

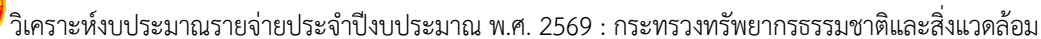
**รายงานการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569**

**มาตรา 17
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม**

สารบัญ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	15
กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม	24
กรมควบคุมมลพิษ	35
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	42
กรมทรัพยากรธรณี	50
กรมทรัพยากรน้ำ	58
กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	67
กรมป่าไม้	72
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	79
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	87
สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)	92
องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)	96
องค์การสวนพฤกษศาสตร์	104
องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย	109
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	114

ส่วนที่ 1 ภาพรวมกระทรวง

6. เพิ่มขีดความสามารถองค์กรเพื่อให้เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : ทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ในความรับผิดชอบของ ทส. มีความสมบูรณ์เพิ่มขึ้น			
- ตัวชี้วัด : ลดส่วนพื้นที่สีเขียวทุกประเภทต่อพื้นที่ประเทศได้แก่	ร้อยละ	32	32
(1) พื้นที่สีเขียวที่เป็นป่าธรรมชาติ (ในความรับผิดชอบของ ทส.) ร้อยละ 31			
(2) พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นร้อยละ 12			
(3) พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท รวมทั้งป่าในเมือง และชุมชนเพื่อการเรียนรู้พักผ่อนหย่อนใจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3			
- ตัวชี้วัด : ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร โดยใช้ OHI Go	คะแนน	74	72
- ตัวชี้วัด : ชนิดพันธุ์พืช ชนิดพันธุ์สัตว์ และทรัพยากรธรณี ที่อนุรักษ์ คัดกรอง บริหารจัดการ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	ชนิด/พื้นที่	1,888	2,130
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ และพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	แห่ง	78	71

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(2) ผลสัมฤทธิ์ : คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน - ตัวชี้วัด : จำนวนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า - ตัวชี้วัด : ค่าคะแนน EPI Thailand - ตัวชี้วัด : ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมลดลง จากกรณีปกติ ไม่น้อยกว่า - ตัวชี้วัด : อันดับดัชนีความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ไม่ต่ำกว่า - ตัวชี้วัด : พื้นที่ได้รับการยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย คุณภาพน้ำ คุณภาพอากาศและเสียง - ตัวชี้วัด : ดัชนีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า	เมือง (สะสม) คะแนน ร้อยละ อันดับ พื้นที่ ร้อยละ	22 - 12 37 223 12.91	24 76.60 12.43 39 223 13.95
(3) ผลสัมฤทธิ์ : ประชาชนมีน้ำอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ มีระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศมีระบบนิเวศและทัศนียภาพที่ดี - ตัวชี้วัด : แหล่งน้ำได้รับการอนุรักษ์ พัฒนา - ตัวชี้วัด : ประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	แห่ง ครัวเรือน	911 79,927	1,003 156,703
- ตัวชี้วัด : ประชาชน ชุมชน และภาคีเครือข่ายในพื้นที่เสี่ยงภัยมีความพร้อมรับมือและลดผลกระทบจากธรณีพิบัติภัย - ตัวชี้วัด : จำนวนหมู่บ้านในพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับประโยชน์จากการมีแผน มาตรการ แนวทางลดความเสี่ยงจากธรณีพิบัติภัย - ตัวชี้วัด : แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ มีระบบนิเวศและทัศนียภาพที่ดี มีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น - ตัวชี้วัด : พื้นที่ชุ่มน้ำ ได้รับการอนุรักษ์ พัฒนา และบริหารจัดการ	ครัวเรือน หมู่บ้าน ลุ่มน้ำ ร้อยละ	125,000 460 22 -	120,000 460 22 80

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 2 - 3

2. สรุปภาพรวมงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 และเงินนอกงบประมาณ

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี (จำแนกตามหน่วยงาน)

หน่วย: ล้านบาท

หน่วยงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม/-ลด	
	2568	2569	จำนวน	ร้อยละ
ส่วนราชการ	34,925.9460	38,365.1416	3,439.1956	9.85
1. สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2,069.4526	2,072.5945	3.1419	0.15
2. กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม	669.1975	794.1225	124.9250	18.67
3. กรมควบคุมมลพิษ	848.9721	860.3345	11.3624	1.34
4. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	1,839.9278	2,114.7369	274.8091	14.94
5. กรมทรัพยากรธรณี	691.2466	948.0847	256.8381	37.16
6. กรมทรัพยากรน้ำ	7,549.9398	9,282.5021	1,732.5623	22.95
7. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	3,373.6179	3,894.4847	520.8668	15.44
8. กรมป่าไม้	5,071.5384	5,451.8011	380.2627	7.50
9. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	11,344.6697	11,760.8859	416.2162	3.67
10. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1,467.3836	1,185.5947	-281.7889	-19.20
องค์การมหาชน/หน่วยงานในกำกับ	290.3512	292.5251	2.1739	0.75
11. สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)	134.0192	131.2331	-2.7861	-2.08
12. องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)	156.3320	161.2920	4.9600	3.17
รัฐวิสาหกิจ	2,679.3365	2,964.2224	284.8859	10.63
13. องค์การสวนพฤกษศาสตร์	204.8920	209.8358	4.9438	2.41
14. องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย	2,316.3310	2,589.5639	273.2329	11.80
15. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	158.1135	164.8227	6.7092	4.24
รวมส่วนราชการ และองค์การมหาชน	35,216.2972	38,657.6667	3,441.3695	9.77
รวมรัฐวิสาหกิจ	2,679.3365	2,964.2224	284.8859	10.63
รวมทั้งสิ้น	37,895.6337	41,621.8891	3,726.2554	9.83

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 และเล่มที่ 14

2.2 งบประมาณจำแนกตามแผนงาน

หน่วย: ล้านบาท

หน่วยงาน	แผนงาน บุคลากรภาครัฐ	แผนงาน พื้นฐาน	แผนงาน ยุทธศาสตร์	แผนงาน บูรณาการ	รวม
ส่วนราชการ	10,909.9586	6,221.9184	11,958.9074	9,274.3572	38,365.1416
1. สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	765.6988	1,169.0291	107.2467	30.6199	2,072.5945
2. กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม	191.2982	309.0151	239.5104	54.2988	794.1225
3. กรมควบคุมมลพิษ	381.1570	205.1957	210.5968	63.3850	860.3345
4. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	482.5243	415.8126	1,202.9106	13.4894	2,114.7369
5. กรมทรัพยากรธรณี	227.3692	284.4131	328.9991	107.3033	948.0847
6. กรมทรัพยากรน้ำ	695.9526	681.9103	2,033.4565	5,871.1827	9,282.5021
7. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	402.6370	116.8226	421.4364	2,953.5887	3,894.4847
8. กรมป่าไม้	2,540.0298	640.2871	2,211.3052	60.1790	5,451.8011
9. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	5,061.0888	2,117.9988	4,466.6879	115.1104	11,760.8859
10. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	162.2029	281.4340	736.7578	5.2000	1,185.5947
องค์การมหาชน/หน่วยงานในกำกับ	98.4036	35.6214	155.5601	2.9400	292.5251
11. สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)	41.0399	16.9580	73.2352	-	131.2331
12. องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)	57.3637	18.6634	82.3249	2.9400	161.2920
รัฐวิสาหกิจ	360.0544	145.0482	2,451.4507	7.6691	2,964.2224
13. องค์การสวนพฤกษศาสตร์	68.8297	75.4499	57.8871	7.6691	209.8358
14. องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย	260.9409	69.5983	2,259.0247	-	2,589.5639
15. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	30.2838	-	134.5389	-	164.8227
รวมทั้งสิ้น	11,368.4166	6,402.5880	14,565.9182	9,284.9663	41,621.8891
สัดส่วนของแผนงาน (ร้อยละ)	27.31	15.38	35.00	22.31	100.00

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 และเล่มที่ 14

2.3 งบประมาณแผนงานบูรณาการ

หน่วย: ล้านบาท

แผนงานบูรณาการ	ปีงบประมาณ		เพิ่ม/-ลด	
	2568	2569	จำนวน	ร้อยละ
แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	40.1710	2.0754	-38.0956	- 94.83
แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	8,553.1389	9,133.2602	580.1213	6.78
แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	24.2190	107.0840	82.8650	342.15
แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	168.2212	42.5467	-125.6745	- 74.71
แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	8.1100	-	-8.1100	- 100.00
แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	4.4600	-	-4.4600	- 100.00
รวมทั้งสิ้น	8,793.8601	9,284.9663	491.1062	5.58

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 และเล่มที่ 14

2.4 รายการผูกพันข้ามปีงบประมาณ

หน่วย: ล้านบาท

หน่วยงาน	ปีงบประมาณ				เงินนอก งบประมาณ
	ปี 2569	ปี 2570	ปี 2571	ปี 2572 - จบ	
ส่วนราชการ	3,437.5916	6,338.8410	1,561.9185	-	280.2835
1. สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	843.0420	1,430.4948	38.3710	-	
2. กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม	13.4638	53.8552	-	-	
3. กรมควบคุมมลพิษ	48.6313	177.3074	-	-	
4. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	655.3563	1,373.7932	390.3968	-	
5. กรมทรัพยากรธรณี	144.2393	178.6015	163.9117	-	
6. กรมทรัพยากรน้ำ	382.5847	584.9338	-	-	
7. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	32.6908	39.6000	39.6000	-	
8. กรมป่าไม้	487.1003	1,292.8129	313.4519	-	
9. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	43.1183	157.6280	-	-	
10. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	787.3648	1,049.8142	616.1871	-	280.2835
องค์การมหาชน	1.7802	1.7802	1.7802	2.2252	-
9. สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)	1.7802	1.7802	1.7802	2.2252	
รัฐวิสาหกิจ	1,702.2601	2,795.2291	1,951.6518	5.6598	-
10. องค์การสวนพฤกษศาสตร์	3.6301	3.7483	3.7483	5.6598	-
11. องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย	1,698.6300	2,791.4808	1,947.9035	-	-
รวมส่วนราชการและองค์การมหาชน	3,439.3718	6,340.6212	1,563.6987	2.2252	280.2835
รวมรัฐวิสาหกิจ	1,702.2601	2,795.2291	1,951.6518	5.6598	-
รวมทั้งสิ้น	5,141.6319	9,135.8503	3,515.3505	7.8850	280.2835

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 และเล่มที่ 14

2.5 เงินนอกงบประมาณ

หน่วย: ล้านบาท

หน่วยงาน	2568			2569		
	งปม.	เงินนอก งปม.	สัดส่วน	งปม.	เงินนอก งปม.	สัดส่วน
ส่วนราชการ	34,994.2325	450.3435	1.27	38,368.1416	-	-
1. สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2,069.4526	-	-	2,075.5945	-	-
2. กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม	669.8975	-	-	794.1225	-	-
3. กรมควบคุมมลพิษ	873.6721	-	-	860.3345	-	-
4. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	1,849.3533	-	-	2,114.7369	-	-
5. กรมทรัพยากรธรณี	694.2466	-	-	948.0847	-	-
6. กรมทรัพยากรน้ำ	7,550.4398	-	-	9,282.5021	-	-
7. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	3,373.6179	-	-	3,894.4847	-	-
8. กรมป่าไม้	5,089.5384	-	-	5,451.8011	-	-
9. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	11,355.4307	360.5000	3.08	11,760.8859	-	-
10. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1,468.5836	89.8435	5.77	1,185.5947	-	-
องค์การมหาชน/หน่วยงานในกำกับ	290.3912	9.6655	3.22	292.5251	11.5000	3.93
11. สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)	134.0192	-	-	131.2331	-	-
12. องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)	156.3720	9.6655	5.82	161.2920	11.5000	7.13
รัฐวิสาหกิจ	2,679.3365	279.7377	9.45	2,964.2224	293.3334	9.00
13. องค์การสวนพฤกษศาสตร์	204.8920	24.5607	10.70	209.8358	21.4125	10.20
14. องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย	2,316.3310	255.1770	9.92	2,589.5639	271.9209	10.50
15. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	158.1135	-	-	164.8227	-	-
รวมส่วนราชการและองค์การมหาชน	35,284.6237	460.0090	1.30	38,660.6667	11.5000	0.03
รวมรัฐวิสาหกิจ	2,679.3365	279.7377	9.45	2,964.2224	293.3334	9.90
รวมทั้งสิ้น	37,963.9602	739.7467	1.95	41,624.8891	304.8334	0.73

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 และเล่มที่ 14

3. ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

หน่วย: ล้านบาท

หน่วยงาน/ประเภทรายจ่าย	งบฯ หลัโอน/ ปป.	เบิกจ่าย	ร้อยละ	ใช้จ่าย	ร้อยละ
รวมทั้งสิ้น	37,895.6337	21,500.3175	56.74	29,299.5882	77.32
ส่วนราชการ (10 หน่วย)	34,925.9460	20,187.8007	57.80	27,987.0714	80.13
1. สำนักงานปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2,069.4526	1,374.8634	66.44	1,659.0979	80.17
รายจ่ายประจำ	1,042.2678	750.6492	72.02	776.8317	74.53
รายจ่ายลงทุน	1,027.1848	624.2141	60.77	882.2663	85.89
2. กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสิ่งแวดล้อม	669.1975	379.6424	56.73	587.6075	87.81
รายจ่ายประจำ	532.2305	355.0166	66.70	453.7779	85.26
รายจ่ายลงทุน	136.9670	24.6258	17.98	133.8296	97.71

หน่วยงาน/ประเภทรายจ่าย	งบฯ หลังโอน/ ปป.	เบิกจ่าย	ร้อยละ	ใช้จ่าย	ร้อยละ
3. กรมควบคุมมลพิษ	848.9721	612.9129	72.19	665.4872	78.39
รายจ่ายประจำ	607.5501	449.7641	74.03	470.2370	77.40
รายจ่ายลงทุน	241.4220	163.1488	67.58	195.2502	80.88
4. กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง	1,839.9278	863.4972	46.93	1,485.5714	80.74
รายจ่ายประจำ	769.8383	530.7955	68.95	560.6250	72.82
รายจ่ายลงทุน	1,070.0895	332.7016	31.09	924.9464	86.44
5. กรมทรัพยากรธรณี	691.2466	395.6031	57.23	542.9576	78.55
รายจ่ายประจำ	392.5003	287.1125	73.15	306.0279	77.97
รายจ่ายลงทุน	298.7463	108.4906	36.32	236.9297	79.31
6. กรมทรัพยากรน้ำ	7,549.9398	3,818.5344	50.58	6,722.5769	89.04
รายจ่ายประจำ	1,036.2117	682.5170	65.87	742.3512	71.64
รายจ่ายลงทุน	6,513.7281	3,136.0174	48.14	5,980.2257	91.81
7. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	3,373.6179	834.1859	24.73	2,864.6219	84.91
รายจ่ายประจำ	447.7409	331.0194	73.93	335.1277	74.85
รายจ่ายลงทุน	2,925.8770	503.1665	17.20	2,529.4942	86.45
8. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	11,344.6697	7,810.2747	68.85	8,668.5660	76.41
รายจ่ายประจำ	8,390.0872	6,108.6765	72.81	6,126.4982	73.02
รายจ่ายลงทุน	2,954.5825	1,701.5982	57.59	2,542.0678	86.04
9. สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1,467.3836	787.9531	53.70	934.6145	63.69
รายจ่ายประจำ	356.4563	255.7866	71.76	293.9572	82.47
รายจ่ายลงทุน	1,110.9273	532.1665	47.90	640.6573	57.67
10. กรมป่าไม้	5,071.5384	3,310.3336	65.27	3,855.9705	76.03
รายจ่ายประจำ	3,332.2768	2,447.6324	73.45	2,461.1657	73.86
รายจ่ายลงทุน	1,739.2616	862.7011	49.60	1,394.8048	80.20
องค์การมหาชน (2 แห่ง)	290.3512	290.3512	100.00	290.3512	100.00
11. สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจ จากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)	134.0192	134.0192	100.00	134.0192	100.00
รายจ่ายประจำ	130.8922	130.8922	100.00	130.8922	100.00
รายจ่ายลงทุน	3.1270	3.1270	100.00	3.1270	100.00

หน่วยงาน/ประเภทรายจ่าย	งบฯ หลังโอน/ ปป.	เบิกจ่าย	ร้อยละ	ใช้จ่าย	ร้อยละ
12. องค์การบริหารจัดการ ก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)	156.3320	156.3320	100.00	156.3320	100.00
รายจ่ายประจำ	142.2226	142.2226	100.00	142.2226	100.00
รายจ่ายลงทุน	14.1094	14.1094	100.00	14.1094	100.00
รัฐวิสาหกิจ (3 แห่ง)	2,679.34	1,022.1656	38.15	1,022.1656	38.15
13. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	158.1135	114.5063	72.42	114.5063	72.42
รายจ่ายประจำ	81.3953	70.5240	86.64	70.5240	86.64
รายจ่ายลงทุน	76.7182	43.9823	57.33	43.9823	57.33
14. องค์การสวนพฤกษศาสตร์	204.8920	157.1801	76.71	157.1801	76.71
รายจ่ายประจำ	151.1266	151.1266	100.00	151.1266	100.00
รายจ่ายลงทุน	53.7654	6.0535	11.26	6.0535	11.26
15. องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย	2,316.3310	750.4792	32.40	750.4792	32.40
รายจ่ายประจำ	443.3764	443.3764	100.00	443.3764	100.00
รายจ่ายลงทุน	1,872.9546	307.1028	16.40	307.1028	16.40

ที่มา: ระบบ New GFMS Thai กรมบัญชีกลาง (ข้อมูล ณ 24 มิถุนายน 2568)

ข้อสังเกต PBO

ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายฯ ขององค์การมหาชน (จำนวน 2 หน่วยงาน) ได้รับจัดสรรงบประมาณเป็นงบเงินอุดหนุน ดังนั้น ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายจึงเป็นร้อยละ 100 เนื่องจากได้รับจัดสรรงบประมาณไปบริหารจัดการเองทั้งจำนวน

หากพิจารณามาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จะเห็นได้ว่ากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวม ณ สิ้นเดือนพฤษภาคม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สูงกว่าเป้าหมายตามมาตรการเร่งรัดฯ พ.ศ. 2568 ณ ไตรมาสที่ 2 เพียงเล็กน้อยเท่านั้น และจากการศึกษาข้อมูลงบประมาณจากระบบ New GFMS Thai ณ วันที่ 24 มิถุนายน 2568 พบว่า ผลการเบิกจ่ายของกระทรวงฯ มีความเป็นไปได้ว่าที่อาจจะต่ำกว่าเป้าหมายตามมาตรการเร่งรัดฯ พ.ศ. 2568 ณ ไตรมาสที่ 3

รายการ	หน่วย: ร้อยละ									
	รวม		ไตรมาสที่ 1		ไตรมาสที่ 2		ไตรมาสที่ 3		ไตรมาสที่ 4	
	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย
รายจ่ายภาพรวม	94.00	100.00	27.00	37.00	53.00	61.00	75.00	80.00	94.00	100.00
รายจ่ายประจำ	98.00	100.00	35.00	36.00	57.00	58.00	80.00	81.00	98.00	100.00
รายจ่ายลงทุน	80.00	100.00	17.00	39.00	35.00	66.00	54.00	77.00	80.00	100.00

ข้อสังเกต PBO

โดยเฉพาะรายจ่ายลงทุนของกระทรวงฯ จำนวน 5 หน่วยงาน มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ณ เดือนพฤษภาคม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ต่ำกว่าเป้าหมายตามมาตรการเร่งรัดฯ พ.ศ. 2568 ณ ไตรมาสที่ 2 และคาดว่าจะต่ำกว่าเป้าหมายตามมาตรการเร่งรัดฯ พ.ศ. 2568 ณ ไตรมาสที่ 3 เช่นกัน ดังนั้น จึงควรเร่งรัดติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายงบประมาณแล้วเสร็จ ได้ทันภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และไม่ต้องขอเงินไว้เบิกจ่ายเหลือมปีถัดไป

ระบบติดตามผลการเบิกจ่ายและใช้จ่าย
ข้อมูล ณ สิ้นสุดเดือนพฤษภาคม 2568

4. ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

จากการศึกษาข้อมูลในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 6 งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ขาวคาน้ำเงิน) หน้า 103 - 109 ที่ระบุผลการดำเนินงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) พบว่า มีหลายตัวชี้วัดที่มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญ สามารถสรุปผลการดำเนินงานประเด็นข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

ผลการดำเนินงาน	หน่วยนับ	แผน	ผล	เปรียบเทียบ ร้อยละ (ผล/แผน)
1. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสู่สังคมคาร์บอนต่ำที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ				
- ดัชนีความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ไม่ต่ำกว่า	อันดับ	36	-	-
2. คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน				
- สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินโครงการ เพื่อจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียให้มีการดำเนินงานแล้วเสร็จ ตามแผนและเดินระบบ	แห่ง	7	4	57.14
3. แหล่งน้ำในพื้นที่รับผิดชอบได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนา เพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรของประชาชน				
3.1 แผนปฏิบัติการเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง แหล่งน้ำธรรมชาติ และพื้นที่ชุ่มน้ำทั่วประเทศ	เรื่อง	3	-	-
3.2 พื้นที่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำบาดาลและการอนุรักษ์ พัฒนา ปรับปรุงและฟื้นฟูแหล่งน้ำ	ไร่	185,536	40,919	22.05
3.3 ปริมาณน้ำต้นทุนและน้ำบาดาลที่สามารถพัฒนา เพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร	ล้าน ลบ.ม. ต่อปี	103.85	34.39	33.12
3.4 ประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ	ครัวเรือน	93,022	34,002	36.55
3.5 แหล่งน้ำได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนา	แห่ง	763	378	49.54

ผลการดำเนินงาน	หน่วยนับ	แผน	ผล	เปรียบเทียบ ร้อยละ (ผล/แผน)
4. ผู้รับบริการของ ทส. ได้รับความสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ				
- แพลตฟอร์มที่พัฒนาเพื่อให้บริการข้อมูลด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระบบ	3	1	33.33

ข้อสังเกต PBO

จากผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเป้าหมายการให้บริการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 พบว่า หลายตัวชี้วัดมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้านการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำ การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาระบบบริการข้อมูล ซึ่งอาจสะท้อนถึงปัญหาในการวางแผน การบริหารจัดการโครงการ และกลไกการติดตามประเมินผลที่ยังขาดประสิทธิภาพ อันส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนและความสามารถของหน่วยงานในการขับเคลื่อนนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น กระทรวงฯ ควรเร่งทบทวนแผนการดำเนินงานในประเด็นที่มีผลการดำเนินงานต่ำ ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการโครงการให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น รวมถึง ส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานระดับพื้นที่และภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินงานในปีงบประมาณถัดไปสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

5. ประเด็นข้อสังเกตของสภาผู้แทนราษฎร ในการพิจารณาการ 1 รับหลักการ

1) โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่ง เสริมอาชีพประมงให้ชาวบ้าน ขอสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม และการยกระดับภาคเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน รวมถึงการเสนอแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นในเขตแหลมฉบังและอ่าวอุดม

2) ข้อเสนอโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่ง ซึ่งกำลังเสื่อมโทรมลงอย่างต่อเนื่อง จากผลกระทบของการพัฒนาเมือง มลพิษ และอุตสาหกรรมชายฝั่ง ทำให้ปริมาณสัตว์น้ำชายฝั่งลดลง ส่งผลให้ชาวประมงพื้นบ้านขาดรายได้ และสูญเสียอาชีพดั้งเดิม

3) กระทรวงได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 38,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 929 ล้านบาท แม้งบประมาณโดยรวมเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่แน่ว่าการจัดสรรงบประมาณนี้สามารถตอบสนองต่อภารกิจที่เพิ่มขึ้นในทุกมิติได้หรือไม่ โดยเฉพาะเรื่องทรัพยากรน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นจำนวน 9,282 ล้านบาท ซึ่งเป็นวิกฤตระดับใหญ่และกระทบวงกว้าง

4) ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ (Prioritization) ให้ตรงจุด และมีระบบติดตามผลลัพธ์ ว่างบประมาณที่เพิ่มขึ้นก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อประชาชนอย่างไร อาทิ งบประมาณกรมทรัพยากรน้ำและกรมทรัพยากรน้ำบาดาลที่ของบประมาณเพิ่ม 10,000 ล้านบาท

5) ต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยตรงอย่างแท้จริง โดยเสนอให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำ บูรณาการการทำงานร่วมกัน เช่น กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

6) น้ำคือชีวิต และเป็นจุดกำเนิดของสิ่งแวดล้อมที่ดีของคนไทย ต้นเหตุของอุทกภัยมาจากพื้นที่ป่าบนดอยถูกทำลาย จนเกิดอุทกภัยเกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หากมีการจัดการปัญหาที่ต้นเหตุจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนได้ โดยการรักษาป่าไม้เพื่อป้องกันการเกิดอุทกภัยและช่วยลดปัญหาฝุ่น PM 2.5 ดังนั้น รัฐบาลต้องให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาที่ต้นน้ำ กระทรวงทรัพยากรฯ เป็นกระทรวงหลักในการดูแลทรัพยากรของประเทศ ซึ่งเป็นต้นน้ำเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ต้นน้ำอย่างยั่งยืน

7) รัฐบาลต้องมีความจริงจังในการจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งเรื่องการบริหารจัดการขยะที่รัฐบาลไม่มีแนวทางในการบริหารจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ขยะในระบบ 27 ล้านตันต่อปีแต่รีไซเคิลได้ไม่ถึงครึ่ง ไม่มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการขยะ มีการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุแต่ไม่มีการจัดการที่ต้นทาง ไม่มีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาต้นทางในการลดจำนวนขยะจากต้นทาง

8) การจัดการภัยพิบัตินั้น รัฐบาลใช้งบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์สูงเกินความจำเป็น ใช้งบประมาณกว่า 2,000 ล้านบาท แต่ไม่มีฐานข้อมูลแผ่นดินไหว รัฐบาลต้องเพิ่มพื้นที่สีเขียว เพราะพื้นที่ป่าไม้ในประเทศลดลงทุกปี แต่ไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ มีการจัดสรรงบประมาณให้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น

9) งบประมาณสำหรับการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง จัดสรรงบประมาณแบบหว่าน ไม่มีการจัดสรรงบประมาณให้ตรงกับปัญหา บางพื้นที่ไม่จำเป็นต้องสร้างกำแพงกันคลื่น เพราะกำแพงกันคลื่นจะเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ รวมไปถึงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งก็มีการทำค่าของงบประมาณเข้ามา

10) ปัญหามลพิษข้ามแดน รัฐบาลไม่มีการแก้ไขปัญหา แต่ปล่อยให้ประชาชนเผชิญปัญหาไปเรื่อย ๆ ปี 2569 ขอจัดสรรงบประมาณ 28 ล้านบาท สำหรับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแต่ผลลัพธ์ที่ได้ คือ ป้ายเตือน และตรวจน้ำทุก 2 สัปดาห์

11) การจัดการปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของรัฐบาลในปัจจุบันนี้ เปรียบเสมือนการเลี้ยงไข้ ไม่มีการแก้ไขปัญหาย่างตรงจุด ทำให้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมไม่ได้รับการแก้ไขให้หายไป มีแต่ทรงกับทรุด ไม่มีแผนงานที่ชัดเจนและยั่งยืน รัฐบาลขาดองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหา ไม่มีการเร่งรัดงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ และขาดธรรมาภิบาลในการจัดการสิ่งแวดล้อม

12) ต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อให้ประเทศไทยก้าวข้ามปัญหาขยะล้น มีงบประมาณเพียงพอในการจัดการขยะ มีงบประมาณเพื่อสร้างเตาเผาขยะในขนาดที่เหมาะสมกับท้องถิ่น มีประสิทธิภาพในการกำจัดขยะใช้วัสดุที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ไม่ก่อให้เกิดมลพิษขณะใช้งาน มีระบบบำบัดอากาศ เพราะหากมีการบริหารจัดการเตาเผาขยะไม่ดี จะก่อให้เกิดมลพิษกับสภาพแวดล้อมและแพร่กระจายสารพิษไปสู่ประชาชน หากไม่ได้รับการจัดการที่ดี ปัญหาขยะจะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวซึ่งเป็นเครื่องจักรทางเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย

13) ด้านการบริหารจัดการไฟป่า ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการบริหารจัดการไฟป่าทั้งงบประมาณของบุคลากร อุปกรณ์ของเจ้าหน้าที่ในปกป้องและดูแลทรัพยากรของประเทศ จัดสรรงบประมาณ

ให้ครอบคลุมกับภารกิจงาน แต่รัฐบาลกลับมีการจัดสรรงบประมาณให้ไม่เพียงพอ คำนึงถึงความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ดับไฟป่า นำเทคโนโลยีมาใช้ ทั้งการตรวจตราไฟป่า และลำเลียงน้ำในการดับไฟป่า การจัดสรรงบประมาณมีความสำคัญกับการจัดการไฟป่า และความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่เป็นอย่างมาก

14) พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อติดตาม เส้นทางสำรวจในการเข้าไปดับไฟป่า จัดทำแผนที่ฐานข้อมูล ซึ่งไม่ต้องใช้งบประมาณ เพียงแค่ใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่จัดระเบียบ และต่อยอดข้อมูล เพื่อได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการป้องกันไฟป่า รัฐบาลต้องลงพื้นที่เพื่อทำความเข้าใจกับปัญหาไฟป่า เพื่อให้เข้าใจปัญหาและหาทางแก้ไข ปัญหา หากรัฐบาลเข้าใจปัญหาจะจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอกับการแก้ไขปัญหา ไม่ใช่ตัดงบประมาณ จนไม่เหลือให้นำไปใช้ในการจัดการกับไฟป่า

ที่มา: สรุปรการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 1 (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ (วันที่ 28 – 31 พฤษภาคม 2568))

5. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ	ส.ส.	ส.ว.
1. หน่วยงานควรมีอุปกรณ์เสริมเพื่อจัดทำข้อมูลในรูปแบบสามมิติในโครงการจัดทำฐานข้อมูล เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ และการสำรวจระยะไกล เพราะจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์และต่อยอดการพัฒนาฐานข้อมูล โดยอากาศยานไร้คนขับของหน่วยงานได้	✓	
2. หน่วยงานควรนำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงานของกองทุนภายใต้การดูแลของหน่วยงาน เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณางบประมาณของกองทุน	✓	
3. หน่วยงานควรมีระบบการรับเรื่องร้องเรียนเพียงแห่งเดียว แล้วแจกจ่ายเรื่องไปยังหน่วยงาน ภายใต้การกำกับ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนและลดความสับสน	✓	
4. หน่วยงานควรดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ปัญหาน้ำท่วมน้ำแล้ง	✓	
5. หน่วยงานควรทบทวนการสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่สถานที่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน ที่มีการให้บริการประชาชนและมีการเก็บค่าธรรมเนียมค่าเข้าชม เช่น อุทยานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์ ธรณีวิทยา เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ในการบำรุงรักษาสถานที่ให้มีความพร้อมในการรองรับ นักท่องเที่ยว และพัฒนาต่อไปได้อย่างยั่งยืนและสร้างรายได้ต่อไป	✓	
6. หน่วยงานควรพิจารณาแนวทางในการดำเนินโครงการของรัฐที่ต้องมีการขออนุญาตในการใช้ พื้นที่ประเภทต่าง ๆ ภายใต้การดูแลของหน่วยงาน ซึ่งระยะเวลาการขออนุญาตใช้พื้นที่ไม่สอดคล้อง กับระยะเวลาการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ทำให้โครงการมีการดำเนินการล่าช้าและ ไม่ทันต่อการแก้ไขปัญหา	✓	
7. หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการโฆษณาประชาสัมพันธ์หรือลงพื้นที่ให้ความรู้กับประชาชน ในการจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับคาร์บอนเครดิตอย่างเหมาะสม	✓	

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
8. หน่วยงานควรจัดตั้งคณะกรรมการอิสระในการตรวจสอบการดำเนินโครงการ โดยเชิญหน่วยงานภายนอก เช่น องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร หรือมหาวิทยาลัยในการร่วมตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน	✓	
9. หน่วยงานควรใช้กลไกการทำงานร่วมกับเครือข่ายในระดับพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนหนุนเสริมการทำงานของกระทรวง เช่น การแก้ไขปัญหา ไฟป่าและหมอกควัน โดยการผลักดันให้มีหน่วยดับไฟประจำหมู่บ้านที่มีความเสี่ยง เพื่อลดข้อจำกัดด้านบุคลากร เป็นต้น		✓
10. ควรทบทวนการบริหารจัดการงบประมาณในเชิงนโยบาย เพื่อจัดสรรส่วนงบประมาณให้เหมาะสมต่อการขับเคลื่อนแผนงานสำคัญเพื่อแก้ไขข้อจำกัดด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร โดยการวางแผนการทำงานและแก้ไขปัญหาในเชิงรุกในการแก้ไขปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ยังติดขัดด้วยข้อกฎหมาย		✓
11. ควรบูรณาการโครงการที่มีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อจัดโครงการให้เกิดความต่อเนื่อง และควรมีการวิเคราะห์และประเมินผล ความคุ้มค่าของโครงการหลังจากที่ดำเนินโครงการไปแล้วว่าควรดำเนินการต่อหรือยุติโครงการ รวมถึงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลโครงการให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะโครงการระยะยาว และโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณสูง		✓
12. ควรส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนและภาคเอกชนในโครงการต่าง ๆ เพื่อสร้างความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว รวมทั้งควรนำนวัตกรรมมาใช้ในโครงการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดค่าใช้จ่ายในระยะยาว มีการนำข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สนเทศ (องค์การมหาชน) มาใช้ในการแก้ปัญหา การวิเคราะห์ และปรับปรุงการทำงาน โดยวางแผนงานโครงการให้ครอบคลุมการดำเนินงานในประเด็นทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรน้ำ และการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ		✓
13. ควรพิจารณาจัดหาแหล่งทุนนอกงบประมาณทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมาสนับสนุนส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมในการลดก๊าซเรือนกระจก ควบคู่กับการพัฒนาแผนและการปรับตัวพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การพัฒนาฐานข้อมูลเกี่ยวกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ทันสมัย ให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ ตลอดจนการพัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้มีความแม่นยำ โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นไปตามมาตรฐานสากล และต่อเนื่องเป็นระยะ		✓
14. ควรกำหนดทิศทางและเป้าหมายที่มีความชัดเจนในการลดก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศแบบสมัครใจ โดยควรสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม ปลุกจิตสำนึก รวมถึงสร้างการรับรู้ร่วมกันและส่งเสริมโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย เพื่อขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจกให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น		✓

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
โดยสนับสนุนมาตรการทางภาษี ตลอดจนการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยมีการจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการ เป็นต้น		
15. ควรขับเคลื่อนและผลักดันโครงการดินแลกน้ำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นโครงการที่ให้เอกชนชุดบ่อ ในที่ดินของรัฐเป็นสระน้ำขนาดเล็กหรือบ่อพักน้ำ ซึ่งเป็นพื้นที่ของรัฐที่ไม่กระทบต่อประชาชน โดยรอบ และมอบดินที่ชุดให้แก่ภาคเอกชนไปใช้ประโยชน์ส่งผลให้รัฐสามารถสร้างบ่อ หรือสระน้ำ ได้จำนวนมากเพื่อรองรับน้ำในฤดูฝนกรณีน้ำหลาก และเก็บไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้งโดยไม่ต้องเสีย ค่าใช้จ่าย		✓
16. ควรศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์และถอดบทเรียนเกี่ยวกับภัยพิบัติดินถล่ม ปัญหาหมอกควัน และไฟป่า โดยให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยเพื่อวางแผนแนวทางในการแก้ไขปัญหา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ		✓

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์รายหน่วยงาน (ส่วนราชการ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ และทุนหมุนเวียน)

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 6 หน้า 17 - 66)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สร้างสมดุลความหลากหลายทางชีวภาพ

- พันธกิจ:**
1. อำนวยความสะดวกและบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกระดับ
 2. ขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากนโยบายสู่การดำเนินงานเชิงรุกในระดับพื้นที่
 3. ส่งเสริมกระบวนการทัศน์และนวัตกรรมใหม่ให้ประชาชนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
 4. เพิ่มขีดความสามารถองค์กรและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ ทันสมัย และมีความรับผิดชอบมีส่วนร่วม

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : มีการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน - ตัวชี้วัด : ร้อยละความสำเร็จในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและบูรณาการความร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	80	80

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 17

2. สรุปภาพรวมงบประมาณ

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	1,681.3417	2,069.4526	2,072.5945
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	751.3089	755.4674	765.6988
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	887.9310	1,311.8708	1,276.2758
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	710.8950	1,178.9472	1,169.0291
แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	37.6360	3.0236	1.6467
แผนงานยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน	-	8.0000	-
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	114.4000	96.4000	83.6000
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	25.0000	17.0000	15.0000
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม	-	8.5000	7.0000
3. งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	42.1018	2.1144	30.6199
แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	40.0000	0.6144	30.1499
แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	2.1018	1.5000	0.4700

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 18

2.2 โครงการ/รายการสำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
ผลผลิตระบบอำนวยการและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		355.3421
วัตถุประสงค์ (โดยย่อ) - ให้เกิดกระบวนการในการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ - ติดตามตรวจสอบและประเมินผล - ประสานความร่วมมือ - พัฒนาระบบสารสนเทศ	รายการสำคัญ (น.25)	
	- ค่าจ้างเหมาบริการ	21.8881
	- จ้างซ่อมเสลิกอปเตอร์ AS 350 เขตพญาไท กรุงเทพฯ 5 ลำ	15.6000
	- ระบบทิ้งน้ำดับไฟสำหรับ อากาศยาน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 2 ลำ	16.0000
ตัวชี้วัด ร้อยละความสำเร็จในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและ บูรณาการความร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : ร้อยละ 80		
	- แลกเปลี่ยนเครื่องยนต์ ARRILE 1D1 ของอากาศยาน เสลิกอปเตอร์ AS350 กรุงเทพฯ	45.1000

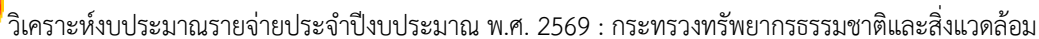
ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
โครงการจัดการสร้างพิพิธภัณฑ์องค์ความรู้เรื่องไม่มีค่าเพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน		813.6870
เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก		
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - ก่อสร้างเป็นพิพิธภัณฑ์จัดแสดง - เฉลิมพระเกียรติ	<u>รายการสำคัญ (น.31)</u> - ค่าก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ ระยะที่ 1 เขตวังทองหลาง	251.8852
<u>ตัวชี้วัด</u> ร้อยละความสำเร็จของการอำนวยการบริหารจัดการ การก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ไม่มีค่า : ร้อยละ 100	- ค่าก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ ระยะที่ 2 (ค่าตกแต่ง สถาปัตยกรรม การตกแต่งภายใน ระบบสาธารณูปโภค)	478.2960
โครงการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security)		1.6467
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - ทราบสถานะปัจจุบันระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร - ปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษา ความปลอดภัยไซเบอร์ - บำรุงรักษาระบบอุปกรณ์ตรวจจับและเฝ้าระวังเครือข่าย <u>ตัวชี้วัด</u> - มีนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยทางไซเบอร์ของ สป.ทส. : 1 ฉบับ - ระบบเครือข่ายและระบบสารสนเทศ สป.ทส. สามารถ ป้องกันการโจมตีจากภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ ๆ และป้องกันความเสี่ยงต่อการถูกบุกรุกได้ : ร้อยละ 80	<u>รายการสำคัญ (น.35)</u> - ค่าใช้จ่ายโครงการจ้าง บำรุงรักษาระบบและอุปกรณ์ ตรวจจับและเฝ้าระวังเครือข่าย ของ สป.ทส. แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 1 ระบบ	1.0236
โครงการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ		37.0000
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - สนับสนุนการดำเนินงานป้องกันและปราบปราม การตัดไม้ทำลายป่าระดับจังหวัด - ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายภาครัฐและภาคประชาชน - บูรณาการการใช้อากาศยานร่วมกับภาคพื้นดิน - สนับสนุนให้ชุมชนได้มีความรู้ความเข้าใจ - บูรณาการข้อมูล	<u>รายการสำคัญ (น.40)</u> - ค่าใช้จ่ายโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติระดับจังหวัด - ค่าใช้จ่ายโครงการป้องกัน ปราบปรามการบุกรุกทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม โดยบูรณาการ อากาศยานกับภาคพื้นดิน	18.0000 14.0000

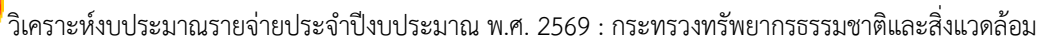

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<u>ตัวชี้วัด</u> - พื้นที่ป่าสมบูรณ์ที่ได้รับการดูแล รักษา ค้ำครอง ป้องกัน ด้วยการปฏิบัติการบินไม่น้อยกว่า : 55 ล้านไร่ - ร้อยละความสำเร็จในการอนุรักษ์ พันธุ์ ป่า ป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติ : ร้อยละ 80	- ค่าใช้จ่ายโครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับและการสำรวจระยะไกล	5.0000
โครงการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน		16.0000
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - ควบคุม ป้องกัน ลด และแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัด - บูรณาการหน่วยงานทุกภาคส่วน - ลดฝุ่นละออง และลดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย	<u>รายการสำคัญ (น.41)</u> - ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก - ค่าใช้จ่ายโครงการปฏิบัติการบินบูรณาการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน	11.0000
<u>ตัวชี้วัด</u> - พื้นที่เป้าหมายที่มีสถานการณ์ไฟป่ารุนแรงได้รับการสนับสนุนโดยอากาศยานเพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน 17 จังหวัด (ภาคเหนือ) และพื้นที่เป้าหมายรอง 5 จังหวัด (ภาคใต้) : 22 จังหวัด - ทสจ. 22 จังหวัด และพื้นที่ที่เกิดสถานการณ์เร่งด่วนสนับสนุนการขับเคลื่อนตามแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็กในพื้นที่ได้ : ร้อยละ 80		5.0000
โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางอันเนื่องมาจากพระราชดำริ		7.6000
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - สนับสนุนการดำเนินโครงการตามแนวพระราชดำริ - ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายภาครัฐและภาคประชาชน - สร้างต้นแบบการพัฒนาอย่างยั่งยืน และขยายผล	<u>รายการสำคัญ (น.45)</u> - ค่าใช้จ่ายโครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชนตามแผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามแนวพระราชดำริ - ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริ	4.1000
<u>ตัวชี้วัด</u> ชุมชนเป้าหมายได้รับการขับเคลื่อนโครงการพระราชดำริ : ร้อยละ 80		

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
	และกิจการพิเศษของกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	1.5000
โครงการส่งเสริมการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model)		23.0000
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง - สร้างเครือข่ายและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ - สนับสนุนให้มีการนำทรัพยากรในพื้นที่วัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม <u>ตัวชี้วัด</u> - จังหวัดที่ได้รับการสนับสนุนการขับเคลื่อนแนวคิดการพัฒนาชุมชนภายใต้แนวคิดโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) : 76 จังหวัด - ระดับความสำเร็จของการสนับสนุนการขับเคลื่อนแนวคิดการพัฒนาชุมชนภายใต้แนวคิดโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) : ร้อยละ 80	<u>รายการสำคัญ (น.46)</u> - ค่าใช้จ่ายโครงการส่งเสริมการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	23.0000
โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ		15.0000
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - ถ่ายทอดองค์ความรู้ สร้างการรับรู้แก่ประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง - ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด - ส่งเสริมให้เครือข่ายและภาคส่วนต่าง ๆ ได้ร่วมกันเตรียมความพร้อม <u>ตัวชี้วัด</u> - มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด และแผนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ : 76 จังหวัด	<u>รายการสำคัญ (น.49)</u> - ค่าใช้จ่ายโครงการสร้างความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	15.0000

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ប៉ាស់ស៊ីនកេត PBO

- ควรทบทวนประสิทธิภาพของการใช้งบประมาณในส่วนของการยกระดับการบริหารจัดการให้เกิดผลลัพธ์ที่คุ้มค่าและตรงตามเป้าหมาย
- ควรพิจารณาปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานและลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภาครัฐซึ่ง โดยอาจพิจารณานำเทคโนโลยีมาช่วยในการดำเนินงาน
- ควรเพิ่มงบประมาณสำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมในระดับชุมชน และพิจารณาเพิ่มงบประมาณสำหรับการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจช่วยแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในระยะยาวและลดค่าใช้จ่ายในอนาคต
- ควรปรับปรุงตัวชี้วัดเป็นเชิงผลลัพธ์ โดยควรแยก “ตัวชี้วัดผลผลิต” ออกจาก “ตัวชี้วัดผลลัพธ์” เช่น จำนวนแผนพัฒนาจังหวัด/พื้นที่ที่ได้ดำเนินนโยบายไปใช้ จำนวนโครงการที่ใช้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศของ สป.ทส. ตามคำแนะนำที่ควรใช้ “Outcome-based Performance Budgeting” เพื่อวัดผลแทนการวัดเพียงกิจกรรม
- ควรทำหน้าที่ในฐานะหน่วยงานอำนวยความสะดวกและขับเคลื่อนเชิงนโยบาย โดยเน้นภารกิจที่เป็น “ภาพใหญ่ของกระทรวง” และหลีกเลี่ยงการดำเนินโครงการที่มีลักษณะปฏิบัติการซ้ำซ้อนกับหน่วยงานในสังกัด ซึ่งมีบทบาทเชิงพื้นที่และภารกิจเฉพาะทางชัดเจนอยู่แล้ว โดยควรมุ่งเน้นการวางแผนยุทธศาสตร์และกำหนดทิศทางนโยบายกระทรวงแบบบูรณาการ การเป็นศูนย์กลางพัฒนาระบบสารสนเทศ ทรัพยากรกลาง และนวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม การขับเคลื่อนกลไกความร่วมมือระหว่างกระทรวง ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน
- ควรส่งเสริมการใช้ โดรน (UAV) ภาพถ่ายดาวเทียม ระบบ GIS ให้มากยิ่งขึ้นในบางภารกิจ ประกอบกับควรพิจารณา “Marginal Cost Comparison” ในการตัดสินใจว่าภารกิจใดควรใช้เครื่องบิน อากาศยานไร้คนขับ หรือเจ้าหน้าที่ภาคพื้น

- ควรรยกระดับระบบสารสนเทศเป็นระบบกลางของ ทส. เพื่อรวมข้อมูลจากทุกกรม โดยควรมีคุณสมบัติ Dashboard แสดงสถานการณ์เรียลไทม์ เชื่อมต่อกับระบบวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง รองรับการทำงานระดับจังหวัด (One Map Integration) ระบบร้องเรียนของประชาชน ฯลฯ
- ควรพัฒนาแนวทาง “พิพิธภัณฑ์ไฮบริด” (Hybrid Museum) ควบคู่กับพิพิธภัณฑ์ทางกายภาพ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในต่างจังหวัดและพื้นที่ห่างไกล ขยายการเรียนรู้ไปยังโรงเรียนและหน่วยงานการศึกษา รวมถึงลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางและการดำเนินการ
- ควรวางแผนการจัดการระยะยาว (O&M Plan) แผนการบริหารจัดการหลังการก่อสร้าง เช่น โครงสร้างค่าบริการ/ค่าเข้าชม การบริหารแบบ Public - Private - Community Partnership (PPCP) การตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อดูแลรักษา
- ควรจัดทำแผนซ้อมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร (Cyber Drill) สำหรับการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security) โดยทำการจำลองสถานการณ์โจมตี การอบรมเชิงปฏิบัติการให้เจ้าหน้าที่ภายในสามารถรับมือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ รวมถึงพัฒนาโครงการเป็น Cybersecurity Operation Center (CSOC) กลางของกระทรวง เพื่อให้บริการเฝ้าระวังภัยไซเบอร์แบบรวมศูนย์
- การจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่เป้าหมายอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ควรใช้ Spatial Multi - Criteria Analysis (SMCA) ผสมผสานข้อมูลความเสี่ยงการบุกรุก ความหลากหลายทางชีวภาพ ความเปราะบางของพื้นที่ ข้อมูลเชิงเศรษฐกิจของชุมชน
- ควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี UAV - AI สำหรับดับไฟและวิเคราะห์พฤติกรรมไฟ โดยการติดตั้งกล้องอินฟราเรดบน UAV เพื่อค้นหาจุดความร้อนที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า และใช้ AI วิเคราะห์ “ทิศทาง การลุกลามของไฟ” เพื่อวางแผนตอบสนองล่วงหน้า
- ควรหนุนเสริมกลไกชุมชนลดไฟป่าด้วยแนวกันไฟและแรงจูงใจเชิงบวก โดยกลไก “Fire Smart Community” ในระดับหมู่บ้าน ผ่านการให้ทุนสนับสนุนชุมชนในการตั้ง “ชุดลาดตระเวนป้องกันไฟป่า” ร่วมกับท้องถิ่น และให้ค่าตอบแทนเชิงจูงใจ (Incentive - based Mechanism) สำหรับชุมชนที่ไม่มีไฟป่าตลอดฤดูกาล
- ควรพัฒนา “พื้นที่นาร่อง” โดยใช้ BCG Potential Index ดัชนีเชิงพื้นที่ ได้แก่ ความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ (B) ศักยภาพของเศรษฐกิจฐานชีวภาพและชุมชน (C) และขีดความสามารถของชุมชนในด้านนวัตกรรม (G) รวมถึงส่งเสริมรูปแบบ “BCG for Community Enterprise” พัฒนาด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชนผ่านกิจกรรม เช่น การแปรรูปวัสดุเหลือใช้เกษตร ป่าไม้ การผลิตปุ๋ยชีวภาพ บรรจุภัณฑ์ชีวภาพ การพัฒนา Ecotourism ที่อิงทรัพยากรท้องถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยงกับกลไกตลาดและภาคเอกชน จับคู่ความร่วมมือ (Matchmaking) ระหว่างชุมชน เอกชน มหาวิทยาลัย และจัดให้มีทุนสนับสนุนต่อยอด (Seed Fund) แก่กลุ่มที่มีผลงานดี

- ควรบูรณาการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัดกับแผนระดับจังหวัดและท้องถิ่น โดยผนวกแผนลดก๊าซเรือนกระจกและแผนปรับตัวเข้ากับแผนพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนสร้างความร่วมมือกับกลุ่มจังหวัดนำร่องคาร์บอนต่ำ รวมถึงบูรณาการการดำเนินงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาชุดเครื่องมือประเมินเมืองสีเขียวระดับท้องถิ่น
- ควรส่งเสริม Climate Smart Community สนับสนุนชุมชนที่สามารถสร้างต้นแบบการใช้พลังงานสะอาด ลดการเผา ลดขยะอินทรีย์ ฯลฯ โดยจัดสรรงบประมาณย่อยระดับพื้นที่เพื่อให้เกิดกิจกรรมเชิงรูปธรรม

กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 6 หน้า 67 - 125)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: ประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืนด้วยเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน

พันธกิจ: 1. เสนอแนะนโยบาย แผน และขับเคลื่อนการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

2. ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3. พัฒนา ให้บริการองค์ความรู้ และข้อมูลสารสนเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

4. สื่อสาร สร้างจิตสำนึก เพิ่มศักยภาพ ของประชาชนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

5. สร้างเครือข่ายความร่วมมือและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

6. ศึกษา วิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนสู่สังคมคาร์บอนต่ำพร้อมรับ ปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ			
- ตัวชี้วัด : จำนวนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า (จำนวนเมืองสะสม)	เมือง	22	24
- ตัวชี้วัด : ดัชนีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	12.91	13.95
- ตัวชี้วัด : ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมลดลงจากกรณีปกติ ไม่น้อยกว่า (สะสม)	ร้อยละ	12	12.43
- ตัวชี้วัด : อันดับของประเทศที่มีดัชนีความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	อันดับ	37	39

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 68

2. สรุปภาพรวมงบประมาณ

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	539.4007	669.1975	794.1225
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	183.1124	188.1447	191.2982
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	335.8643	458.5256	548.5255
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	154.3462	176.2956	309.0151
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	27.2609	20.4500	18.3000
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	107.1535	192.5000	165.2104
แผนงานยุทธศาสตร์ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	47.1037	69.2800	56.0000
3. งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	20.4240	22.5272	54.2988
แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	20.4240	22.5272	54.2988

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 69

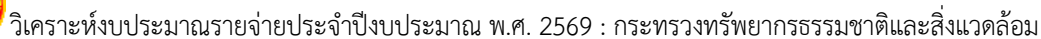
2.2 โครงการ/รายการสำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
ผลผลิตการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ		309.0151
วัตถุประสงค์ (โดยย่อ) กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ จิตสำนึก การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงตัวชีวิต - จำนวนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม : 18,490 คน - จำนวนกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม : 12,500 คน / 1,830 แห่ง - จำนวนกลุ่มเป้าหมายรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม : 2,040,000 คน	รายการสำคัญ (น.76) - ค่าจ้างเหมาบริการ - จัดหาครุภัณฑ์เพื่อเสริมประสิทธิภาพระบบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์และพัฒนาศักยภาพการตรวจสอบและวิเคราะห์ช่องโหว่ระบบ - แสงพญาไท เขตพญาไท - กรุงเทพมหานคร 1 ระบบ - ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ - อาคารกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม	34.6025
		20.0000

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<p>- ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายนำข้อมูลข่าวสารด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมไปใช้ประโยชน์ : ร้อยละ 75</p> <p>- ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายมีการดำเนินกิจกรรมด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม : ร้อยละ 80</p>	<p>แขวงพญาไท เขตพญาไท</p> <p>กรุงเทพมหานคร 1 ระบบ</p> <p>- ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลกลาง</p>	25.8000
	<p>กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม</p> <p>แขวงพญาไท เขตพญาไท</p> <p>กรุงเทพมหานคร 1 ระบบ</p> <p>- ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กร</p>	25.0000
	<p>แบบรวมศูนย์ แขวงพญาไท</p> <p>เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร</p> <p>1 ระบบ</p> <p>- ค่าใช้จ่ายในการจัดทำ</p>	20.0000
	<p>สถาปัตยกรรมองค์กร นโยบายและแผนด้านดิจิทัล</p> <p>กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม</p> <p>แขวงพญาไท เขตพญาไท</p> <p>กรุงเทพมหานคร 1 งาน</p> <p>- ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาเครือข่าย</p>	25.7013
	<p>อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)</p>	17.0000
โครงการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน		18.3000
<p><u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u></p> <p>- เสริมศักยภาพ อปท. และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองในพื้นที่ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p> <p>- พัฒนาเครื่องมือและกลไกเพื่อหนุนเสริมการดำเนินงาน</p> <p>- ยกระดับศักยภาพ ขยายผล และสร้างเครือข่าย</p> <p><u>ตัวชี้วัด</u></p>	<p>รายการสำคัญ (น.82)</p> <p>- ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน</p>	9.0000
	<p>- ค่าใช้จ่ายในการยกระดับศักยภาพและส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน</p>	7.3000

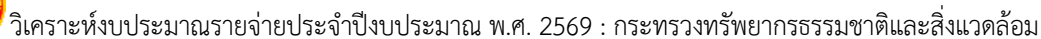
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

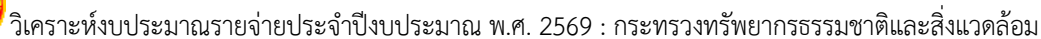

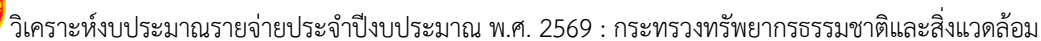
ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
โครงการพัฒนาแนวทางและตัวชี้วัดในการติดตามผลการลดก๊าซเรือนกระจก (NDC Tracking)		5.0000
<p><u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาและพัฒนาแนวทางและตัวชี้วัดในการติดตามการลดก๊าซเรือนกระจก - พัฒนารูปแบบและแนวทางการเชื่อมโยงข้อมูลผลการลดก๊าซเรือนกระจก <p><u>ตัวชี้วัด</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้จากมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยเทียบกับกรณีปกติ : 69 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า - จำนวนแนวทางและตัวชี้วัดในการติดตามผลการลดก๊าซเรือนกระจก (NDC Tracking) ให้สอดคล้องกับระดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย (National GHG Inventory) : 3 มาตรการ 	<p><u>รายการสำคัญ (น.91)</u></p> <p>ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาแนวทางและตัวชี้วัดและการติดตามผลการลดก๊าซเรือนกระจก (NDC Tracking)</p>	5.0000
โครงการจัดทำระบบสารสนเทศการรายงานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สำหรับรองรับการดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย		52.7104
<p><u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u></p> <p>ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก</p> <p><u>ตัวชี้วัด</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับรองรับการดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย : 1 ระบบ - ร้อยละความสำเร็จในการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับรองรับการดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย : ร้อยละ 100 	<p><u>รายการสำคัญ (น.97)</u></p> <p>ค่าใช้จ่ายในการจัดทำระบบสารสนเทศการรายงานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับรองรับการดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 1 ระบบ</p>	52.7104

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
โครงการสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม		28.5000
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> เสริมสร้างความเข้มแข็งการดำเนินงานให้กับกลุ่มเป้าหมายด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม	<u>รายการสำคัญ (น.102)</u> ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบการจำลองด้านภูมิอากาศเพื่อสนับสนุนการบริการเผยแพร่ข้อมูลภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมของกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม	25.5000
<u>ตัวชี้วัด</u> - จำนวนกลุ่มเป้าหมายรับรู้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม : 850 คน - จำนวนระบบที่ใช้สนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ : 1 ระบบ - ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายนำความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมไปใช้ประโยชน์ : ร้อยละ 75	ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบการจำลองด้านภูมิอากาศเพื่อสนับสนุนการบริการเผยแพร่ข้อมูลภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมของกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 1 ระบบ	
โครงการพัฒนาการเชื่อมโยงการดำเนินงานด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา		13.0000
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - ขับเคลื่อนนโยบาย การดำเนินงานด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายใต้แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (NAP)สู่การปฏิบัติ - ส่งเสริมการบูรณาการระดับหน่วยงาน - สร้างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน - เสริมศักยภาพการดำเนินงาน	<u>รายการสำคัญ (น.104)</u> - ค่าใช้จ่ายในการจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการปรับตัวเชิงพื้นที่ในรายสาขาและสาขาที่เกี่ยวข้อง (Cross Cutting) - ค่าใช้จ่ายในการเสริมศักยภาพและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการปรับตัวรายสาขาและสาขาที่เกี่ยวข้อง (Cross Cutting)	5.0000
<u>ตัวชี้วัด</u> - จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการปรับตัวรายสาขาและสาขาที่เกี่ยวข้อง (Cross Cutting) : 3 แห่ง	- ค่าใช้จ่ายในการยกระดับการพัฒนาแนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
		4.0000

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
- ร้อยละความสำเร็จในการจัดทำระบบติดตาม ประเมินผลการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ : ร้อยละ 100		

3. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
หน่วยงานควบคุมการร่วมกับหน่วยงาน อื่นในการดำเนินการกิจกรรมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพราะเรื่องสภาพอากาศเป็น เรื่องใหญ่ที่หน่วยงานเดียวไม่สามารถแก้ไข ปัญหาได้	✓	

ข้อสังเกต PBO

- ควรยึดบทบาทการเป็นศูนย์กลางยุทธศาสตร์และระบบข้อมูลด้าน Climate Change แทนที่จะดำเนินโครงการเฉพาะกิจในลักษณะปฏิบัติการระดับพื้นที่ที่อาจซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนกับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ที่มีบทบาทชัดเจนด้านการวัด รายงาน และทวนสอบการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงจัดทำ National GHG Inventory โดยบทบาทหลักควรมุ่งเน้นบทบาทด้านการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติ พัฒนาและบริหารจัดการระบบสารสนเทศ เป็นศูนย์กลางความรู้และการประเมินความเสี่ยงเชิงระบบ บูรณาการแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับประเทศกับหน่วยงานภาคส่วนอื่น
- ควรสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการดำเนินโครงการด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อลดภาระงบประมาณภาครัฐ และเพิ่มงบประมาณสำหรับการพัฒนาเมืองตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เพื่อสร้างผลกระทบทางบวกในระยะยาว
- ควรบูรณาการยุทธศาสตร์และงบประมาณกับหน่วยงานภายนอกอย่างเป็นระบบและมีทิศทางร่วมกัน (Whole - of - Government Approach) เนื่องจากประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นประเด็นเชิงระบบ (Systemic Issue) ที่มีผลกระทบข้ามมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ การดำเนินนโยบายหรือโครงการที่แยกส่วนจะไม่สามารถตอบโจทย์ผลลัพธ์ระดับประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยควรเชื่อมโยงนโยบายด้านการคลังกับเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม นำแนวทาง Climate Budget Tagging มาใช้เพื่อระบุงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในแต่ละกระทรวง/หน่วยงาน มีการติดตามผลลัพธ์ที่ชัดเจน (Climate Outcomes) เช่น การลดความเปราะบางของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวหรือพื้นที่ที่ปรับตัวต่อสภาพอากาศได้ดีขึ้น
- ควรพัฒนากลไกความร่วมมือกับภาคเอกชนและประชาสังคมเพื่อเสริมพลังในพื้นที่ ขยายโครงการ G - Green หรือ Carbon Label ร่วมกับภาครัฐกิจ ส่งเสริมความร่วมมือกับกลุ่มอาสาสมัคร เครือข่ายภาคประชาชน ผ่านโครงการต้นแบบ Climate Youth หรือ Eco - Citizens

- ควรพัฒนาคลาวด์ Climate Data Hub และแพลตฟอร์มสารสนเทศแบบบูรณาการที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการจัดเก็บ วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลด้านความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Risk) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG Inventory) ทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ พร้อมทั้งสามารถสื่อสารข้อมูลกับประชาชนผ่าน Dashboard และแพลตฟอร์มที่ใช้งานง่าย
- ควรส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี Remote Sensing และปัญญาประดิษฐ์ (AI) โดยเฉพาะการพัฒนาโมเดล AI ที่สามารถวิเคราะห์ภาพถ่ายจากดาวเทียมเพื่อสร้างตัวชี้วัดเชิงกายภาพของเมือง เช่น พื้นที่สีเขียว ความหนาแน่นของอาคาร และโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนพัฒนาระบบ Digital Twin และ Dashboard ที่รายงานสถานะการปรับตัวของเมืองต้นแบบทั่วประเทศ ซึ่งจะช่วยให้สามารถติดตามความก้าวหน้าและเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการปรับตัวของแต่ละพื้นที่ได้อย่างเป็นระบบ
- ควรเร่งขับเคลื่อนแนวทางการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่อิงระบบนิเวศ (Ecosystem-based Adaptation: EbA) โดยเฉพาะในพื้นที่ยุทธศาสตร์ของประเทศไทย เช่น ลุ่มน้ำยม หรือลุ่มน้ำเจ้าพระยา พร้อมทั้งจัดทำคู่มือการดำเนินงานเชิงปฏิบัติ และพัฒนากลไกสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบกองทุนร่วมกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถขยายผลไปสู่การดำเนินงานในระดับลุ่มน้ำได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

กรมควบคุมมลพิษ

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 6 หน้า 127 - 169)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: น้ำต้องสะอาด อากาศต้องบริสุทธิ์ หยุดปัญหามลพิษ เพื่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

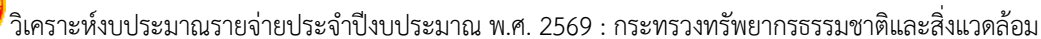
พันธกิจ:

1. พัฒนากฎหมาย มาตรฐาน เครื่องมือ และกลไกในการจัดการมลพิษที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ และสังคม
2. กำกับ ดูแล บังคับใช้กฎหมายเพื่อพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
3. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน เฝ้าระวัง แจ้งเตือน และรายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
4. สร้างการรับรู้ สร้างภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการมลพิษ
5. พัฒนาศักยภาพบุคลากร เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ
6. ประสานความร่วมมือและขับเคลื่อนการจัดการมลพิษกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและระหว่างประเทศ

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : มลพิษสิ่งแวดล้อมลดลงและอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน			
- ตัวชี้วัด : ค่าเฉลี่ยรายปีของฝุ่นละออง PM2.5 ลดลง	ร้อยละ	4	-
- ตัวชี้วัด : การดำเนินการร้องเรียน/ร้องทุกข์ด้านมลพิษที่ได้รับการแก้ไข	ร้อยละ	100	100
- ตัวชี้วัด : ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	ร้อยละ	76	78
- ตัวชี้วัด : คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและแหล่งน้ำทะเลมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์	ร้อยละ	80	80
- ตัวชี้วัด : จำนวนจังหวัดที่คุณภาพอากาศดีขึ้น ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	-	70

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 128

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	773.6467	848.9721	860.3348
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	376.0556	372.9837	381.1570
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	333.3311	411.2979	415.7928
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	196.0284	232.0922	205.1957
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	4.2381	4.2381	4.1543
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม	133.0646	174.9676	206.4428
3. งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	64.2600	64.6905	63.3850
แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	64.2600	64.6905	63.3850

2.2 โครงการ/รายการสำคัญ

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง		28.5290
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> แก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงให้ดีขึ้น <u>ตัวชี้วัด</u> - จังหวัดที่มีการบริหารจัดการมลพิษทางอากาศ : 77 จังหวัด - ร้อยละของจำนวนจังหวัดที่คุณภาพอากาศดีขึ้น ไม่น้อยกว่า : ร้อยละ 70	<u>รายการสำคัญ (น.143)</u> - การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า - การรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ลดหมอกควันและฝุ่นละออง PM2.5 ในพื้นที่ที่เกิดปัญหาวิกฤต	4.8575 4.7320
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเพื่อลดผลกระทบต่อด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่		16.2984
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> แก้ไขปัญหาและยกระดับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย <u>ตัวชี้วัด</u> - จำนวนจังหวัดที่ได้รับคำแนะนำในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย : 77 จังหวัด	<u>รายการสำคัญ (น.145)</u> - พัฒนาปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย - จัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในระดับพื้นที่	7.0797

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
- จำนวนพื้นที่ดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายตามคำแนะนำของกรมควบคุมมลพิษ ไม่น้อยกว่า : ร้อยละ 80	ตามนโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน	5.9650
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม		28.8578
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - แก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษให้กับประชาชน - เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค <u>ตัวชี้วัด</u> - การดำเนินการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ด้านมลพิษที่ได้รับการแก้ไข : ร้อยละ 100 - ดำเนินการกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง : ร้อยละ 100	<u>รายการสำคัญ (น.150)</u> การปฏิบัติงานภายใต้ศูนย์ปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการตรวจสอบและบังคับการตามกฎหมายในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบด้านมลพิษ	6.4702
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศไทย		119.2894
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> เพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ <u>ตัวชี้วัด</u> ข้อมูลผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ : ร้อยละ 80	<u>รายการสำคัญ (น.152)</u> ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบและรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศไทย	24.3725
โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์		22.3180
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ยกระดับการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ - อปท.สามารถกำกับ ควบคุมการจัดการน้ำเสีย - อปท.สามารถดำเนินการจัดการน้ำเสีย - อปท.มีแนวทางในการจัดเก็บค่าบริการ - อปท.เป้าหมายมีการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแห่งใหม่ - แก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่โครงการพระราชดำริ - ให้ความรู้และเสริมสร้างการมีส่วนร่วม	<u>รายการสำคัญ (น.158)</u> การแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่เป้าหมาย	22.3180

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<u>ตัวชี้วัด</u> - แหล่งน้ำเป้าหมายได้รับการยกระดับการจัดการ คุณภาพน้ำ : 22 กลุ่มน้ำ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป้าหมายได้รับการเพิ่ม ศักยภาพในการจัดการน้ำเสียชุมชน : 33 แห่ง - ประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัด น้ำเสียได้ตามมาตรฐาน : ร้อยละ 80		
โครงการพัฒนาคุณภาพแหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน		24.9900
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - สนับสนุนการขับเคลื่อนและสร้างเครือข่ายอนุรักษ์ แหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตประปาหมู่บ้าน - ขับเคลื่อนการบูรณาการ - พัฒนาศักยภาพระบบการตรวจวิเคราะห์คุณภาพ แหล่งน้ำดิบ <u>ตัวชี้วัด</u> - ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำดิบผลิตน้ำประปาและ น้ำประปาหมู่บ้านเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน : 600 แห่ง - น้ำดิบผลิตน้ำประปาและน้ำประปาหมู่บ้าน เพื่อการอุปโภคบริโภคได้รับการตรวจวิเคราะห์ : 1,200 ตัวอย่าง - จำนวนครัวเรือนที่ได้รับน้ำสะอาดและได้มาตรฐาน : 15,000 ครัวเรือน - ระบบผลิตประปาเป้าหมาย มีคุณภาพน้ำผ่านเกณฑ์ มาตรฐาน : ร้อยละ 25	<u>รายการสำคัญ</u> ค่าใช้จ่ายโครงการพัฒนาคุณภาพ แหล่งน้ำดิบเพื่อคุณภาพชีวิตของ ประชาชน	18.7500

3. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
1. หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับปัญหาแหล่งกำจัดขยะทั่วประเทศกว่า 2,000 แห่ง แต่มีการกำจัดขยะอย่างถูกต้องตามหลักทางวิชาการ เพียง 100 แห่ง	✓	
2. หน่วยงานควรแก้ไขปัญหาน้ำเสียอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการดำเนินการเพื่อสร้างแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษน้ำเสียอย่างเป็นระบบ	✓	
3. หน่วยงานควรกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และการวัดผลในการแก้ไขปัญหามลพิษ โดยการดำเนินการต้องมีประสิทธิภาพในการลดปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง และควรเพิ่มหลักเกณฑ์การเตือนภัยปัญหามลพิษให้แก่ประชาชนโดยขยายระดับสีให้มากขึ้น ในกรณีที่มีความเข้มข้นของมลพิษสูงจนเกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนในระดับรุนแรง	✓	
4. หน่วยงานควรตรวจสอบการดำเนินการกำจัดฝักกลบกากทางแร่จากการฟื้นฟูห้วยคลิตี้ระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ในพื้นที่ชุมชน พื้นที่เกษตรกรรมและขอบตลิ่ง ตามวิธีการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อป้องกันน้ำฝนชะล้างแร่ตะกั่วออกสู่สิ่งแวดล้อม	✓	
5. หน่วยงานควรบูรณาการกับทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันควบคุมปัญหามลพิษและฝุ่นควัน รวมทั้งเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกฎหมายว่าด้วยอากาศสะอาดที่กำลังจะบังคับใช้ในอนาคต	✓	
6. หน่วยงานควรเร่งแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่เกิดจากปัญหามลพิษและไฟป่าซึ่งทำให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก โดยการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมฝนหลวงและการบินเกษตรในการทำฝนเทียม หรือโปรยสารเคมีในพื้นที่เสี่ยงเกิดไฟ โดยเฉพาะพื้นที่ป่าไม้เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นและลดการเกิดไฟป่าและกระทรวงกลาโหมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีปืนใหญ่ในการยิงสารเคมีเพื่อระงับดับไฟป่าในพื้นที่เสี่ยงและยากต่อการเดินเท้าดับไฟหรือเข้าถึงได้ยาก		✓

ข้อสังเกต PBO

- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภาครัฐ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากรมีสัดส่วนค่อนข้างสูง ซึ่งในอนาคตอาจพิจารณานำเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหาร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมั่งบประมาณสำหรับจัดทำภารกิจอื่นเพิ่มมากขึ้น
- ปรับปรุงระบบ Early Warning และดัชนีคุณภาพอากาศให้ทันสมัย โดยพัฒนาดัชนีคุณภาพอากาศแบบขยายระดับ (Expanded AQI) เพิ่มช่วงสีแจ้งเตือนอันตรายระดับสูง โดยเฉพาะ PM 2.5 จัดทำระบบแจ้งเตือนแบบ Mobile - based เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูล AQI แบบ Real - time รายพื้นที่ พร้อมคำแนะนำเฉพาะกลุ่มเสี่ยง
- ควรเพิ่มงบประมาณในด้านการควบคุมมลพิษและการลดก๊าซเรือนกระจก
- ควรให้ความสำคัญกับการนำกฎหมายและมาตรการไปปฏิบัติจริง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชนเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ในวงกว้างในระยะยาว และจะทำให้ลดภาระงบประมาณภาครัฐ

- ควรเร่งพัฒนาโครงสร้างรองรับการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติอากาศสะอาดฯ โดยเฉพาะการจัดเก็บภาษี ค่าปรับจากมลพิษทางอากาศ (Pollution Charging Scheme) เพื่อนำมาใช้ในกองทุนอากาศสะอาด เช่นเดียวกับกองทุนสิ่งแวดล้อม
- ควรส่งเสริมการผลิตพลังงานจากขยะ (Waste - to - Energy: WtE) ซึ่งเป็นแนวทางที่สามารถแปรรูปของเสียให้เกิดประโยชน์ โดยควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ที่เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดการสร้างของเสีย และนำของเสียกลับมาใช้ใหม่ในระบบเศรษฐกิจ ผ่านการจัดทำมาตรการจูงใจด้านภาษีและสิทธิประโยชน์ทางการคลัง การกำหนดราคาส่งเสริมพิเศษ (Feed - in Tariff) สำหรับไฟฟ้าจากขยะ การบูรณาการข้อมูล WtE เข้าสู่แผนระดับกลุ่มจังหวัด จังหวัด และท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชน
- ควรใช้ระบบ Climate Budget Tagging (CBT) เพื่อระบุงบประมาณที่สนับสนุนเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างเป็นระบบ และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้
- ควรขยายแนวทาง Circular Economy ผ่านขยะพลาสติกอย่างจริงจัง เช่น การกำหนด “ภาษีพลาสติก” ตามแนวภาษีสิ่งแวดล้อมเพื่อลดการผลิตและส่งเสริมการใช้ซ้ำ กระตุ้นการลงทุนในธุรกิจรีไซเคิล และแปรรูป (RDF) โดยให้สิทธิหักลดหย่อนภาษี สร้างโครงการ “Plastic Credits” เพื่อส่งเสริมทุนทางสังคม และเศรษฐกิจ
- ควรเร่งนำเทคโนโลยี Internet of Things (IoT) มาร่วมพัฒนาระบบตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเรียลไทม์ ด้วยการติดตั้งเซนเซอร์ตรวจวัดฝุ่นละอองและสารมลพิษในพื้นที่สำคัญอย่างครอบคลุม ทั้งในเขตเมืองและพื้นที่เสี่ยงในภูมิภาคต่าง ๆ ประมวลผลด้วยระบบ Big Data และเทคโนโลยี Machine Learning (ML) เพื่อคาดการณ์แนวโน้มมลพิษล่วงหน้า วิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับกิจกรรมในพื้นที่ ช่วยให้การติดตามตรวจสอบ และบริหารจัดการคุณภาพอากาศมีประสิทธิภาพสูงขึ้น
- ควรจัดทำดัชนีความเสี่ยงสิ่งแวดล้อมรายพื้นที่ เช่น ดัชนีคุณภาพอากาศ ความเสี่ยงต่อสุขภาพจากมลพิษ ความเสี่ยงจากมูลฝอยตกค้างในแต่ละจังหวัด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดลำดับความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณ และสนับสนุนการติดตามผลเชิงพื้นที่ (Place-based Environmental Management)
- ควรจัดตั้ง “พื้นที่ทดลอง” (Sandbox) สำหรับเทคโนโลยีการจัดการมลพิษ เช่น ระบบกรองฝุ่นชั้นสูงในเมืองใหญ่ โรงกำจัดขยะ RDF รุ่นใหม่ในพื้นที่ต้นแบบ ระบบตรวจมลพิษด้วยโดรนหรือ IoT โดยใช้พื้นที่เป้าหมาย เช่น เขตอุตสาหกรรม เมืองใหญ่ จังหวัดน่าน เพื่อทดสอบก่อนขยายผล
- ควรส่งเสริมการจัดทำแบบจำลองต้นทุนสุขภาพจากมลพิษ (Health Cost from Pollution) โดยร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อนำผลลัพธ์ไปใช้ประเมินความคุ้มค่าของงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การลงทุนในระบบบำบัดน้ำเสียหรือ PM 2.5 เทียบกับต้นทุนสุขภาพที่ลดลง
- การแก้ไขปัญหามลพิษเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ระยะเวลายาวนาน จึงควรต้องมีการประเมินความเหมาะสมเพื่อปรับปรุงโครงการอย่างสม่ำเสมอ

- ควรมีกระบวนการทบทวน ติดตาม และประเมินผลความสำเร็จของแต่ละโครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อระบุปัญหา อุปสรรค และแนวทางการปรับปรุง รวมทั้งควรนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจว่าควรดำเนินโครงการต่อหรือยุติโครงการ โดยพิจารณาจากผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้น
- ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์เกณฑ์ในการเลือกพื้นที่เป้าหมายของโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการควบคุมมลพิษ
- ควรมีการประเมินว่าโครงการเหล่านี้สามารถขับเคลื่อนให้เกิดการควบคุมมลพิษในภาพรวมของประเทศได้อย่างไร และมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 6 หน้า 171 - 218)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: พิทักษ์ รักษา สร้างคุณค่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้วยพลังสังคม เพื่อยกระดับเศรษฐกิจและวิถีชีวิตที่ยั่งยืน

พันธกิจ: กำหนดนโยบาย วางแผน และบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : พื้นที่ป่าชายเลนที่สมบูรณ์ได้รับการสงวน คุ้มครอง ดูแล รักษาไม่ให้อุทกภัยทำลาย ควบคู่ไปกับการฟื้นฟู และจัดการใช้ประโยชน์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและเสริมสร้าง เศรษฐกิจและสังคมของชุมชนชายฝั่งและประเทศชาติอย่างสมดุล และยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน			
- ตัวชี้วัด : ป่าชายเลนได้รับการคุ้มครองป้องกัน อนุรักษ์ และจัดการเพื่อใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม	ล้านไร่	1.74	1.74
- ตัวชี้วัด : ร้อยละความสำเร็จของการคุ้มครอง ป้องกัน อนุรักษ์และจัดการเพื่อการใช้ประโยชน์ป่าชายเลน อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม	ร้อยละ	90	90
(2) ผลสัมฤทธิ์ : พัฒนาเครื่องมือ แนวทาง หรือมาตรการ อย่างเหมาะสม และทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการทรัพยากรทางทะเลและระบบนิเวศทางชายฝั่ง และการจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติชายฝั่งทะเล อย่างสอดคล้องกับสภาพปัญหาโดยไม่เกิดผลกระทบ กับพื้นที่ข้างเคียง			
- ตัวชี้วัด : องค์ความรู้ แนวทางหรือมาตรการ ในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ	เรื่อง	2	2

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 171

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
- ตัวชี้วัด : องค์ความรู้ แนวทางหรือมาตรการ ด้านบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จากการเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศสามารถนำไปใช้ ประโยชน์หรือถ่ายทอดสู่สาธารณะ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	90	90
(3) ผลสัมฤทธิ์ : ระบบนิเวศและทรัพยากรทางทะเล ได้รับการอนุรักษ์ คุ้มครอง สำรอง ประเมินและฟื้นฟู ให้มีความอุดมสมบูรณ์และสามารถดำรงศักยภาพ เป็นแหล่งอาศัยและเพาะพันธุ์สัตว์น้ำวัยอ่อน ซึ่งช่วยเกื้อหนุน ต่อการประมง เสริมศักยภาพการท่องเที่ยวและการประกอบ อาชีพที่เกี่ยวข้อง			
- ตัวชี้วัด : ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู โดยความร่วมมือ	พื้นที่	10	10
- ตัวชี้วัด : ความพึงพอใจของชุมชนชายฝั่ง ด้านการสร้าง ความอุดมสมบูรณ์ในภาคทะเล ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	80	80

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 172

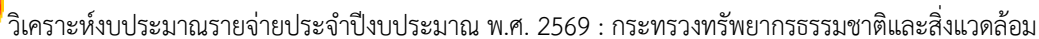
2. สรุปภาพรวมงบประมาณ

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วย: ล้านบาท

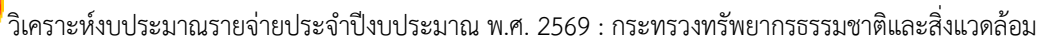
ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	1,775.2840	1,839.9278	2,114.7369
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	487.1545	484.0251	482.5243
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	1,066.2347	1,265.8155	1,618.7232
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม	208.0220	257.8011	415.8126
แผนงานยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน	-	-	32.8507
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	490.5361	410.8425	322.6382
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล	367.6766	597.1719	847.4217
3. งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	221.8948	90.0872	13.4894
แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	218.6368	90.0872	12.9041
แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	3.2580	-	-
แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	-	-	0.5853

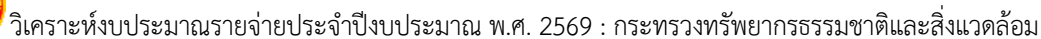
ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 173

หน่วย : ล้านบาท

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<p>- จำนวนเรื่องตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่า : 29 เรื่อง</p> <p>- ระดับความสำเร็จของการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้คงความอุดมสมบูรณ์ ควบคู่กับการบริหารจัดการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนบนเศรษฐกิจภาคทะเล ไม่น้อยกว่า : ร้อยละ 80</p>	<p>เฉลิมพระเกียรติ ตำบลวิชิต อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต</p> <p>1 แห่ง (วงเงินทั้งสิ้น 63.2176 ลบ.)</p> <p>- ก่อสร้างโครงการพัฒนาเกาะมันในเพื่อเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ระยะที่ 2 ตำบลกร่ำ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง 1 แห่ง (วงเงินทั้งสิ้น 200 ลบ.)</p>	<p>ผูกพันใหม่ 12.6435</p>
		<p>ผูกพันใหม่ 30.0000</p>
โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน		12.9041
<p><u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u></p> <p>- แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งและฟื้นฟูหาดทรายในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล</p> <p>- แก้ไขปรับปรุงระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม</p> <p><u>ตัวชี้วัด</u></p> <p>- ฟื้นฟูระบบนิเวศชายหาดเพื่อการท่องเที่ยว : 1 จังหวัด</p> <p>- ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาและฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งเพื่อเสริมศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถการท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่า : ร้อยละ 80</p>	<p>รายการสำคัญ (น.215)</p> <p>ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งหัวหาดเทียมผสมผสานแนวทางในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 1 จังหวัด (วงเงินทั้งสิ้น 64.5204 ลบ.)</p>	<p>ผูกพันใหม่ 12.9041</p>

4. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
1. หน่วยงานควรเตรียมพร้อมเพื่อแก้ไขปัญหาปะการังฟอกขาวและปัญหาหญ้าทะเลเสื่อมโทรมที่ส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำและทรัพยากรทางทะเล	✓	
2. หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการรักษาสภาพแวดล้อมของทะเลสาบสงขลาเพื่ออนุรักษ์พันธุ์ปลาโลมาอิรวดีที่ใกล้สูญพันธุ์ซึ่งปัจจุบันพบในบริเวณทะเลสาบสงขลาเพียง 14 ตัว	✓	
3. หน่วยงานควรเตรียมแผนรับมือและปรับตัวต่อภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างเหมาะสม	✓	
4. หน่วยงานควรประสานกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เพื่อหาแนวทางการเพาะเลี้ยงปะการัง เพื่ออนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำและหาแนวทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมทางทะเล	✓	

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
5. หน่วยงานควรสรุปองค์ความรู้ทางวิชาการในการถอดบทเรียนการจัดทำแนวกันคลื่น รวมทั้ง ผลการศึกษาและแนวทางในการดำเนินการที่ดีตามปัจจัยที่เหมาะสม	✓	
6. หน่วยงานควรประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนงานและโครงการ สำหรับเสนอขอการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีล่วงหน้า ซึ่งจะทำให้การดำเนินโครงการของหน่วยงาน รวดเร็วขึ้น	✓	

ข้อสังเกต PBO

- ควรจัดการกับปัญหาเร่งด่วนเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเล เช่น การยกระดับคะแนนดัชนีคุณภาพมหาสมุทรของประเทศไทย
- ควรเร่งฟื้นฟูระบบนิเวศแนวปะการังและหญ้าทะเล เนื่องจากปะการังฟอกขาวและหญ้าทะเลเสื่อมโทรมกำลังทวีความรุนแรง และส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตเฉพาะถิ่น โดยควรจัดทำฐานข้อมูลแนวปะการังหญ้าทะเลรายแหล่งแบบ Dynamic Monitoring ใช้ดาวเทียมและ AI วิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง จัดทำแผนฟื้นฟูเชิงระบบ แยกตามภูมิภาค พร้อมแผนบูรณาการกับกรมอุทยานฯ เพื่อเพาะเลี้ยงและปลูกคืน รวมถึงเชื่อมโยงกับมาตรการลดภาชี้นำเข้าอุปกรณ์วิจัยทางทะเล
- ควรยกระดับการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ด้วยแนวทาง “Nature - based Solutions” โดยส่งเสริมการใช้ระบบ “แนวกันคลื่นจากธรรมชาติ” เช่น แนวป่าชายเลน ปลูกหญ้าทะเล เสริมทรายอย่างยั่งยืน จัดทำแนวทางการออกแบบเขตกันคลื่นแบบยืดหยุ่น (Flexible Coastal Defense) สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงพัฒนาระบบติดตามผล (Post - project Evaluation) ว่าแต่ละแบบก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศหรือไม่
- ควรพัฒนาระบบการวางแผนพื้นที่ทางทะเล" (Marine Spatial Planning: MSP) อย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลจาก One Map และฐานข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม เพื่อจัดทำแผนที่การใช้ประโยชน์ทางทะเล (เช่น ประมง ท่องเที่ยว อนุรักษ์) จัดทำฐานข้อมูลรายจังหวัดชายฝั่งและใช้เป็นเงื่อนไขในการพิจารณาอนุมัติโครงการรัฐและเอกชน รวมถึงจัดเวทีปรึกษาหารือกับชุมชนประมงพื้นบ้าน ภาคเอกชนด้านท่องเที่ยวและภาควิชาการ เพื่อวางแผนร่วมกัน
- ควรเร่งพัฒนา “ฐานข้อมูลความเปราะบางทางนิเวศ” (Coastal Ecosystem Vulnerability Map) โดยรวบรวมข้อมูลด้านภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างแผนที่ “พื้นที่เปราะบางสูง” และใช้เป็นเครื่องมือประกอบการพิจารณาโครงการพัฒนา ชุมชนชายฝั่ง และการจัดสรรงบประมาณ เพื่อลดผลกระทบจากโครงการที่อาจทำลายระบบนิเวศทะเล และใช้เป็นแนวทางตัดสินใจเชิงนโยบายอย่างมีหลักฐาน (Evidence - based Decision Making)

- ควรผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) และการท่องเที่ยวทางทะเลอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทะเลที่ได้มาตรฐาน พัฒนาระบบติดตามผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวทะเล ส่งเสริมการใช้รายได้บางส่วนจากการท่องเที่ยว เช่น ค่าธรรมเนียมการเข้าอุทยาน ไปก่อตั้ง “กองทุนทะเลยั่งยืน” เพื่อฟื้นฟูปะการังและดูแลแนวชายฝั่ง
- ควรเสริมสร้างการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีมาตรฐาน (Eco - tourism Standard for Marine Areas) โดยพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานพื้นที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอย่างยั่งยืน เช่น จำนวนผู้ใช้พื้นที่สูงสุดต่อวัน (Carrying Capacity) แนวทางลดขยะทะเลจากนักท่องเที่ยว และการพัฒนาเกาะและหาดต้นแบบ เพื่อควบคุมผลกระทบจากการท่องเที่ยวและสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ในกลุ่มนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการ
- ควรเร่งพัฒนาระบบการประเมินมูลค่าคาร์บอนที่กักเก็บในระบบนิเวศชายฝั่ง (Blue Carbon MRV) ร่วมกับหน่วยงานวิจัย เพื่อสนับสนุนการเข้าร่วมตลาดคาร์บอนในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการอนุรักษ์ และมุ่งเป้าภาคเอกชนในการร่วมลงทุนผ่านกลไกคาร์บอนเครดิต
- ควรพัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าและการรับมือภัยพิบัติทางทะเล (Early Warning and Marine Disaster Response System) เพื่อติดตั้งระบบเตือนภัยคุณภาพน้ำทะเล คลื่น การรั่วไหลของน้ำมันบริเวณพื้นที่เสี่ยง ใช้แบบจำลองวิเคราะห์ความเสี่ยงในพื้นที่ประมงชายฝั่ง และเกาะท่องเที่ยว รวมถึงเชื่อมต่อข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแบบ Real - time ผ่านแพลตฟอร์มกลาง
- ควรสร้างความร่วมมือกับเทศบาลชายฝั่ง และชุมชนท้องถิ่น สนับสนุน “เครือข่ายพิทักษ์ทะเล” ในระดับตำบลให้มั่งคั่งและอุปถัมภ์ พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้านการจัดการทะเลให้กับโรงเรียนชายฝั่ง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชาวประมงพื้นบ้านในกิจกรรมวิจัยและอนุรักษ์ (Citizen Science)

กรมทรัพยากรธรณี

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 6 หน้า 219 - 267)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: เป็นองค์กรบริหารจัดการธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างยั่งยืน

พันธกิจ: 1. บริหารจัดการธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีแบบบูรณาการภายใต้แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

2. บริหารจัดการธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อมและธรณีพิบัติภัยโดยการมีส่วนร่วม บนพื้นฐานเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เหมาะสม

3. สำรวจ ศึกษาวิจัย พัฒนาองค์ความรู้ ให้บริการข้อมูล เผยแพร่ความรู้ บริการทางวิชาการ และประสานความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ ด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย

4. พัฒนาระดับขีดความสามารถองค์กรเพื่อให้เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และรองรับการเปลี่ยนแปลง ในอนาคต

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : ประเทศไทยมีการอนุรักษ์ ปิณฑุ และบริหารจัดการทรัพยากรธรณีเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน			
- ตัวชี้วัด : ทรัพยากรแร่ได้รับการบริหารจัดการ	ชนิดแร่	8	8
- ตัวชี้วัด : อัตราการเติบโตของรายได้ของชุมชน เป้าหมาย เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	5	5
- ตัวชี้วัด : ชุมชนมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงธรณี เพิ่มขึ้น	แห่ง	7	17
- ตัวชี้วัด : อุทยานธรณีมีการเติบโตด้านการพัฒนา อย่างยั่งยืน ไม่น้อยกว่า	พื้นที่	5	5
- ตัวชี้วัด : ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้รับการ ปรับปรุงและฟื้นฟูให้มีความสมบูรณ์จากการ ขับเคลื่อนนโยบาย แผน และแนวทางไปสู่การปฏิบัติ	พื้นที่	2	2
(2) ผลสัมฤทธิ์ : ประชาชน ชุมชน และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เสี่ยงภัยมีความพร้อมรับมือและลดผลกระทบจากธรณีพิบัติภัย			
- ตัวชี้วัด : จำนวนหมู่บ้านในพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับ ประโยชน์จากการมีแผน มาตรการ แนวทาง ลดความเสี่ยงจากธรณีพิบัติภัย	หมู่บ้าน	460	460
- ตัวชี้วัด : ประชาชน ชุมชน และภาคีเครือข่ายเฝ้าระวัง ในพื้นที่เป้าหมายมีความปลอดภัยในชีวิต	ร้อยละ	100	100

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 219

2. สรุปภาพรวมงบประมาณ

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วย: ล้านบาท

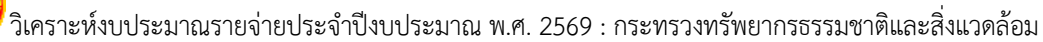
ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	525.4707	691.2466	948.0847
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	215.9651	224.3074	227.3692
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	301.8587	381.3506	613.4122
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	219.9244	295.4213	284.4131
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ป่าไม้ และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	31.8055	62.6165	122.9745
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล	6.0312	6.0312	14.2226
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	44.0976	17.2816	191.8020
3. งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	7.6469	85.5886	107.3033
แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	7.6469	14.4513	15.1013
แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	-	70.5167	88.7120
แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	-	0.6206	3.4900

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 221

2.2 โครงการ/รายการสำคัญ

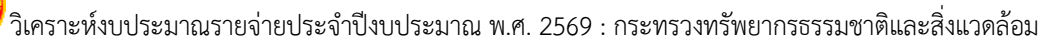
หน่วย : ล้านบาท

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
ผลผลิตการบริหารจัดการทรัพยากรธรณี		284.4131
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u>	<u>รายการสำคัญ (น.228)</u>	
สำรวจ ประเมินศักยภาพ และจัดทำฐานข้อมูลด้านทรัพยากรธรณี เพื่อจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรณี	- ค่าจ้างเหมาบริการ	45.9867
<u>ตัวชี้วัด</u>	- ค่าปรับปรุงศูนย์ศึกษาวิจัยไดโนเสาร์ภูเวียง ตำบลในเมือง อำเภอเวียงเก่า จังหวัดขอนแก่น	
- จำนวนนโยบาย/แผน/มาตรการ/แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรณี : 2 เรื่อง	ระยะที่หนึ่ง 1 แห่ง (วงเงินทั้งสิ้น 200 ลบ.)	ผูกพันใหม่ 40.0000
- จำนวนผู้รับบริการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี : 700,000 ราย	- ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองแหล่งและซากดึกดำบรรพ์	7.4565
- จำนวนแหล่งเรียนรู้ พิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยา และธรรมชาติวิทยา ได้รับการพัฒนา/จัดตั้ง : 4 แห่ง	- ค่าใช้จ่ายในการสำรวจข้อมูลพื้นฐานด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี	6.5239

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<u>ตัวชี้วัด</u> - ข้อมูลแหล่งมรดกธรณีและแนวทางการบริหารจัดการแหล่งมรดกธรณี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ไม่น้อยกว่า : 6 แห่ง - อุทยานธรณีได้รับการยกระดับการบริหารจัดการสู่มาตรฐานระดับประเทศ ไม่น้อยกว่า : 5 พื้นที่ - มรดกธรณีและอุทยานธรณีผ่านการประเมินตามเป้าหมายที่กำหนดภายใต้มาตรฐานสากล : ร้อยละ 100	สู่ระดับสากลโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	4.6132
โครงการพัฒนาแหล่งทรัพยากรธรณี		48.9718
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - พัฒนาแหล่งทรัพยากรธรณีที่มีความโดดเด่น - บริหารจัดการแหล่งทรัพยากรธรณี <u>ตัวชี้วัด</u> - แหล่งทรัพยากรธรณีได้รับการพัฒนา : 1 แห่ง - ดำเนินการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานและหลักวิชาการที่กำหนด : ร้อยละ 90	<u>รายการสำคัญ (น.240)</u> - ค่าพัฒนาแหล่งไดโนเสาร์ภูน้อย ตำบลดินจี่ อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ 1 แห่ง (วงเงินทั้งสิ้น 174.7255 ลบ.) - ค่าออกแบบเพื่อพัฒนาแหล่งทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรธรณี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 1 งาน	ผูกพันใหม่ 34.9451 12.6720
โครงการสำรวจธรณีวิทยาเพื่อการบริหารจัดการทางทะเลและชายฝั่ง		14.2226
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - จัดทำชุดข้อมูลและแผนที่ - จัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ <u>ตัวชี้วัด</u> - ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง บนพื้นฐานข้อมูลและองค์ความรู้ด้านธรณีวิทยาทางทะเลและชายฝั่ง : 2 เรื่อง - ชุดข้อมูลและแผนที่ด้านธรณีวิทยาทางทะเลและชายฝั่ง : 2 พื้นที่ - ชุดข้อมูลและแผนที่ด้านธรณีวิทยาทางทะเลและชายฝั่ง มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ : ร้อยละ 100	<u>รายการสำคัญ (น.242)</u> - ค่าใช้จ่ายในการสำรวจธรณีวิทยาเพื่อการบริหารจัดการทางทะเลและชายฝั่ง - เครื่องหาพิกัดด้วยสัญญาณดาวเทียม GNSS ความละเอียดถูกต้องสูง ระบบ RTK สำหรับงานรังวัด พร้อมชุดอุปกรณ์กรมทรัพยากรธรณี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 1 ชุด	7.5750 3.9976

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<p>- แหล่งมรดกธรณีและแหล่งธรณีวิทยาในพื้นที่เป้าหมาย ได้รับการพัฒนาและสร้างมูลค่า เพื่อนำไปสู่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ไม่น้อยกว่า : 7 แห่ง</p> <p>- ข้อมูลแหล่งมรดกธรณีและแหล่งธรณีวิทยาที่เชื่อมโยง กับวิถีชุมชน ไม่น้อยกว่า : ร้อยละ 70</p>		
โครงการพัฒนาระบบคาดการณ์การเฝ้าระวังแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม		77.7220
<p><u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u></p> <p>- ติดตั้งเครื่องตรวจติดตามการเคลื่อนตัวของมวลดิน</p> <p>- เพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวัง</p> <p>- เชื่อมโยงข้อมูลพื้นที่คาดการณ์การเฝ้าระวัง <u>ตัวชี้วัด</u></p> <p>- จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการติดตั้งเครื่องตรวจติดตาม การเคลื่อนตัวของมวลดินแล้วเสร็จ : 24 พื้นที่</p> <p>- ร้อยละของจำนวนสถานที่ข้อมูลการตรวจติดตาม การเคลื่อนตัวของมวลดินมีความถูกต้องแม่นยำ ไม่น้อยกว่า : ร้อยละ 80</p>	<p>รายการสำคัญ (น.259)</p> <p>- เครื่องตรวจติดตาม การเคลื่อนตัวของมวลดินแบบวัด การเอียงตัวของดิน พร้อมอุปกรณ์ กรมทรัพยากร ธรณี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 19 ชุด</p>	50.8250
	<p>- ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัย แผ่นดินถล่ม กรมทรัพยากรธรณี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 1 ระบบ</p>	19.2000

3. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
หน่วยงานควรสนับสนุนข้อมูลเชิงลึกด้านทรัพยากรธรณีของพื้นที่ เพื่อเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวและ ประสานงานกับหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวเพื่อดึงกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ เข้ามาในพื้นที่ เช่น พื้นที่อุทยานที่ขึ้นทะเบียนกับยูเนสโก (UNESCO)	✓	

ข้อสังเกต PBO

- ควรพิจารณาเพิ่มสัดส่วนงบประมาณสำหรับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและชุมชนในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน
- ควรเพิ่มการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการทรัพยากรธรณี ซึ่งอาจช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และมีการจัดการทรัพยากรธรณีอย่างยั่งยืน
- ควรส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายกับภาคีให้เข้มแข็งและเกิดความต่อเนื่องของการขับเคลื่อนงาน ด้านธรณีพิบัติภัยทั้งในระดับพื้นที่และหน่วยงานภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยและศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

- ควรเร่งสร้างระบบ “คลังข้อมูลธรณีวิทยาเชิงลึก (Geo - Data Hub)” โดยจัดทำคลังข้อมูลธรณีวิทยาแบบเปิด (Open Geodata) ที่รวบรวมผลการสำรวจแร่ ชากดึกดำบรรพ์ ธรณีพิบัติภัย และทรัพยากรธรณีในรูปแบบดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงพื้นที่ เชื่อมโยงกับหน่วยงานด้านแร่ พลังงาน ที่ดิน ท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ เช่น กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานฯ กรมอุทยานฯ
- ควรบูรณาการการพัฒนาอุทยานธรณีกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์และท่องเที่ยวเชิงลึก โดยจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมเศรษฐกิจธรณีเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเชื่อมโยงอุทยานธรณี วิถีชุมชน และเศรษฐกิจท้องถิ่น พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อให้บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว เช่น แผนที่ AR และ VR เส้นทางธรณีศึกษา
- ควรยกระดับระบบเตือนภัยธรณีพิบัติภัยด้วย AI และ IoT โดยพัฒนาโมเดล Machine Learning วิเคราะห์ความเสี่ยงจากแผ่นดินถล่ม แผ่นดินไหว ฯลฯ โดยใช้ข้อมูลจากเซ็นเซอร์ Radar และ GNSS แบบเรียลไทม์ บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงล่วงหน้าและแจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่เปราะบาง
- ควรส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการอุทยานธรณีและพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น
- ควรปรับการบริหารจัดการ “แผนที่ธรณีวิทยา” ให้เป็น Smart Geospatial Planning Tool โดยเร่งพัฒนาชุดแผนที่เชิงลึก (ความเสี่ยง แร่ เศรษฐกิจธรณี) ในระดับตำบล/อำเภอ เพื่อให้ท้องถิ่นนำไปใช้วางแผนพัฒนาอย่างเหมาะสม
- ควรเพิ่มศักยภาพหน่วยงานและบุคลากรท้องถิ่นด้านธรณีวิทยา โดยจัดทำหลักสูตร “ธรณีวิทยาเพื่อชุมชน” สำหรับผู้บริหารท้องถิ่น ครู และผู้นำชุมชน เพื่อให้เกิดการใช้งานข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ บูรณาการกับสถาบันการศึกษาในการพัฒนาเครือข่ายนักธรณีรุ่นใหม่ระดับจังหวัด
- ควรจัดทำฐานข้อมูลแหล่งธรณีท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเส้นทางธรณีศึกษาสำหรับนักเรียน โดยสร้างระบบแผนที่ท่องเที่ยวเชิงธรณี (GeoTourism Map) ที่บูรณาการข้อมูลธรณี สถานที่ท่องเที่ยว และเรื่องเล่าท้องถิ่น เชื่อมโยงกับโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อบรรจุหลักสูตรการเรียนรู้ในพื้นที่จริง (Place - based Learning)
- ควรเร่งถอดบทเรียนการอนุรักษ์ซากดึกดำบรรพ์ และจัดทำเกณฑ์การป้องกันการสูญหาย โดยพัฒนาแนวทางคู่มือการป้องกันการลักลอบครอบครองหรือจำหน่ายซากดึกดำบรรพ์ โดยร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดตั้ง “หน่วยเฝ้าระวังซากดึกดำบรรพ์ท้องถิ่น” ที่มีเครือข่ายอาสาสมัครในระดับตำบล
- ควรส่งเสริมการวิจัยและใช้ประโยชน์จาก “ธรณีข้อมูล” เชิงลึกเพื่อรองรับการวางแผนระดับประเทศ โดยจัดทำระบบวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Geological Analytics Platform) เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย ด้านแร่ พลังงาน และภัยธรรมชาติ ส่งเสริมการใช้ข้อมูลธรณีวิทยาร่วมกับภาคอุตสาหกรรม เช่น การวางแผนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ (เขื่อน รถไฟความเร็วสูง) เพื่อลดความเสี่ยงจากธรณีพิบัติภัย

- ควบบูรณาการข้อมูลธรณีพิบัติภัยกับแผนพัฒนาเมืองและโครงการก่อสร้าง โดยพัฒนาเครื่องมือคัดกรองพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม แผ่นดินไหว สำหรับใช้ในขั้นตอนการออกแบบ อนุญาตก่อสร้าง โดยบูรณาการเข้ากับ EIA หรือผังเมือง ประสานการทำงานกับกรมโยธาธิการและผังเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐาน

กรมทรัพยากรน้ำ

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 6 หน้า 269 - 319)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

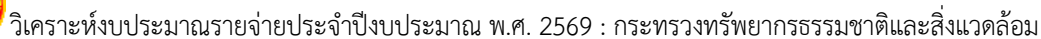
วิสัยทัศน์: ทรัพยากรน้ำมั่นคง ประชาชนมั่นใจ ใช้ประโยชน์ยั่งยืน

- พันธกิจ:**
1. กำกับ ควบคุม อนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะและพื้นที่ชุ่มน้ำ
 2. พัฒนา พื้นฟู ปรับปรุง ซ่อมแซม บริหารโครงการแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ
 3. จัดสรร กำกับ ควบคุม การใช้ทรัพยากรน้ำและประปาสัมปทาน
 4. แจ้งเตือนภัย และการจัดการสภาวะวิกฤติ
 5. ระบบบริหารจัดการ

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : พื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติและพื้นที่ชุ่มน้ำ ได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนา			
- ตัวชี้วัด : แหล่งน้ำได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนา	แห่ง	225	328
- ตัวชี้วัด : ครีวเรือนได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ	ครีวเรือน	46,883	78,659
(2) ผลสัมฤทธิ์ : กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมาตรฐาน เพื่อการจัดสรรและควบคุมการใช้น้ำ ได้รับการพัฒนาและปรับปรุง			
- ตัวชี้วัด : พัฒนา ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมาตรฐานเพื่อการจัดสรรและควบคุมการใช้น้ำ	เรื่อง	2	2
(3) ผลสัมฤทธิ์ : ประชาชนได้รับการเฝ้าระวัง คาดการณ์ และแจ้งข้อมูลเพื่อการเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ			
- ตัวชี้วัด : ความสำเร็จในการแจ้งข้อมูลเตือนภัย และเพิ่มประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำ	ร้อยละ	80	80

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 269

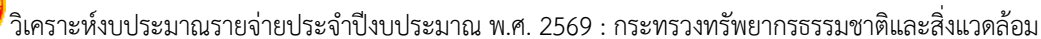
2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	7,267.6237	7,549.9398	9,282.5021
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	716.5493	696.2736	695.9526
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	2,162.4978	1,246.8779	2,715.3668
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม	628.1982	656.2931	681.9103
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	1,534.2996	590.5848	2,033.4565
3. งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	4,388.5766	5,606.7883	5,871.1827
แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	4,380.6073	5,606.7883	5,871.1827
แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	7.9693	-	-

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 271

หน่วย : ล้านบาท

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
ผลผลิตการเพิ่มศักยภาพกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ		349.5462
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> พัฒนากลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ เกษตรน้ำฝน <u>ตัวชี้วัด</u> จำนวนข้อเสนอแนะ กลไก และมาตรการการบริหาร จัดการน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน : 25 เรื่อง	<u>รายการสำคัญ (น.279)</u> - เงินอุดหนุนการพัฒนาและ จัดการแหล่งน้ำชุมชนขนาดเล็ก - ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบ บริการข้อมูลสารสนเทศกลาง กรมทรัพยากรน้ำ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 1 รายการ"	39.1043 23.5606
ผลผลิตการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพและบำรุงรักษาแหล่งน้ำ		170.5675
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> บำรุงรักษาระบบตรวจวัดปริมาณน้ำ ระบบเตือนภัย ด้านน้ำ เครือข่ายสถานีอุตุ - อุทกวิทยา และระบบ เฝ้าระวัง	<u>รายการสำคัญ (น.284)</u> - ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ระบบเตือนภัยน้ำท่วม - ดินถล่ม (Early Warning) กรมทรัพยากร น้ำ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 1 รายการ	 27.7876

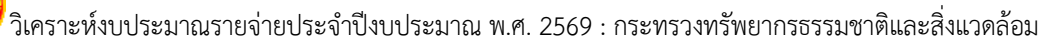
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<p>- พื้นที่ได้รับประโยชน์จากการอนุรักษ์ พัฒนา ปรับปรุง และฟื้นฟูแหล่งน้ำ : 22,465 ไร่</p> <p>- ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ ไม่น้อยกว่า : ร้อยละ 80</p>	<p>- ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ อ่างเก็บน้ำห้วยบวกหลวง ตำบลหนองบัวเหนือ อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก 1 แห่ง (วงเงินทั้งสิ้น 282.2510 ลบ.)</p>	56.4502
	<p>- อนุรักษ์ฟื้นฟูพร้อมระบบ โครงข่ายน้ำตำบลโนนหอม หมู่ที่ 4,5,7 ตำบลโนนหอม อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัด ปราจีนบุรี 1 แห่ง</p>	55.0000
โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ		3,926.7148
<p><u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u></p> <p>พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำ <u>ตัวชี้วัด</u></p> <p>- คราวเรือนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและเพิ่ม ประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ : 30,004 คราวเรือน</p> <p>- จำนวนแหล่งน้ำได้รับการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบกระจายน้ำ : 153 แห่ง</p> <p>- ปริมาณน้ำที่กระจายให้กับพื้นที่รับประโยชน์ : 70.13 ล้านลูกบาศก์เมตร</p> <p>- พื้นที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและเพิ่ม ประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ : 83,668 ไร่</p> <p>- ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินโครงการพัฒนาและ เพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ไม่น้อยกว่า : ร้อยละ 80</p>	<p><u>รายการสำคัญ (น.296)</u></p> <p>- ค่าก่อสร้างแหล่งน้ำที่มีราคา ต่อหน่วยต่ำกว่า 10 ล้านบาท รวม 20 รายการ (รวม 20 หน่วย)</p>	119.4959
	<p>- ก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สระเก็บน้ำบ้านหนองข้าวเหนียว ช่วง 2 ตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 1 แห่ง</p>	70.4040
	<p>- ก่อสร้างระบบกระจายน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ภายในตำบลปลายนา ตำบลปลายนา อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี 1 แห่ง</p> <p>- ค่าปรับปรุงแหล่งน้ำที่มีราคา ต่อหน่วยต่ำกว่า 10 ล้านบาท รวม 18 รายการ (รวม 18 หน่วย)</p>	128.0502

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
	<ul style="list-style-type: none"> - อนุรักษ์ฟื้นฟูหนองซง ระยะ 3 พร้อมระบบกระจายน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ตำบลหนองแรด อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย 1 แห่ง - อนุรักษ์ฟื้นฟูคลองบางเท่าแม่ พร้อมระบบกระจายน้ำ ตำบลเขาต่อ อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่ 1 แห่ง (วงเงินทั้งสิ้น 846 ลบ.) 	<p>96.1100</p> <p>324.4410</p>
โครงการพัฒนากลไกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ		12.9041
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> พัฒนาและส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ <u>ตัวชี้วัด</u> - จำนวนเครื่องมือและกลไกที่ได้รับการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แบบบูรณาการ : 12 เรื่อง - ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินโครงการพัฒนากลไกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำไม่น้อยกว่า : ร้อยละ 80	<u>รายการสำคัญ (น.308)</u> - ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบตรวจวัดและฐานข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำในพื้นที่ป่าต้นน้ำ เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากรน้ำ (ลุ่มน้ำปิง) กรมทรัพยากรน้ำ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 1 รายการ - ค่าใช้จ่ายในการศึกษาความเหมาะสม สํารวจ ออกแบบพื้นที่ชุ่มน้ำหนองหาร จังหวัดสกลนคร เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ กรมทรัพยากรน้ำ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 1 รายการ	<p>70.1996</p> <p>68.0162</p>

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนแหล่งน้ำได้รับการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค : 109 แห่ง - พื้นที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค : 850 ไร่ 	<ul style="list-style-type: none"> - อนุรักษ์ฟื้นฟูเครือข่ายน้ำ ตำบลยางคำ พร้อมระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สนับสนุนน้ำอุปโภคบริโภคโครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลยางคำ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น 1 แห่ง 	50.0000

3. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
1. หน่วยงานควรแนะนำและดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านทรัพยากรน้ำจากหน่วยงาน ตลอดจนควรเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนและถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรน้ำให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	✓	
2. หน่วยงานควรมีแผนงานบูรณาการระหว่างกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ในการบริหารจัดการระบบน้ำประปาหมู่บ้านเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ และต้องมีหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน เนื่องจากเป็นปัญหาความเดือดร้อนระดับประเทศ	✓	
3. หน่วยงานควรบูรณาการร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อให้สามารถทราบพื้นที่ที่ต้องการพัฒนาแหล่งน้ำในการพัฒนาการเกษตรมูลค่าสูง	✓	
4. หน่วยงานควรพิจารณาศึกษาและดำเนินการโครงการน้ำเติมหนองพลังงานแสงอาทิตย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประชาชน และวางแผนป้องกันการแข็งตัวของน้ำในสภาวะวิกฤตแก่ประชาชนอย่างทันทั่วทั้ง เพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน	✓	
5. หน่วยงานควรร่วมมือกับสำนักงานสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) ในการทำระบบการเตือนล่วงหน้า (Early Warning)	✓	
6. หน่วยงานควรเร่งรัดการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดต้นทุนการเพาะปลูกต่อเกษตรกร และทำให้มีน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก รวมทั้งสามารถขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มเติมได้	✓	

ข้อสังเกต PBO

- การจัดสรรงบประมาณสำหรับการเตือนภัยและการจัดการภัยพิบัติ ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจสำคัญในสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น การวัดประสิทธิผลของการเตือนภัยและการจัดการภัยพิบัติควรทั่วถึงและทันทั่วถึง
- ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนให้มากขึ้น โดยเพิ่มการสร้างเครือข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำโดยชุมชนให้มีความเข้มแข็ง
- ควรบูรณาการการบริหารจัดการน้ำกับการพัฒนาอื่น ๆ เช่น การเกษตร การพัฒนาเมือง เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และควรเพิ่มการลงทุนในการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้น้ำ โดยเฉพาะในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม
- ควรส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม (Participatory Water Governance) โดยขยายบทบาทของคณะกรรมการลุ่มน้ำให้มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแผนบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเกษตรกร อปท. และกลุ่มผู้ใช้น้ำในการดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำชุมชนอย่างยั่งยืน และสร้างต้นแบบ “ตำบลบริหารจัดการน้ำครบวงจร” และขยายผลในระดับจังหวัด
- ควรเร่งลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดเล็กและระบบน้ำประปาหมู่บ้าน โดยเร่งรัดโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และเชื่อมโยงกับโครงการผลิตไฟฟ้าในพื้นที่ชนบทเพื่อลดต้นทุนการสูบน้ำ สนับสนุนแหล่งน้ำขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ เช่น ฝาย แก้มลิง และอ่างเก็บน้ำในพื้นที่เสี่ยงแล้ง น้ำหลาก รวมถึงบูรณาการแผนงานกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาลและ อปท. ในการจัดหาน้ำดิบและระบบประปาหมู่บ้านให้เพียงพอ
- ควรสร้างแนวทางบริหารพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน โดยเร่งจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ชุ่มน้ำระดับประเทศ และจัดลำดับความสำคัญในการอนุรักษ์ พื้นที่ชุ่มน้ำ หรือพัฒนา สนับสนุนโครงการ “นิเวศเศรษฐกิจน้ำ” (Ecohydrology) ที่เน้นการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การประมงพื้นบ้าน และการอนุรักษ์พันธุ์พืช สัตว์น้ำท้องถิ่น
- ควรพัฒนาศักยภาพบุคลากร อปท. ด้านการจัดการน้ำ โดยจัดทำคู่มือ หลักสูตรฝึกอบรม มาตรฐานด้านการจัดการน้ำ ให้แก่ อปท. และเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น รวมถึงใช้กลไกศูนย์เรียนรู้ด้านน้ำระดับอำเภอ ตำบล เพื่อพัฒนาศักยภาพท้องถิ่นให้สามารถบริหารจัดการแหล่งน้ำได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ
- ควรบูรณาการหลักการ “การบริหารจัดการน้ำอย่างยืดหยุ่นต่อสภาพภูมิอากาศ (Climate - resilient Water Management)” ในทุกโครงการ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงต่อภัยแล้งและอุทกภัย โดยพัฒนา Water Resilience Index รายพื้นที่ นำเสนอแผนรับมือภัยแล้ง/น้ำหลากเชิงล่วงหน้า รวมถึงบูรณาการระบบเตือนภัยกับข้อมูลสภาพอากาศและดิน

- ควรใช้กลไกเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมเพื่อการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน โดยประเมินต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมและสังคม (Environmental - Social Cost) ของการจัดการน้ำ เพื่อวางแผนให้เกิดความคุ้มค่าและเป็นธรรม
- ควรวิจัยและนำร่อง “โครงการน้ำหมุนเวียน” (Water Circularity) โดยส่งเสริมแนวคิด “เศรษฐกิจหมุนเวียนด้านน้ำ (Water Circular Economy)” โดยเฉพาะในพื้นที่เมือง อุตสาหกรรม และพื้นที่ขาดแคลนน้ำ ส่งเสริมโครงการนำน้ำเสียมา Reuse หรือ Recharge น้ำใต้ดิน พัฒนาเทคโนโลยีบำบัดน้ำเสียระดับชุมชน เพื่อใช้ในการเกษตร หรือสวนสาธารณะ

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 6 หน้า 321 - 370)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: เป็นองค์กรสมรรถนะสูงในการสร้างความมั่นคงด้านน้ำบาดาลในทุกสถานการณ์ให้ใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายในปี 2570

พันธกิจ: 1. พัฒนาองค์ความรู้ด้านอุทกธรณีวิทยา นวัตกรรม เทคโนโลยี การเจาะและบริหารจัดการน้ำบาดาลอย่างยั่งยืน ตามมาตรฐานสากล เป็นศูนย์กลางข้อมูลแบบรวมศูนย์ด้านทรัพยากรน้ำบาดาลเพิ่มประสิทธิภาพ โดยการพัฒนาเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศฐานข้อมูลวิชาการด้านน้ำบาดาลมาใช้ในการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล

2. เจาะพัฒนาน้ำบาดาลด้วยเทคโนโลยีสร้างนวัตกรรม พัฒนาเครื่องมือ เครื่องจักรตามมาตรฐานสากลเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และภาคการผลิต รวมถึงระบบนิเวศ

3. สนับสนุน กำกับ และติดตามประเมินผลการดูแลเพื่อการใช้ทรัพยากรน้ำบาดาลอย่างสมดุลและยั่งยืน

4. กำหนดมาตรการ และแนวทางการอนุรักษ์ เฝ้าระวังและฟื้นฟูชั้นน้ำบาดาล เพื่อความมั่นคงในภาวะวิกฤติ ภัยธรรมชาติ สงคราม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคต

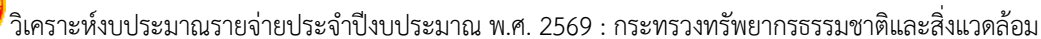
5. เสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรและบุคลากรมีสมรรถนะสูง ทันสมัยด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและสร้างการรับรู้ เพื่อขับเคลื่อนและสนับสนุนองค์กร

6. บูรณาการและสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อสร้างหุ้นส่วน (Partnership) ในการบริหารจัดการน้ำบาดาลทั้งในและต่างประเทศ

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : ประชาชนและภาคการผลิตในพื้นที่เป้าหมายมีน้ำต้นทุนอย่างเพียงพอและทั่วถึง			
- ตัวชี้วัด : คร่าวเรือนภาคประชาชนและภาคการเกษตรในพื้นที่ที่หาน้ำยากได้รับประโยชน์จากการพัฒนาน้ำบาดาล	ครัวเรือน	33,044	78,044
(2) ผลสัมฤทธิ์ : พื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาลให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน			
- ตัวชี้วัด : แนวทางการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำบาดาล	เรื่อง	1	4

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 321

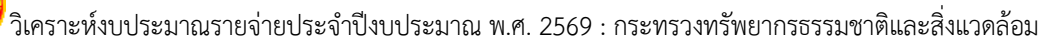

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	3,309.8601	3,373.6179	3,894.4847
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	426.2315	415.6994	402.6370
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	869.1165	371.8652	538.2590
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม	119.0850	56.8889	116.8226
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	750.0315	314.9763	421.4364
3. งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	2,014.5121	2,586.0533	2,953.5887
แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	2,014.5121	2,586.0533	2,953.5887

2.2 โครงการ/รายการสำคัญ

[illegible]

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
- ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินโครงการจัดหา น้ำบาดาลขนาดใหญ่แก้ปัญหาภัยแล้งอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ : ร้อยละ 80	อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านดอนจันทร์ หมู่ที่ 15 ตำบลตูม อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา 1 แห่ง	136.5820

3. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
1. หน่วยงานควรกำหนดมาตรฐานในการขุดเจาะน้ำบาดาลเพื่อการอุปโภค - บริโภคให้เป็นแนวทางเดียวกันและครอบคลุมทุกพื้นที่ เนื่องจากในหลายพื้นที่การขุดเจาะน้ำบาดาลยังไม่ได้มาตรฐาน ส่งผลให้ไม่สามารถนำน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การขุดเจาะที่ไม่ได้มาตรฐานอาจสร้างความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำใต้ดิน	✓	
2. หน่วยงานควรบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีน้ำประปาหมู่บ้าน ซึ่งได้ถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ขาดศักยภาพในการบำรุงรักษา ทำให้น้ำประปามีคุณภาพไม่ได้ตามมาตรฐาน	✓	
3. หน่วยงานควรกระจายการเจาะบ่อน้ำบาดาลให้ทั่วถึง โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ที่เคยร้องขอให้หน่วยงานเจาะบ่อน้ำบาดาล แต่ยังไม่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกติดต่อกันมาหลายปีเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่	✓	
4. หน่วยงานควรมีแนวทางการนำแหล่งน้ำบาดาลในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มาใช้ประโยชน์ในพื้นที่เขตอุตสาหกรรมภาคตะวันออกด้วย		✓
5. ควรสร้างโมเดลกรอบครีวต้นแบบแล้วประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างจิตสำนึก ค่านิยม การตระหนักรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ความสัมพันธ์ที่เหมาะสมในกรอบครีว และลดปัญหาความขัดแย้งในกรอบครีว		✓

ข้อสังเกต PBO

- การกำหนดเป้าหมายการให้บริการสำหรับแผนงบประมาณด้านการจัดการน้ำบาดาลในอนาคต ควรคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น 1) ข้อมูลที่แม่นยำเกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพน้ำบาดาลในบางพื้นที่ 2) ความขัดแย้งระหว่างการใช้ในภาคส่วนต่าง ๆ 3) การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการน้ำบาดาล 4) บูรณาการกับแผนการจัดการน้ำผิวดิน เพื่อให้เกิดการจัดการทรัพยากรน้ำแบบองค์รวม 5) ความไม่แน่นอนของสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ กรมฯ ควรจัดทำแผนการจัดการน้ำบาดาลระยะยาว เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณครอบคลุมพื้นที่สอดคล้องกับปริมาณน้ำบาดาลและน้ำผิวดินให้เกิดความยั่งยืน
- ควรมีฐานข้อมูลจำนวนบ่อน้ำบาดาลทั่วประเทศ ทั้งในความดูแลของภาครัฐ และเอกชน โดยระบุที่ยังใช้ได้และใช้งานไม่ได้

- ควรสำรวจและจัดทำแผนระยะยาวเกี่ยวกับการจัดหาแหล่งน้ำบาดาลระยะไกลเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่แล้งซ้ำซากหรือน้ำเค็มที่ครอบคลุมทั่วประเทศหรือไม่ ปัจจุบันยังมีพื้นที่ที่ยังไม่มีแหล่งน้ำบาดาลระยะไกลอีกจำนวนเท่าใด และคาดว่าจะครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายเมื่อใด และมีการจัดการแก้ไขปัญหาการส่งน้ำระยะไกลข้ามเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร
- ควรเก็บรวบรวมข้อมูลค่าใช้จ่ายการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลประเภทต่าง ๆ เพื่อจัดทำต้นทุนต่อหน่วยเพื่อให้มีข้อมูลสำหรับการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและชัดเจนมากขึ้น
- ควรพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการขุดเจาะน้ำบาดาลอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดมาตรฐานสำหรับการขุดเจาะน้ำบาดาลทุกระดับ เพื่อรองรับความหลากหลายของชั้นหิน อัตราการไหล และคุณภาพน้ำ พัฒนาเกณฑ์ประเมินการเจาะบ่อแบบ Before - After - Impact เพื่อวัดผลกระทบทางธรณีวิทยาและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ตรวจสอบคุณภาพน้ำบาดาลเคลื่อนที่เพื่อติดตามภาคสนามและให้บริการกับอปท. และประชาชน
- ควรขยายระบบพลังงานสะอาดในกระบวนการจัดการน้ำบาดาล โดยส่งเสริมการเปลี่ยนระบบสูบน้ำจากไฟฟ้าเป็นพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar - Powered Pumping) โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล เพื่อประหยัดพลังงานและลดต้นทุนระยะยาว จัดตั้งโครงการนำร่อง Green Groundwater System เช่น บ่อน้ำอัจฉริยะใช้พลังงานสะอาดและควบคุมผ่านแอปพลิเคชัน
- ควรบูรณาการการใช้ประโยชน์ร่วมกับพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ (EEC) และอุตสาหกรรม โดยศึกษาความเหมาะสมของการนำน้ำบาดาลในเขตอุตสาหกรรม EEC มาใช้ โดยต้องมีมาตรการควบคุมและฟื้นฟูอย่างเข้มงวด พัฒนาโมเดล Public - Private Partnership (PPP) ในการลงทุนระบบน้ำบาดาลในภาคอุตสาหกรรม เพื่อแบ่งเบาภาระรัฐ และให้เกิดความคุ้มค่าเชิงเศรษฐกิจ
- ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการกระจายโครงการสู่พื้นที่ห่างไกล โดยพัฒนาระบบประเมินความเดือดร้อนเพื่อการจัดลำดับพื้นที่เป้าหมาย (Water Scarcity Index) ร่วมกับข้อมูลร้องเรียนของประชาชน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม จัดทำฐานข้อมูลร้องขอขุดเจาะน้ำบาดาลย้อนหลังแบบเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนตรวจสอบและติดตามการจัดสรรอย่างโปร่งใส
- ควรสร้างการมีส่วนร่วมและถ่ายทอดความรู้สู่ท้องถิ่น โดยพัฒนาชุดความรู้ “โรงเรียนน้ำบาดาลระดับท้องถิ่น” (Local Groundwater School) เพื่ออบรมเจ้าหน้าที่ อปท. กลุ่มผู้ใช้น้ำ เด็กและเยาวชน
- ควรส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากน้ำบาดาลในมิติใหม่ โดยพัฒนาบ่อบาดาลเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพหรือแร่ธาตุในพื้นที่มีศักยภาพ สนับสนุนโครงการ “บ่อบาดาลพอเพียง” ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งซ้ำซาก
- ควรเร่งรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการใช้น้ำบาดาลอย่างถูกต้องผ่านสื่อต่างๆ มุ่งเน้นส่งเสริมการใช้น้ำบาดาลอย่างยั่งยืน ผ่านมาตรการต่าง ๆ เช่น การใช้น้ำอย่างประหยัด การใช้น้ำใต้ดินร่วมกับน้ำผิวดิน ซึ่งอาจใช้ช่องทางออนไลน์ที่ส่งไปสู่ประชาชนในวงกว้าง เพื่อช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของภาครัฐ

กรมป่าไม้

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 6 หน้า 371 - 399)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: เป็นองค์กรที่มุ่งเน้นรักษาป่าเดิม เพิ่มป่าใหม่ ใส่ใจประชาชน บนรากฐานนวัตกรรม และธรรมาภิบาล

พันธกิจ: 1. ป้องกัน และรักษาพื้นที่ป่าไม้ให้คงอยู่

2. เพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียว และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ให้สมบูรณ์ ตอบสนองความต้องการทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

3. บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้โดยการมีส่วนร่วม

4. บริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม เพื่อให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุลและยั่งยืน

5. วิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรม และถ่ายทอดเทคโนโลยี ในการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้

6. ส่งเสริมการจัดการพื้นที่ป่าไม้ เพื่อการนันทนาการ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

7. พัฒนาความสามารถเชิงรุกขององค์กร ทั้งระบบ กลไก ข้อมูลสารสนเทศ และปรับปรุงกฎระเบียบให้ทันสมัยให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : ทรัพยากรป่าไม้ของชาติได้รับการหยุดยั้งและป้องกันการทำลาย			
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ที่ถูกบุกรุกลดลงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	10	10
(2) ผลสัมฤทธิ์ : ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ที่เหมาะสมกับความสมดุลของระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์			
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าไม้ได้รับการบริหารจัดการ	ล้านไร่	63.42	63.42
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการฟื้นฟู	ไร่	35,520	35,320
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น	ไร่	21,620	20,450
- ตัวชี้วัด : พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบทเพิ่มขึ้น	ไร่	5,176	5,104

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 372

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(3) ผลสัมฤทธิ์ : ประเทศไทยมีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรมเพื่อเป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยคำนึงถึงดุลยภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม			
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาดินทำกินให้ราษฎร	ไร่	50,000	50,000
- ตัวชี้วัด : หมู่บ้านที่ได้รับการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่เพื่อจัดระเบียบการใช้ที่ดิน	หมู่บ้าน	2,331	847
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าไม่ได้รับการส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของราษฎรในชุมชน	ป่าชุมชน	244	675
(4) ผลสัมฤทธิ์ : ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ			
- ตัวชี้วัด : เครือข่ายภาคประชาชน เอกชน และประชาสังคมมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาพื้นที่สีเขียว	เครือข่าย	310	330

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 372

2. สรุปภาพรวมงบประมาณ

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	4,953.5543	5,071.5384	5,451.8011
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	2,622.0050	2,581.0377	2,540.0298
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	2,270.1240	2,389.4798	2,851.5923
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	610.1643	618.4162	640.2871
แผนงานยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน	297.1522	334.7316	240.0371
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	1,362.8075	1,436.3320	1,971.2681
3. งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	61.4253	101.0209	60.1790
แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	3.9548	8.1100	-
แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	38.6470	30.7296	-
แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	18.8235	62.1813	58.1416
แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	-	-	2.0374

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 373

2.2 โครงการ/รายการสำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
โครงการบริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม		240.0371
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u>	<u>รายการสำคัญ (น.382)</u>	
- ลดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์จากที่ดินและป่าไม้	- ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะ	68.1331
- ช่วยเหลือราษฎรให้สามารถอยู่อาศัย/ทำกิน	- ค่าจ้างเหมาบริการ	14.3413
- ป้องกันและรักษาป่าไม้ไม่ให้มีการบุกรุกขยายพื้นที่	- ค่าก่อสร้างอาคารที่ทำการและสิ่งก่อสร้างประกอบที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 10 ล้านบาท	
- จัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจนและให้เป็นมาตรฐาน	รวม 6 รายการ (รวม 6 หน่วย)	13.6787
<u>ตัวชี้วัด</u>	- ค่าก่อสร้างอื่น ๆ ที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 10 ล้านบาท	
- จำนวนของคำขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 ที่ได้รับการตรวจสอบและพิจารณาดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด : 50,000 คำขอ	รวม 75 รายการ (รวม 177,087 หน่วย)	59.2270

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนเครือข่ายเฝ้าระวังป้องกันรักษาป่าตามแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ : 10 หมู่บ้าน - จำนวนเนื้อที่ป่าไม้ถาวรได้รับการสำรวจสภาพพื้นที่เพื่อจัดทำข้อมูลที่ดิน : 50,000 ไร่ - จำนวนเนื้อที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนได้รับการตรวจสอบติดตามหรือสนับสนุนการใช้ประโยชน์ที่ดิน : 60,000 ไร่ - จำนวนระวางแผนที่ที่ได้รับการตรวจสอบ : 5,000 ระวาง - พื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการฟื้นฟูตามแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ : 2,100 ไร่ - พื้นที่ป่าเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นตามแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ : 1,000 ไร่ - หมู่บ้านที่ได้รับการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่เพื่อจัดระเบียบการใช้ที่ดิน : 847 หมู่บ้าน 		
โครงการป้องกันรักษาป่า พัฒนาและเพิ่มพื้นที่สีเขียว		1,971.2681
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> <ul style="list-style-type: none"> - ป้องกันรักษาป่าไม้และควบคุมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่อื่น ๆ - หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่า การเกิดไฟป่า และยึดคืนผืนป่าที่ถูกบุกรุก - ส่งเสริมการมีส่วนร่วม - ฟื้นฟูสภาพป่าในพื้นที่เป้าหมาย - ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ - ส่งเสริมการจัดการพื้นที่ป่าไม้ - ส่งเสริมการพัฒนาป่าไม้ 	<u>รายการสำคัญ (น.387)</u> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะ - ค่าจ้างเหมาพนักงาน - ค่าก่อสร้างอาคารที่ทำการและสิ่งก่อสร้างประกอบที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 10 ล้านบาท - ค่าก่อสร้างอื่น ๆ ที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 10 ล้านบาท 	<p>173.3746</p> <p>308.9770</p> <p>142.9905</p> <p>473.1196</p>

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<p><u>ตัวชี้วัด</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) จากภาพถ่ายดาวเทียม Suomi NPP เช่นเซอร์ VIIRS ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กรมป่าไม้รับผิดชอบ ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปีฐาน (พ.ศ. 2562) : 55,628 จุด - ปริมาณการกักเก็บคาร์บอนกรณีฐานในพื้นที่ป่าไม้ และศักยภาพการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ป่าไม้ : 405 ไร่ - พื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการฟื้นฟู : 19,200 ไร่ - พื้นที่ป่าเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น : 19,450 ไร่ - พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบทเพิ่มขึ้น : 5,104 ไร่ - รักษาพื้นที่ที่มีสภาพป่าในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ : 34.00 ล้านไร่ - ราษฎรในชุมชนได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการป่าชุมชน : 200 ป่าชุมชน - ส่งเสริมจัดตั้งและพัฒนาป่าชุมชน : 675 ป่าชุมชน - จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการฝึกอบรมหัวหน้าชุดปฏิบัติการดับไฟป่า : 50 อปท. - พื้นที่ที่ถูกบุกรุกลดลงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี ไม่น้อยกว่า : ร้อยละ 10 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าห้วยทับเสลาและป่าห้วยคอกควาย ตำบลระบำ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี 1 แห่ง (วงเงินทั้งสิ้น 915.6280 ลบ.) 	<p>ผูกพันใหม่ 137.3442</p>

3. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
1. หน่วยงานควรเพิ่มความโปร่งใสด้วยการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินโครงการผ่านเว็บไซต์ หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้	✓	
2. หน่วยงานควรใช้เทคโนโลยีการติดตามมาดำเนินการในการกิจโดยใช้ภาพถ่ายดาวเทียม หรือโดรน ในการตรวจสอบและติดตามพื้นที่ปลูกป่า	✓	
3. หน่วยงานควรเพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปลูกป่า และดูแลรักษาพื้นที่เพื่อสร้างความตระหนักรู้และความร่วมมืออย่างยั่งยืน	✓	
4. หน่วยงานควรเพิ่มการสร้างความรู้ให้ประชาชน และตระหนักถึงภาวะโลกเดือด รวมทั้งแนวทางและข้อมูลการทำคาร์บอนเครดิตที่ประชาชนควรรู้	✓	

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
5. หน่วยงานควรเฝ้าระวังและป้องกันการเกิดปัญหาจากลิงป่าในพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตจังหวัดลพบุรีโดยรอบ ก่อนที่จะเกิดปัญหาเช่นเดียวกันกับปัญหาลิงในตัวเมืองลพบุรี	✓	
6. หน่วยงานควรส่งเสริมการให้สัมปทานปลูกป่าเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ว่างเปล่าไร้ประโยชน์ ด้วยการกำหนดมาตรการจูงใจมาปรับใช้ เช่น มาตรการทางภาษี เพื่อดึงดูดให้ภาคเอกชนเข้ามาทำประโยชน์สัมปทานปลูกป่าไม้ในที่ดิน เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ในที่ดินและสร้างระบบนิเวศให้เกิดขึ้นในพื้นที่ดังกล่าว		✓

ข้อสังเกต PBO

- ควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพโดยการใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม งบประมาณสำหรับการรักษาและเพิ่มพื้นที่ป่าอาจไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับขอบเขตงานที่กว้างและหลากหลาย ดังนั้น จึงควรสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนและชุมชนเพื่อลดภาระงบประมาณ
- ควรจัดทำแผนระยะยาวโดยกำหนดจำนวนเป้าหมายของตัวชี้วัดที่เหมาะสมและสามารถแก้ไขปัญหาในระดับประเทศได้ ทั้งนี้ ควรขยายโครงการฟื้นฟูป่าและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม โดยอาจเพิ่มกลไกการสร้างแรงจูงใจจากภาคเอกชนและประชาชนในทางเศรษฐกิจให้มากขึ้น
- ควรยกระดับการใช้ “กลไกตลาดคาร์บอน” จากการปลูกป่าเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจจากพื้นที่ป่า และจูงใจภาคเอกชนให้ร่วมปลูกป่า โดยสนับสนุนการจัดทำระบบ MRV (Measurement Reporting Verification) เพื่อวัดปริมาณคาร์บอนที่ดูดซับได้จากป่าชุมชนและป่าเศรษฐกิจ พัฒนาแพลตฟอร์มกลางเพื่อขึ้นทะเบียน “โครงการปลูกป่าลดคาร์บอน” และออกคาร์บอนเครดิต พร้อมส่งเสริมให้เกษตรกรและท้องถิ่นเข้าร่วมสนับสนุนการออกแบบโครงการปลูกป่าในพื้นที่เอกชน โดยใช้แรงจูงใจ เช่น หักลดหย่อนภาษี สิทธิในการซื้อขายเครดิตคาร์บอน รวมถึงจัดตั้งกองทุนปลูกป่าเพื่อสิ่งแวดล้อมและคาร์บอน โดยใช้เงินรายได้จากกลไกตลาดมาสนับสนุนป่าชุมชนและกลุ่มเกษตรกร
- ควรสร้างกลไก “Forest Co - Management” ร่วมกับท้องถิ่นและชุมชน เพื่อลดภาระรัฐเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลป่า และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมในพื้นที่ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและชุมชนผ่านกลไกป่าชุมชน โดยมอบสิทธิการดูแลและใช้ประโยชน์ตามกรอบกฎหมาย สนับสนุนงบประมาณ กองทุนป่าชุมชน เพื่อใช้ดูแล ฟื้นฟู และพัฒนา โดยคำนวณเป็น “รายหัวป่าชุมชน” คล้ายกับกองทุนสุขภาพ รวมถึงสร้างระบบติดตามและให้รางวัลชุมชนต้นแบบดูแลป่า (Community Forest Scorecard) เพื่อสร้างแรงจูงใจ

- ควรเร่งฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมและเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าให้ได้ตามเป้าหมาย โดยเร็ว และแก้ปัญหาป่าเสื่อมโทรมในเขตภาคเหนือและอีสาน โดยจัดทำแผนฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมรายพื้นที่ โดยใช้แนวทาง Agroforestry และ “ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง” สนับสนุนโครงการป่าในเมือง (Urban Forest) ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การพัฒนาพื้นที่รกร้าง โรงเรียน หรือพื้นที่ราชพัสดุเป็น “ปอดของชุมชน” รวมถึงบูรณาการโครงการปลูกป่ากับภารกิจของหน่วยงานอื่น
- ควรเพิ่มความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ด้วย Open Data และ Digital Participation เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลการอนุรักษ์ป่าและร่วมติดตามการใช้งบประมาณ โดยจัดทำ Dashboard งบประมาณป่าไม้ และข้อมูลความคืบหน้าการดำเนินโครงการแบบรายเดือน เปิดเผยแพร่เว็บไซต์กรมป่าไม้ เปิดช่องทางร้องเรียนและติดตามการปลูกป่าแบบออนไลน์ที่ประชาชนสามารถแจ้งตำแหน่งจุดเสี่ยงหรือการเผาป่าได้ รวมถึงสร้างระบบติดตามแบบ “Citizen Forest Monitoring” ให้เยาวชน นักศึกษา และชุมชนร่วมติดตามจุดร้อน (Hotspot) และการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าในท้องถิ่น
- ควรพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลโครงการ (Monitoring & Evaluation - M&E) โดยจัดทำตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome KPIs) ให้ชัดเจนมากกว่าการวัดผลผลิต (Output) เช่น จำนวนพื้นที่ป่าที่กลับมาเขียวถาวรในรอบ 3 ปี ความสามารถในการดูดซับคาร์บอนของพื้นที่ป่าที่ปลูกใหม่ รวมถึงควรบูรณาการระบบติดตามผลกับระบบงบประมาณเพื่อให้สามารถรายงานผลแบบ Real – time
- ควรป้องกันความซ้ำซ้อนของแผนงานและงบประมาณ โดยจัดทำแผนที่ความรับผิดชอบ (Responsibility Mapping) ร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อป้องกันการจัดทำโครงการที่ทับซ้อนพื้นที่กัน ทบทวนการจัดสรรงบประมาณที่มีลักษณะเดียวกันและบูรณาการเป็นงบประมาณร่วมกัน
- ควรส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมป่าไม้ร่วมกับภาคการศึกษา เช่น โดรนตรวจจับการบุกรุก AI วิเคราะห์ Hotspot ฯลฯ รวมถึงจัดตั้ง “Sandbox” โครงการนำร่องการจัดการป่าโดยภาคเอกชนและประชาชน โดยกำหนดพื้นที่ทดลอง
- ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการอนุรักษ์ป่า โดยส่งเสริมการออกแบบ CSR ด้านป่าไม้ร่วมกับภาคธุรกิจ เปิดให้เอกชนร่วมลงทุนปลูกป่าเศรษฐกิจ และขอรับสิทธิประโยชน์ เช่น ลดภาษี หรือการจัดซื้อคาร์บอนเครดิต
- ควรพัฒนา Soft Power จากทรัพยากรป่าไม้ โดยสนับสนุนการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism Route) ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีความพร้อม โดยร่วมกับชุมชนเพื่อเพิ่มรายได้จากการดูแลรักษาป่า พัฒนาแหล่งเรียนรู้ป่าไม้ ป่าชุมชน ร่วมกับโรงเรียนในท้องถิ่นให้เป็นแหล่งศึกษานอกห้องเรียน (Green Learning Site)

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 6 หน้า 401 - 475)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: คุ้มครอง ปันฟู ป่าอนุรักษ์ให้มีความสมบูรณ์ เพื่ออำนวยประโยชน์ร่วมกันอย่างยั่งยืน

- พันธกิจ:**
1. อนุรักษ์ คุ้มครอง และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
 2. วิจัย พัฒนา และให้บริการด้านวิชาการ
 3. บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยกระบวนการมีส่วนร่วมบนพื้นฐานเทคโนโลยีที่เหมาะสม
 4. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : พื้นที่ป่าอนุรักษ์คงความสมบูรณ์ และเพิ่มขึ้นรองรับการใช้ประโยชน์และการพัฒนาประเทศ			
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ได้รับการบริหารจัดการ	ล้านไร่	74.18	73.85
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ได้รับการปลูกฟื้นฟูเพิ่มขึ้น	ไร่	11,922	5,330
- ตัวชี้วัด : ชนิดของสัตว์ป่าได้รับการสงวนและคุ้มครอง ให้เป็นฐานทรัพยากรชีวภาพที่มั่นคง	ชนิด	1,235	1,235
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าในความรับผิดชอบที่รักษาไว้ได้	ล้านไร่	63.2	63.29

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 401

2. สรุปภาพรวมงบประมาณ

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วย: ล้านบาท

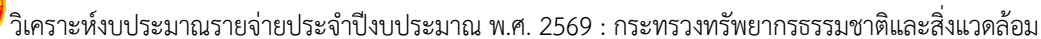
ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	10,943.4638	11,344.6697	11,760.8859
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	5,220.4526	5,184.7222	5,061.0888
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	5,634.0713	5,924.9578	6,584.6867
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	2,025.7456	2,087.9694	2,117.9988
แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	271.3252	278.1836	191.9728
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	44.2956	41.7793	49.1347
แผนงานยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน	321.3822	390.8755	452.0851
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ปั่นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	2,957.6967	3,111.5240	3,747.5651
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ	13.6260	14.6260	25.9302
3. งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	88.9399	234.9897	115.1104
แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	12.2513	32.9531	7.6935
แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	69.5286	162.9088	98.2502
แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	0.9600	0.4568	9.1667
แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	6.2000	38.6710	-

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 402

2.2 โครงการ/รายการสำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
ผลผลิตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการบริหารจัดการ		2,082.2797
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u>	<u>รายการสำคัญ (น.409)</u>	
รักษาพื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้มีความสมบูรณ์	- ค่าจ้างเหมาพนักงาน	1,057.5132
<u>ตัวชี้วัด</u>	- ค่าก่อสร้างอื่น ๆ ที่มีราคา	
- พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการบริหารจัดการ :	ต่อหน่วยต่ำกว่า 10 ล้านบาท	
73.85 ล้านไร่	รวม 311 รายการ	
- ความสมบูรณ์ของป่าอนุรักษ์เพิ่มขึ้น : ร้อยละ 0.1	(รวม 2,046,003.65 หน่วย)	687.0245

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

[illegible]

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
	<ul style="list-style-type: none"> - ก่อสร้างรั้วป้องกันช้างป่าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ตำบลสาริกา อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ระยะทาง 27 กิโลเมตร 1 แห่ง 	75.7620
โครงการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน		1,037.5139
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> <ul style="list-style-type: none"> - ลดพื้นที่เสียหาย - เสริมสร้างความร่วมมือ <u>ตัวชี้วัด</u> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการควบคุมไฟป่า : 27.3750 ล้านไร่ - จุดความร้อนลดลง เมื่อเทียบกับจุดความร้อนของปีงบประมาณที่มีจุดความร้อนสูงสุดในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา : ร้อยละ 10 	<u>รายการสำคัญ (น.446)</u> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายในการรณรงค์ - ค่าจ้างเหมาพนักงาน - วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น - ค่าก่อสร้างอื่น ๆ ที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 10 ล้านบาท รวม 66 รายการ (รวม 17,040 หน่วย)	10.6207 352.8315 16.2158 101.6902
	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าก่อสร้างอื่น ๆ ที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 10 ล้านบาท รวม 1 รายการ (รวม 3,895 หน่วย)	457.2730
โครงการป้องกันรักษาทรัพยากรป่าไม้		598.0756
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> <ul style="list-style-type: none"> - ป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า - เพิ่มศักยภาพของเจ้าหน้าที่ - นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ <u>ตัวชี้วัด</u> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการป้องกัน คุ่มครอง และดูแลรักษา : 73.85 ล้านไร่ - การกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ลดลง (เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 3 ปีย้อนหลัง) : ร้อยละ 5 	<u>รายการสำคัญ (น.457)</u> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าจ้างเหมาพนักงาน - ค่าก่อสร้างอาคารที่ทำการและสิ่งก่อสร้างประกอบที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 10 ล้านบาท รวม 6 รายการ (รวม 6 หน่วย) - ค่าก่อสร้างอาคารที่ทำการอุทยานแห่งชาติ พร้อมอาคารประกอบ (ทดแทนของเดิม) อุทยานแห่งชาติภูพาน ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 1 แห่ง 	353.5332 33.0080 10.0660

3. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
1. หน่วยงานควรนำระบบข้อมูลการรายงานผลการเก็บค่าเช่าและการใช้จ่ายในอุทยานแบบเรียลไทม์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถติดตามการดำเนินงานและตรวจสอบความถูกต้องได้ทันทีโดยอาจนำการใช้เทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) มาใช้ในการบันทึก และจัดการข้อมูลต่าง ๆ เช่น การจองบัตรเข้าอุทยานแห่งชาติ การเก็บค่าเช่า และการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งข้อมูลที่บันทึกจะไม่สามารถแก้ไขได้และสามารถตรวจสอบได้ง่าย เพื่อลดความเสี่ยงในการทุจริตและเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินงาน	✓	
2. หน่วยงานควรสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์ ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถรายงานปัญหา ข้อเสนอแนะ หรือการทุจริตที่พบเห็นในพื้นที่อุทยานแห่งชาติโดยข้อมูลที่ได้รับ จะถูกบันทึก และตรวจสอบอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการดำเนินงาน รวมถึงสร้างความเชื่อถือให้กับประชาชน	✓	
3. หน่วยงานควรพัฒนาระบบการจัดการงบประมาณที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ โดยเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายและรายได้ที่ได้รับให้กับสาธารณชนรับรู้เพื่อสร้างความเชื่อถือ และความโปร่งใสในการบริหารจัดการงบประมาณ	✓	
4. หน่วยงานควรแก้ปัญหาเรือที่จอดบริเวณหน้าหาด โดยทำทุ่นจอดเรือเพื่อแบ่งเขตให้นักท่องเที่ยวเล่นน้ำให้เป็นสัดส่วน เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุใบพัดเรือทำอันตรายนักท่องเที่ยว	✓	
5. หน่วยงานควรบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อป้องกันสัตว์ป่าที่เข้ามาก่อความรำคาญในเขตชุมชนที่ประชาชนอาศัยอยู่	✓	
6. หน่วยงานควรหาแนวทางการสงวนและเพาะพันธุ์ สัตว์ป่าหายาก โดยไม่ใช้วิธีการจับสัตว์ป่า เพื่อให้มีความสมดุลในระบบนิเวศ รวมถึงการส่งเสริม หรือยกเลิก ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบบางประการที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน รวมทั้งกรณีแนวทางให้ภาคเอกชนสามารถเพาะพันธุ์สัตว์ป่าบางประเภทเพื่อจำหน่ายในเชิงพาณิชย์		✓

ข้อสังเกต PBO

- แม้ว่าการให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และการดำเนินงานภาครัฐจะสอดคล้องกับเป้าประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม แต่ควรมีการพิจารณาสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณสำหรับการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพิ่มขึ้นด้วย เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีความสำคัญเร่งด่วนในบริบทปัจจุบัน และเป็นปัญหาของโลก
- ควรเพิ่มกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมซึ่งมีส่วนสำคัญทั้งในส่วนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ควรเพิ่มกลยุทธ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมให้มากขึ้น จัดทำแผนการใช้งบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการบูรณาการระหว่างการอนุรักษ์ การท่องเที่ยว และการพัฒนาชุมชนจากภาคเอกชนและประชาสังคม

- ควรจัดสรรทรัพยากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังโดยบูรณาการเทคโนโลยีสมัยใหม่ อาทิ อากาศยานไร้คนขับ ระบบกล้องวงจรปิด และเทคโนโลยีภาพถ่ายดาวเทียม ควบคู่กับการเพิ่มอัตรากำลังบุคลากรพิทักษ์ป่า พร้อมทั้งพัฒนาระบบข่าวกรองและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ควรพัฒนาแนวทางการจัดการป่าอนุรักษ์โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยลงทุนพัฒนาและใช้ระบบ Geographic Information System (GIS) และ Machine Learning เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการบุกรุกป่า ตรวจสอบ Hotspot และจัดทำฐานข้อมูลเชิงพื้นที่สำหรับติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพป่าแบบ Real - time เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย
- ควรส่งเสริมการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน โดยสร้างระบบการเก็บข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งวิเคราะห์ความสามารถในการรองรับ (Carrying Capacity) ของแต่ละอุทยานแห่งชาติ โดยพัฒนาแนวทางการบริหารการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับเป้าหมายการอนุรักษ์และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ควรจัดทำระบบบัญชีต้นทุนและผลตอบแทนจากพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงมูลค่าทางเศรษฐกิจของระบบนิเวศ ควรมีการประเมินมูลค่าผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากบริการของระบบนิเวศ เช่น คาร์บอนเครดิต น้ำต้นทุน พื้นที่นันทนาการ และผลผลิตชีวมวล เพื่อใช้ประกอบการของบประมาณหรือการจัดเก็บค่าตอบแทนจากผู้บริโภค
- ควรพัฒนาแนวทาง Community - based Conservation และการสร้างอาชีพสีเขียว โดยจัดทำโครงการสร้างรายได้ทางเลือกในพื้นที่กันชนอุทยาน (Buffer Zone) เช่น การท่องเที่ยวโดยชุมชน ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่ใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน หรือการเพาะพันธุ์ไม้เศรษฐกิจแบบอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการปลูกป่าทดแทน
- ควรจัดตั้งศูนย์ข้อมูลสัตว์ป่าหายากและสัตว์ป่าถูกคุกคามระดับประเทศ โดยบูรณาการข้อมูลจากด่านตรวจสัตว์ป่า สถานีเพาะพันธุ์ และศูนย์ฟื้นฟูสัตว์ป่า เพื่อสนับสนุนการติดตามประชากรสัตว์ป่า การอนุรักษ์เชิงระบบ และการปรับปรุงแนวทางป้องกันการลักลอบค้าสัตว์ป่าอย่างมีประสิทธิภาพ
- ควรเร่งวางระบบ Early Warning System ด้านไฟป่าและการรุกรานของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น โดยพัฒนาเครือข่ายแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าและระบบเฝ้าระวังพันธุ์รุกราน (Invasive Alien Species: IAS) ที่มีผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยาน โดยบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ควรส่งเสริมงานวิจัยเชิงพื้นที่แบบ “Action Research” ร่วมกับชุมชน เพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างกรมอุทยานฯ กับท้องถิ่นแบบยั่งยืน โดยจัดตั้งเครือข่ายนักอนุรักษ์ท้องถิ่น (Community Rangers) สนับสนุนงานวิจัยโดยชุมชนเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ท้องถิ่น การอยู่ร่วมกับสัตว์ป่า การลดขยะในอุทยาน ฯลฯ
- การพัฒนสมรรถนะบุคลากรกรมอุทยานแห่งชาติฯ ควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะอย่างเป็นระบบในด้านเทคโนโลยีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารจัดการป่าไม้ การฟื้นฟูระบบนิเวศ ยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายป่า ซึ่งการดำเนินการอย่างต่อเนื่องจะเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

- การแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติต้องใช้ระยะเวลายาวนาน จึงต้องมีการประเมินความเหมาะสมของระยะเวลาดำเนินโครงการอย่างสม่ำเสมอ มีการทบทวนกระบวนการติดตาม และประเมินผลความสำเร็จของแต่ละโครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อระบุปัญหา อุปสรรค และแนวทางการปรับปรุง
- การวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจว่าควรดำเนินโครงการต่อหรือยุติโครงการ โดยพิจารณาจากผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้น
- การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่เป้าหมายของโครงการที่มีศักยภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการใช้เงินนอกงบประมาณร่วมด้วย
- การประเมินว่าโครงการเหล่านี้สามารถขับเคลื่อนให้เกิดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและทรัพยากรธรรมชาติในภาพรวมของประเทศอย่างไร และบรรลุตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด
- ควรพิจารณาบูรณาการโครงการที่มีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกันเพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งบประมาณ
- ควรจัดทำการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการ (Cost-Benefit Analysis) เพื่อประกอบการตัดสินใจในการดำเนินโครงการต่อหรือยุติโครงการ พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลโครงการที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะโครงการระยะยาวและโครงการที่ได้รับงบประมาณสูง
- ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคเอกชนในโครงการต่าง ๆ เพื่อสร้างความยั่งยืนในระยะยาว
- ควรสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในโครงการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดค่าใช้จ่ายในระยะยาว

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 6 หน้า 477 - 516)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: ประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืนด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อประชาชน

พันธกิจ: 1. กำหนดนโยบาย แผน มาตรการ การอนุรักษ์และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. กำกับดูแล ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. สนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผ่านกลไก กองทุนสิ่งแวดล้อมและการอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. ประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศในอนุสัญญาระหว่างประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : แผนผังภูมินิเวศ - ตัวชี้วัด : แผนผังภูมินิเวศ อย่างน้อย	ผัง	1	1
(2) ผลสัมฤทธิ์ : ขับเคลื่อนดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม ของประเทศไทยสู่การปฏิบัติ - ตัวชี้วัด : เครื่องมือ กลไก ในการขับเคลื่อน EPI ของประเทศไทยสู่การปฏิบัติ - ตัวชี้วัด : ร้อยละความสำเร็จในการจัดทำเครื่องมือ กลไก ในการขับเคลื่อน EPI ของไทยสู่การปฏิบัติ	เรื่อง ร้อยละ	1 100	1 100
(3) ผลสัมฤทธิ์ : การยกระดับการยอมรับและความเชื่อมั่น ต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม - ตัวชี้วัด : ผลการยกระดับและความเชื่อมั่น ต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม - ตัวชี้วัด : ประชาชนมีการยอมรับและความเชื่อมั่น ต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้นจากปี 2567 (ไม่น้อยกว่า)	เรื่อง ร้อยละ	1 88	1 88

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 477

2. สรุปภาพรวมงบประมาณ

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	1,152.3254	1,467.3836	1,185.5947
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	153.8207	156.4311	162.2029
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	998.5047	1,310.9525	1,018.1918
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	227.1280	292.8075	281.4340
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	8.0000	9.4846	23.4000
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	745.1767	976.8111	691.8175
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ พื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	10.7000	24.3493	14.5403
แผนงานยุทธศาสตร์ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	7.5000	7.5000	7.0000
3. งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	-	-	5.2000
แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	-	-	4.5000
แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	-	-	0.7000

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 479

2.2 โครงการ/รายการสำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
ผลผลิตการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน		281.4340
วัตถุประสงค์ (โดยย่อ) - การบริหารจัดการให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างสมดุล ยั่งยืน เป็นธรรม - คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในสภาวะที่เหมาะสม ตัวชี้วัด - จำนวนนโยบาย แผน มาตรการ กลไก เครื่องมือ และฐานข้อมูลเพื่อการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการผลิต การบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการจัดการสิ่งแวดล้อมภูมินิเวศ : 3 เรื่อง	รายการสำคัญ (น.486)	
	- ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ - ค่าจ้างเหมาบริการ - ค่าเช่าสำนักงาน - โครงการปรับปรุงและตกแต่งภายในอาคารสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 1 โครงการ (วงเงินทั้งสิ้น 239.5584 ลบ.)	20.3145 23.8840 88.0992 ผูกพันใหม่ 46.5521

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<p>- ร้อยละการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ กลไก เครื่องมือ และฐานข้อมูลเพื่อจัดการความหลากหลาย ทางชีวภาพการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่งเสริม การผลิต การบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการจัดการสิ่งแวดล้อมภูมินิเวศ : ร้อยละ 80</p>		
โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการขยะในระดับจังหวัด		420.5283
<p><u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> อุดหนุน อปท.ในการกำจัดขยะ <u>ตัวชี้วัด</u> - จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความก้าวหน้า ในการดำเนินโครงการ : 7 แห่ง - ร้อยละของผลการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการ ถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการ ขยะในระดับจังหวัด : ร้อยละ 50</p>	<p><u>รายการสำคัญ (น.501)</u> - โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบกำจัดขยะมูลฝอยของ เทศบาลเมืองอุทัยธานี แบบศูนย์รวมกำจัดขยะมูลฝอย ของจังหวัดอุทัยธานี เทศบาลเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี 1 แห่ง (วงเงิน ทั้งสิ้น 130.0150 ลบ.) - โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย แบบผสมผสานเทคโนโลยี ระยะที่ 2 เทศบาลเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ 1 แห่ง (วงเงิน ทั้งสิ้น 93.9160 ลบ.) - โครงการเพิ่มประสิทธิภาพของ ระบบการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิง (RDF) และปุ๋ยอินทรีย์ องค์การบริหาร ส่วนตำบลแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี 1 แห่ง (วงเงิน ทั้งสิ้น 61.4300 ลบ.)</p>	<p>ผูกพันใหม่ 23.3827</p>
		<p>ผูกพันใหม่ 16.8849</p>
		<p>ผูกพันใหม่ 11.0374</p>

ข้อเสนอแนะ PBO

- การพัฒนาทางภูมินิเวศเชิงพื้นที่และการสร้างความเชื่อมั่นในระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดสรรในสัดส่วนที่น้อยมาก ทำให้เกิดความไม่สมดุลในการจัดสรรงบประมาณระหว่างภารกิจต่าง ๆ อาจทำให้การดำเนินการไม่ครอบคลุมกับปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
- การจัดสรรงบประมาณสะท้อนถึงการให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการกระจายอำนาจ อย่างไรก็ตาม ควรมีการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ และควรคำนึงถึงศักยภาพของท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม
- ควรพิจารณาปรับเพิ่มสัดส่วนงบประมาณสำหรับการพัฒนาเชิงพื้นที่และการสร้างความเชื่อมั่นในระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความสมดุลในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในระยะยาว
- การทบทวนและปรับปรุงนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการองค์ความรู้และข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อให้ตอบสนองต่อสถานการณ์ปัจจุบัน การกำหนดเป้าประสงค์และดัชนีชี้วัดที่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ ส่งผลต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- ควรขับเคลื่อนระบบฐานข้อมูลทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมระดับพื้นที่อย่างบูรณาการ โดยพัฒนาคลังข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัดที่เชื่อมโยงข้อมูลจากกระทรวงต่าง ๆ เช่น ข้อมูลป่าไม้ ดิน น้ำ อากาศ ความหลากหลายทางชีวภาพ ฯลฯ รวมถึงพัฒนาระบบ GIS เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านนโยบายของจังหวัด รวมถึงสร้าง Dashboard ที่ประชาชน อปท. และภาคเอกชนเข้าถึงได้ พร้อมคู่มือการใช้งานที่ชัดเจน
- ควรยกระดับการบริหารจัดการของกองทุนสิ่งแวดล้อม โดยปรับกลไกการพิจารณาอนุมัติโครงการให้เร็วขึ้น พร้อมกำหนด KPI และระบบ M&E ที่ชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของเงินอุดหนุนที่สนับสนุน อปท. และภาคประชาชน รวมถึงคัดกรองโครงการด้วยคะแนนผลกระทบสิ่งแวดล้อมเชิงบวก และส่งเสริมโครงการนวัตกรรมสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- ควรพัฒนาแนวทางจัดการขยะด้วยแนวคิด Circular Economy โดยสนับสนุน อปท. ให้ใช้แนวทาง “3Rs + Zero Waste” โดยเน้นการลดขยะต้นทาง แยกขยะตั้งแต่ต้นทาง และการรีไซเคิลกลับมาใช้ใหม่ พร้อมส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชนด้านการจัดการขยะ รวมถึงผนวกหลักสูตรอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ อปท. และผู้นำชุมชน พร้อมกำหนดตัวชี้วัดการลดขยะจริงรายเดือนอย่างชัดเจน
- ควรสร้างระบบวิเคราะห์ผลกระทบเชิงนโยบายแบบ ex-ante และ ex-post โดยพัฒนาระบบ Policy Impact Assessment (PIA) สำหรับนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อประเมินผลล่วงหน้าและภายหลังดำเนินนโยบาย พร้อมทั้งเปิดเผยต่อสาธารณะ รวมถึงใช้ Digital Tools และ Simulation Model สำหรับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่

- ควรยกระดับ “Climate Budget Tagging” เชิงระบบ โดยพัฒนาเครื่องมือ Climate Budget Tagging (CBT) ให้เชื่อมโยงกับระบบงบประมาณและแผนปฏิบัติการของหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับจังหวัด เพื่อระบุและติดตามการใช้จ่ายงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ทั้งด้าน Mitigation และ Adaptation) รวมถึงใช้ CBT ควบคู่กับการวิเคราะห์ Cost - Benefit ของโครงการด้านสิ่งแวดล้อม และนำเสนอในรูปแบบ Dashboard ต่อสาธารณะ
- ควรพัฒนากลไกการใช้ระบบบัญชีสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดนโยบายและเชื่อมโยง “มูลค่าทางเศรษฐกิจ” ของทรัพยากรเข้ากับนโยบายเศรษฐกิจและงบประมาณของรัฐ โดยเริ่มนำร่องในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง เช่น พื้นที่ชายฝั่ง ภาคเกษตร และเขตอุตสาหกรรม ก่อนขยายไปทั่วประเทศ
- ควรส่งเสริม “พื้นที่ต้นแบบภูมินิเวศ” (Bioregional Planning) โดยจัดทำแผนภูมินิเวศ (Ecological Zoning Plan) เพื่อวางกรอบการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรที่สอดคล้องกับธรรมชาติในพื้นที่ต้นแบบ เช่น กลุ่มน้ำ ป่าชายเลน หรือเกาะ เขตชายฝั่ง รวมถึงจัดเวทีพหุภาคีระดับพื้นที่เพื่อออกแบบร่วม (Co - design) พร้อมใช้ GIS และระบบฐานข้อมูลสนับสนุน
- ควรเสริมบทบาทการกำกับดูแลภาคธุรกิจด้วย ESG Compliance โดยพัฒนาเกณฑ์ “การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม” สำหรับภาคเอกชน โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และรัฐวิสาหกิจ เพื่รองรับการดำเนินธุรกิจตามหลัก ESG (Environment Social Governance) และ Carbon Neutrality รวมถึงกำหนดให้โครงการที่ได้รับอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมต้องมีรายงาน ESG Disclosure หรือ Carbon Footprint Assessment
- ควรศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบจากนโยบาย โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ และเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนได้รับทราบ

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 6 หน้า 517 - 560)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: พัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพด้วยกลไกการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
พันธกิจ: พัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ บนฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ องค์ความรู้ นวัตกรรม ทรัพยากรทางปัญญา ควบคู่การอนุรักษ์และแบ่งปันผลประโยชน์

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
ผลสัมฤทธิ์ หรือ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ			
(1) ผลสัมฤทธิ์ : ความหลากหลายทางชีวภาพที่ได้รับ การอนุรักษ์และพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจและยกระดับ ความเป็นอยู่ของชุมชน			
- ตัวชี้วัด : มูลค่าระบบนิเวศและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจาก การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	ล้านบาท	567	567

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 517

2. สรุปภาพรวมงบประมาณ

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	118.0209	134.0192	131.2331
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	40.1567	39.2368	41.0399
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	77.8642	94.7824	90.1932
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	17.4906	17.0669	16.9580
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	21.0000	24.1965	23.5000
แผนงานยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน	-	3.8640	4.5000
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ปันฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	39.3736	49.6550	45.2352

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 518

2.2 โครงการ/รายการสำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร		12.5000
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - ส่งเสริมสนับสนุนและสร้างศักยภาพ สร้างความเข้มแข็งกลุ่มคนในชุมชน - ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับ สินค้าและบริการ - สร้างต้นแบบและเครือข่าย <u>ตัวชี้วัด</u> ชุมชนสามารถสร้างรายได้ที่มี Multiplier Effect : 1.5 เท่า	<u>รายการสำคัญ (น.527)</u> ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	12.5000
โครงการบัญชีรายการทรัพยากรชีวภาพที่มีคุณค่าเพื่อการอนุรักษ์ ค้ำครอง และต่อยอดทางเศรษฐกิจ		9.4352
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - สนองการดำเนินงานตามพระราชดำริโครงการ อพสธ. - สนับสนุนการสำรวจ รวบรวม และจัดเก็บข้อมูล - สร้างเครือข่ายความร่วมมือ - ขอรับการคุ้มครองด้านทรัพย์สินทางปัญญาและ ทรัพยากรชีวภาพ <u>ตัวชี้วัด</u> รายการทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สามารถต่อยอดและสร้างเศรษฐกิจได้ : 3 เรื่อง	<u>รายการสำคัญ (น.537)</u> ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	9.4352
โครงการสร้างความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนจากฐานชีวภาพ		11.8000
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - สร้างความเข้มแข็งชุมชน - ส่งเสริมสนับสนุน ต่อยอด ยกระดับชุมชน - ส่งเสริมการตลาดและช่องทางจัดจำหน่าย - พัฒนาศักยภาพทางธุรกิจ <u>ตัวชี้วัด</u> : ผู้ประกอบการธุรกิจและวิสาหกิจชุมชนเป้าหมาย ได้รับการพัฒนาเพื่อสร้างรายได้จากความหลากหลาย ทางชีวภาพ : 28 แห่ง	<u>รายการสำคัญ</u> ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	11.8000

3. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
หน่วยงานควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบภารกิจของหน่วยงานมากขึ้น และควรพัฒนาจุดแข็งของภารกิจงาน เช่น โครงการที่พัฒนาธุรกิจร่วมกับประชาชน และเผยแพร่กิจกรรมและโครงการให้ประชาชนรับทราบให้ได้มากที่สุด		✓

ข้อสังเกต PBO

- งบประมาณสำหรับการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ อาจไม่เพียงพอต่อชุมชนที่จะสร้าง Multiplier Effect ตามที่กำหนดไว้ได้ ทั้งนี้ หน่วยงานกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกชุมชนอย่างไร และมีการเปิดเผยผลการดำเนินการที่ผ่านมาสู่สาธารณะหรือไม่
- ความหลากหลายทางชีวภาพมีบทบาทสำคัญในการดูดซับก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น หน่วยงานควรสร้างการตระหนักรู้และแรงจูงใจในวงกว้างเพื่อให้สอดคล้องต่อความเร่งด่วนของปัญหาโดยเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนและชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีการปล่อยคาร์บอนต่ำ โดยอาจใช้ช่องทางออนไลน์เนื่องจากเป็นช่องทางที่มีค่าใช้จ่ายที่ต่ำ แต่สามารถกระจายได้ในวงกว้าง
- การส่งเสริมและสนับสนุนเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ ควรดำเนินการเพิ่มการเข้าถึงทรัพยากรทางการเงิน เทคโนโลยี และตลาดให้กับผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน เกษตรกร ขยายช่องทางการตลาดและการกระจายสินค้า พัฒนาตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สนับสนุนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากฐานชีวภาพ รวมถึงเสริมสร้างทักษะและความรู้ด้านการพัฒนาธุรกิจและผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพให้กับกลุ่มเป้าหมาย
- ควรพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพเชิงพื้นที่ (Area-based Bioeconomy) โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายแบบ “พื้นที่นำร่อง” โดยใช้ฐานทรัพยากรชีวภาพเฉพาะถิ่น เช่น พืชสมุนไพร สัตว์น้ำพื้นบ้าน หรือจุลินทรีย์ท้องถิ่น ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างโมเดลเศรษฐกิจฐานชีวภาพที่มีความเฉพาะตัวและต่อยอดเชิงเศรษฐกิจได้ รวมถึงเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพให้ยั่งยืน เช่น การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อคุ้มครองพันธุ์พืชพื้นเมือง
- ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพยากรชีวภาพแห่งชาติ (National Biodiversity Data System) โดยเร่งสร้างฐานข้อมูลกลางที่สามารถเข้าถึงได้แบบเปิดเผย (Open - access) โดยเชื่อมโยงข้อมูลทรัพยากรชีวภาพกับฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา และระบบการตลาดออนไลน์ เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการในการพัฒนาสินค้า

- ควรส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ชีวภาพ โดยสนับสนุนทุนวิจัยร่วมระหว่างมหาวิทยาลัย สถาบันวิจัย และชุมชน ในการพัฒนานวัตกรรมชีวภาพ เช่น การสกัดสารออกฤทธิ์จากพืชพื้นเมือง การแปรรูปสมุนไพร และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ยั่งยืน ส่งเสริมโครงการเร่งรัดการยื่นจดสิทธิบัตรทรัพย์สินทางปัญญา ที่มาจากความรู้ดั้งเดิมของชุมชนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รวมถึงส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Blockchain เพื่อป้องกันการละเมิดทรัพยากรชีวภาพ และระบบติดตามย้อนกลับ (Traceability)
- ควรสร้างเครือข่ายพันธมิตรเพื่อการตลาดแบบยั่งยืน โดยพัฒนาความร่วมมือกับภาคเอกชน เช่น กลุ่มห้างค้าปลีกออนไลน์ (E-commerce) และหน่วยงานด้านการส่งออก เพื่อให้ผลิตภัณฑ์จากเศรษฐกิจชีวภาพของชุมชนเข้าสู่ตลาดได้รวดเร็วและหลากหลาย รวมถึงพัฒนาเครื่องหมายรับรอง “ผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ” เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาด
- ควรเพิ่มบทบาทในเวทีระหว่างประเทศ โดยสนับสนุนให้มีบทบาทในอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของประเทศไทยจากการใช้ทรัพยากรชีวภาพของประเทศโดยต่างชาติ

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 6 หน้า 561 - 599)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: เป็นองค์กรสนับสนุนหลักขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจกให้ประเทศไทย มุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน

- พันธกิจ:**
1. พัฒนาและส่งเสริมโครงการและตลาดซื้อขายปริมาณก๊าซเรือนกระจก
 2. ให้คำรับรองโครงการ หรือการขึ้นทะเบียนโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ
 3. การอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองฉลากคาร์บอน
 4. การขึ้นทะเบียนผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจหรือผู้ประเมินภายนอกสำหรับการขอเครื่องหมายรับรองฉลากคาร์บอน
 5. ศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสถานการณ์ดำเนินงานด้านก๊าซเรือนกระจก
 6. สนับสนุนการประเมินผลการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบที่เกิดขึ้น
 7. ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ ตลอดจนให้คำแนะนำแก่หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนเกี่ยวกับการจัดการก๊าซเรือนกระจก
 8. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการก๊าซเรือนกระจก
 9. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : สร้างพลังการมีส่วนร่วมลดก๊าซเรือนกระจกของทุกภาคส่วนเพื่อร่วมขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายของประเทศ			
- ตัวชี้วัด : ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ (คาร์บอนเครดิต) จากโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER)	ล้านตัน คาร์บอน ไดออกไซด์ เทียบเท่า	3.27	-
- ตัวชี้วัด : ปริมาณซื้อขายและถ่ายโอนคาร์บอนเครดิตซึ่งมาจากโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER) ในตลาดคาร์บอนภายในประเทศ	ตัน คาร์บอน ไดออกไซด์ เทียบเท่า	900,000	-

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 562

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
- ตัวชี้วัด : ร้อยละการนำความรู้จากการเข้ารับการพัฒนาศักยภาพในหลักสูตร/หัวข้อที่ อบก. ดำเนินการไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ	45	-
- ตัวชี้วัด : จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และคู่มือหมด	ผลิตภัณฑ์	1,280	-
- ตัวชี้วัด : มีแผนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero GHG Emission) หรือความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ระดับจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	แห่ง	15	-
- ตัวชี้วัด : องค์กรภาคอุตสาหกรรมได้รับสถานะมุ่งสู่ Net Zero Pathway	องค์กร	15	-
- ตัวชี้วัด : ปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่สามารถติดตามประเมินผลได้จากมาตรการของประเทศ (68.909 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า) คิดเป็น	ร้อยละ จากกรณีปกติ	10.8	12.42
- ตัวชี้วัด : มูลค่าการซื้อขายคาร์บอนเครดิตจากโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจของไทย	ล้านบาท	-	72
- ตัวชี้วัด : ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลด/ชดเชยจากการรับรองเครื่องหมายฉลากคาร์บอน	ตันคาร์บอน ไดออกไซด์ เทียบเท่า	-	480,000
- ตัวชี้วัด : ประชาชนเข้าถึงข้อมูลก๊าซเรือนกระจกและรับรู้เครื่องมือกลไกการให้บริการของ อบก. เพิ่มขึ้น	ล้านคน	-	2.506
- ตัวชี้วัด : แบบจำลองการพัฒนาทางธุรกิจ (Business Model) ด้วยกลไกคาร์บอนเครดิตสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกในระดับพื้นที่	รูปแบบ	-	3
- ตัวชี้วัด : ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้/กักเก็บได้จากการขึ้นทะเบียนโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER)	ตันคาร์บอน ไดออกไซด์ เทียบเท่า	-	710,000

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 562 - 563

2. สรุปภาพรวมงบประมาณ

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	149.9618	156.3320	161.2920
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	55.3957	57.4627	57.3637
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	91.0661	94.4093	100.9883
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	18.1113	18.8334	18.6634
แผนงานยุทธศาสตร์การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง แข่งขันได้	-	-	1.9323
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	72.9548	75.5759	80.3926
3. งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	3.5000	4.4600	2.9400
แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	3.5000	4.4600	-
แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	-	-	2.9400

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 6 หน้า 564

2.2 โครงการ/รายการสำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
โครงการสร้างขีดความสามารถการแข่งขันด้านเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำให้กับภาคอุตสาหกรรมไทยสู่เวทีสากล		21.7664
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยสามารถดำเนินงานฉลากคาร์บอน - พัฒนาที่ปรึกษาและผู้ประเมินภายนอก - ส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมมีรายงานและทวนสอบข้อมูล	<u>รายการสำคัญ (น.587)</u> - ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน - ค่าใช้จ่ายในการบูรณาการข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์และองค์กร องค์กรบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์กรมหาชน) - ค่าใช้จ่ายโครงการฯ	17.5000
<u>ตัวชี้วัด</u> - ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองคาร์บอนฟุตพริ้นท์และคู่มือ : 2,000 ผลิตภัณฑ์ - ผลิตภัณฑ์ที่มีการประเมินค่า Embedded Emissions ผ่านแพลตฟอร์มที่ อบก.พัฒนาขึ้นในการรับมือกับมาตรการ CBAM : 25 ผลิตภัณฑ์	แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 1 งาน	4.2664

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<p>- ผู้ประเมินภายนอกและที่ปรึกษาได้รับการขึ้นทะเบียนเพื่อสนับสนุนระบบรับรองคาร์บอนฟุตพริ้นท์เพิ่มขึ้น : 45 คน/องค์กร</p> <p>- จำนวนคาร์บอนเครดิตที่มีการชดเชยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร ผลิตภัณฑ์การจัดงานอีเว้นท์ และบุคคล : 140,000 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า</p> <p>- จำนวนองค์กรภาคอุตสาหกรรมร่วมขับเคลื่อนสู่เป้าหมายอุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำ : 30 องค์กร</p> <p>- องค์กรธุรกิจเอกชนและอุตสาหกรรมรายงานและทวนสอบข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับองค์กร : 8 องค์กร</p> <p>- แบบจำลองการบูรณาการข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์และองค์กร : 1 รูปแบบ</p>		
โครงการขับเคลื่อนการเติบโตตลาดคาร์บอนเครดิตภาคสมัครใจด้วยกลไกราคา และพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ (Online Platform) ฐานข้อมูลทะเบียนคาร์บอนเครดิตของประเทศไทย		18.3627
<p><u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u></p> <p>- จัดเตรียมท่าทีเจรจาของไทยและเข้าร่วมกระบวนการเจรจา</p> <p>- ส่งเสริมให้ผู้พัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจก</p> <p>- ส่งเสริมให้เกิดการซื้อขายคาร์บอนเครดิตในตลาดภาคสมัครใจ</p> <p>- ดำเนินงานภายใต้เครือข่าย Thailand Carbon Neutral Network</p> <p>- พัฒนาและปรับปรุงระบบทะเบียนคาร์บอน</p> <p>- ขยายผลการใช้แพลตฟอร์มคำนวณราคาคาร์บอน</p> <p>- ศึกษาความเป็นไปได้การกำหนดราคากลาง</p>	<p><u>รายการสำคัญ (น.590)</u></p> <p>- ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน</p> <p>- ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาและปรับปรุงระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิต (Thailand Carbon Credit Registry) ระยะ 2</p> <p>องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร</p> <p>1 ระบบ</p>	<p>6.7816</p> <p>5.2816</p>
<p><u>ตัวชี้วัด</u></p> <p>- ปริมาณซื้อขายและถ่ายโอนคาร์บอนเครดิตของโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานประเทศไทย : 900,000 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า</p>	<p>- ค่าใช้จ่ายในการขยายผลการใช้แพลตฟอร์มคำนวณราคาคาร์บอนภายในองค์กร (ICP) เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral)</p>	

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนองค์กรผู้นำด้านการจัดการก๊าซเรือนกระจก (CALO) ที่แสดงเจตนารมณ์ในการกำหนดเป้าหมาย Carbon Neutrality/Net Zero Emission : 30 องค์กร - ข้อเสนอทำที่การเจรจาในประเด็นที่ อบก.รับผิดชอบ ได้รับการบรรจุในกรอบการเจรจาของไทย ที่ได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : 1 องค์กร - ระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิต ได้รับการพัฒนา/ปรับปรุงให้สอดคล้องตามข้อกำหนดภายใต้บริบท ข้อ 6.2 และข้อ 6.4 ของความตกลงปารีส : 1 ระบบ - องค์กรนำร่องมีการนำกลไกราคาคาร์บอน มาประยุกต์ใช้ เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์จัดการก๊าซเรือนกระจกขององค์กร ผ่านแพลตฟอร์มที่ อบก.พัฒนาขึ้น : 30 องค์กร - ความพึงพอใจของผู้รับบริการผ่านระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิต : ร้อยละ 80 	<p>และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero)</p> <p>องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)</p> <p>แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 1 แพลตฟอร์ม</p>	1.5000
<p>โครงการส่งเสริมทุกภาคส่วนพัฒนาโครงการตามกลไก T-VER กลไกเครดิตร่วม (JCM) และให้การรับรองคาร์บอนเครดิต มุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality)</p>		19.0000
<p><u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ขึ้นทะเบียนและรับรองปริมาณ - ขึ้นทะเบียนผู้ประเมินภายนอก - ติดตามประเมินผล - ติดตามแนวทางการดำเนินงานกลไกข้อ 6.4 ของความตกลงปารีส - ขึ้นทะเบียนโครงการและรับรองปริมาณ - สร้างมาตรการจูงใจ <p><u>ตัวชี้วัด</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER) ที่ได้รับการขึ้นทะเบียน/รับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก : 80 โครงการ 	<p>รายการสำคัญ (น.594)</p> <p>ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน</p>	17.5000

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด	งบประมาณ
<ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้/กักเก็บได้ (คาร์บอนเครดิต) จากโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER) ที่ อบก.ให้การรับรอง : 1.5 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า - ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลด/กักเก็บได้จากการขึ้นทะเบียนโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐาน และมาตรฐานขั้นสูง (Standard/Premium T-VER) : 710,000 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า - จำนวนโครงการที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโครงการลดก๊าซเรือนกระจก ภายใต้กลไกเครดิตร่วม (JCM) : 3 โครงการ - จำนวนผู้ประเมินภายนอก (VVB) ได้รับการขึ้นทะเบียนใหม่ หรือได้รับการติดตามผล (Surveillance) สำหรับโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ : 5 หน่วยงาน - ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้จากกิจกรรม (LESS) : 210,000 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า - ร้อยละการติดตามประเมินผลโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER) ตามแผน : ร้อยละ 100 	

3. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
1. หน่วยงานควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับคาร์บอนเครดิตในพื้นที่ซึ่งเป็นภาคปฏิบัติให้ครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการเลือกปลูกพืชที่มีผลตอบแทนในการจำหน่ายคาร์บอนเครดิตเพื่อการตัดสินใจของภาคเอกชนในการลงทุน	✓	
2. ควรมีแนวทางส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมการดักจับคาร์บอน (Carbon Capture) มาใช้ในภาคส่วนต่าง ๆ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม เกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อให้การซื้อขายถ่ายโอนคาร์บอนเครดิตมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายร้อยละ 22 ในการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 17 ตลอดจนการจัดโครงการ เพื่อให้เด็กและเยาวชนต่อยอดการดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหา และลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์สู่บรรยากาศอย่างยั่งยืน		✓

ข้อสังเกต PBO

- การสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ทุกภาคส่วนเป็นเรื่องสำคัญ และมีงบประมาณเพียงเล็กน้อย หน่วยงานอาจดำเนินการโดยใช้สื่อออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการรับรู้ในวงกว้างที่จะช่วยเป็นส่วนผลักดันให้สามารถแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน
- ควรเน้นการสนับสนุนโครงการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและอุตสาหกรรมมากขึ้น เนื่องจากเป็นกลุ่มหลักที่มีส่วนให้เกิดก๊าซเรือนกระจกซึ่งอาจดำเนินการทั้งด้านการบังคับใช้กฎหมายและภาคสมัครใจเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ทันต่อสถานการณ์
- ควรวางทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนด้านการลดก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศแบบสมัครใจ โดยการสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้รับผิดชอบต่อสังคม สร้างการรับรู้ ปลุกจิตสำนึก
- ควรส่งเสริมโครงการ “ลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย” เพื่อขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างเป็นรูปธรรม และควรสนับสนุนมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจเพื่อช่วยให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (คาร์บอนไดออกไซด์) หรือ Carbon Neutrality ภายใน ค.ศ. 2050 และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทุกชนิด สุทธิเป็นศูนย์หรือ Net Zero GHG ใน ค.ศ. 2065 ให้สำเร็จ
- การลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยเกิดจากหลายภาคส่วน ดังนั้น ต้องมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานหลักภาคพลังงาน ภาคคมนาคมขนส่ง และภาคการจัดการของเสียชุมชน สาขากระบวนการทางอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาโครงสร้างการรายงาน วิธีการคำนวณ และแนวทางการติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากมาตรการภายใต้แผนที่นำทางการลดก๊าซเรือนกระจก
- ควรส่งเสริมตลาดคาร์บอนระดับรายย่อยผ่านเทคโนโลยีบล็อกเชน โดยทดลองพัฒนาแพลตฟอร์มทดลอง (Pilot) บน Ethereum หรือระบบไฮบริด เชื่อมต่อโครงการ T - VER รายย่อย เพื่อสร้างตลาดรองรับและลดขั้นตอนการตรวจสอบราคา
- ควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานราคา เป็นกฎหมายตัวและเปิดเผย เนื่องจากปัจจุบันราคาคาร์บอน T - VER มีความผันผวนและไม่ชัดเจนสำหรับภาคเอกชน โดยกำหนดช่วงราคาเบื้องต้น (Price Corridor) ที่สอดคล้องกับต้นทุนเทคโนโลยี CCS/CCU เปิดระบบเสนอราคาซื้อขาย (Orderbook) แบบเรียลไทม์ผ่าน Registry รวมถึงมีมาตรการสำรองราคาต่ำสุดและสูงสุด เพื่อป้องกันความผันผวน
- ควรพัฒนา “Premium T - VER Plus” เพื่อยกระดับมาตรฐานโครงการลดก๊าซเรือนกระจกของไทย ให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ โดยกำหนดมาตรฐาน MRV (Monitoring Reporting Verification) อย่างเข้มงวด ระบุ Co - benefits ที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) รวมถึงเพิ่ม Buffer Pools และระบบประกันความไม่ถาวร (Non-permanence Mechanisms)

- ควรส่งเสริมพืชคาร์บอนเครดิตและเทคโนโลยี Carbon Capture Utilization and Storage (CCUS) มาใช้ในภาคการผลิต แต่ยังคงขาดความรู้พื้นฐานในระดับพื้นที่และแรงจูงใจในเชิงเศรษฐศาสตร์ โดยจัดทำ “โครงการนำร่องพืชคาร์บอนเครดิตในพื้นที่เกษตรกรรม” สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา (R&D) ด้าน CCUS รวมถึงจัดสรรเงินอุดหนุนขนาดเล็ก (Matching Grant) สำหรับการทดสอบใช้งาน
- ควรสนับสนุนความร่วมมือข้ามภาคส่วน โดยจัดเวที “Thailand Carbon Booster” เชิญผู้แสดงเจตนาทุกภาคธุรกิจ ภาครัฐ วิชาการ และ NGOs จัดตั้ง Working Group เฉพาะด้าน เช่น SMEs เกษตร เทคโนโลยีพลังงาน รวมถึงพัฒนาเครื่องมือเสริม เช่น Carbon Footprint Calculator ที่ใช้ฟรี
- ควรขยายการเผยแพร่ความรู้และสร้างจิตสำนึกสู่สาธารณะ โดยจัดรณรงค์ออนไลน์และออฟไลน์ “Carbon Credit 101” ผ่านช่องทางต่าง ๆ และเครือข่ายท้องถิ่น ผลิตชุดสื่อความรู้ (infographic VDO) แนะนำการปลูกพืชสร้างเครดิต
- ควรพิจารณาจัดหาแหล่งทุนนอกงบประมาณทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมาสนับสนุนส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก และพัฒนาแผนการปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศควบคู่ไปกับการลดก๊าซเรือนกระจก รวมถึงพัฒนาฐานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ครอบคลุมทันสมัย และสามารถเข้าถึงได้
- ควรพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ และรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้มีความแม่นยำ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นไปตามมาตรฐานสากล และรายงานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างสม่ำเสมอ

องค์การสวนพฤกษศาสตร์

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 14 หน้า 477 - 516)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: สวนพฤกษศาสตร์ระดับโลกเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

พันธกิจ: เป็นสวนพฤกษศาสตร์มาตรฐานระดับโลก ด้วยการอนุรักษ์นอกถิ่นกำเนิด การศึกษาวิจัยและการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการคงอยู่อย่างยั่งยืนของความหลากหลายทางชีวภาพ

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : ประเทศไทยมีศักยภาพในการอนุรักษ์พืชนอกถิ่น ให้บริการแหล่งเรียนรู้ สร้างแรงบันดาลใจตลอดจนเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มมูลค่าเชิงเศรษฐกิจสังคม และการเติบโตของประเทศไทยอย่างยั่งยืน			
- ตัวชี้วัด : รายได้จากการท่องเที่ยวสวนพฤกษศาสตร์เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	5	5
- ตัวชี้วัด : ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการท่องเที่ยวสวนพฤกษศาสตร์ ในระดับมากขึ้นไป	ร้อยละ	80	80
- ตัวชี้วัด : สวนพฤกษศาสตร์ ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ	แห่ง	-	5
(2) ผลสัมฤทธิ์ : องค์ความรู้ด้านพืช ความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของประเทศ ได้รับการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน			
- ตัวชี้วัด : จำนวนชนิดพันธุ์ไม้สำคัญของประเทศ ที่ได้รับการรวบรวม อนุรักษ์ และจัดเก็บในรูปแบบตัวอย่างพันธุ์ไม้มีชีวิตอย่างเป็นระบบ	ชนิด	5,500	5,700
- ตัวชี้วัด : จำนวนตัวอย่างพันธุ์ไม้แห้งที่รวบรวม และจัดเก็บไว้ในสวนพฤกษศาสตร์อย่างเป็นระบบ	ตัวอย่าง	5,000	5,000
- ตัวชี้วัด : ร้อยละของข้อมูลตัวอย่างพันธุ์ไม้แห้ง และพันธุ์ไม้มีชีวิต ที่สวนพฤกษศาสตร์รวบรวมไว้ ได้รับการจัดเก็บในฐานข้อมูล	ร้อยละ	80	80
(3) ผลสัมฤทธิ์ : ทรัพยากรพันธุ์พืช และความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ มีความสมดุล มั่นคง			
- ตัวชี้วัด : อัตราการอยู่รอดของพืชที่เข้าสู่โปรแกรมฟื้นฟูคืนถิ่น	ร้อยละ	80	80
- ตัวชี้วัด : จำนวนชนิดพันธุ์พืชที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ ได้รับการฟื้นฟูและคืนถิ่นโดยกรมมีส่วนร่วม	ชนิด	15	20
- ตัวชี้วัด : ระบบสารสนเทศข้อมูลด้านพืช ความหลากหลายทางชีวภาพ ได้รับการพัฒนา	ระบบ	1	1
- ตัวชี้วัด : จำนวนพันธุ์พืชใกล้สูญพันธุ์หรืออยู่ในภาวะคุกคาม ได้รับการอนุรักษ์และคุ้มครอง ไม่ต่ำกว่า	ชนิด	-	865

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 14 หน้า 478

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(4) ผลสัมฤทธิ์ : ประชาชนเข้าถึงบริการ ได้อย่างทั่วถึง สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย			
- ตัวชี้วัด : จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาทักษะ ในหลักสูตรดิจิทัล ไม่น้อยกว่า	คน	15	17
- ตัวชี้วัด : ระดับความรู้ความสามารถของบุคลากร ที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนผ่านสู่รัฐบาลดิจิทัล ไม่ต่ำกว่า	ร้อยละ	80	90
- ตัวชี้วัด : บุคลากรได้รับการปลูกจิตสำนึก ค่านิยมสุจริต ทักษะคิดและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ ไม่ต่ำกว่า	คน	-	150
(5) ผลสัมฤทธิ์ : ประชาชนมีความตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของทรัพยากรพันธุ์พืช ความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ช่วยดูแลสิ่งแวดล้อม ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถปรับตัว ได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ ได้อย่างยั่งยืน			
- ตัวชี้วัด : ร้อยละของผู้ได้รับความรู้มีความตระหนัก ในการอนุรักษ์ทรัพยากรพันธุ์พืชเพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า	ร้อยละ	80	80

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 14 หน้า 478

2. สรุปภาพรวมงบประมาณ

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	136.5758	204.8920	209.8358
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	67.7815	68.3935	68.8297
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	67.4734	129.1495	133.3370
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม	55.4857	75.5093	75.4499
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ พื้นฟู และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	11.9877	53.6402	57.8871
3. งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ	1.3209	7.3490	7.6691
แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	1.0108	7.0000	6.8478
แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล	0.3101	0.3490	0.5012
แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	-	-	0.3201

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 14 หน้า 480

2.2 โครงการ/รายการสำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
ผลผลิตการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ถ่ายทอดความรู้ และให้บริการทางด้านพฤกษศาสตร์ ความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น		72.8439
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - พัฒนาสวนพฤกษศาสตร์ - เผยแพร่ ถ่ายทอดความรู้ และปลูกจิตสำนึก - สนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพ <u>ตัวชี้วัด</u> - จำนวนผู้มาใช้ประโยชน์แหล่งเรียนรู้ทางด้านพืชและความหลากหลายทางชีวภาพ (online/onsite) : 920,000 คน - แหล่งเรียนรู้ด้านพฤกษศาสตร์ได้รับการพัฒนาศักยภาพ : 7 แห่ง - ร้อยละของผู้ที่มีความรู้มีความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรพันธุ์พืชเพิ่มขึ้น : ร้อยละ 80 - ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชมสวนพฤกษศาสตร์แต่ละแห่ง ระดับมากขึ้นไป : ร้อยละ 80	<u>รายการสำคัญ (น.488)</u> - ค่าใช้จ่ายบุคลากร - ค่าใช้จ่ายดำเนินงานขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ - เงินอุดหนุนการดำเนินงานพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เชียงใหม่ - เงินอุดหนุนการดำเนินงานพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์ ระยอง - เงินอุดหนุนการดำเนินงานสนับสนุนการบริหารจัดการและการดำเนินงาน	23.0880 17.8058 3.8500 2.9940 2.3282
โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และแหล่งอนุรักษ์ พันธุ์พืชหายากใกล้สูญพันธุ์ พันธุ์พืชที่ถูกคุกคาม		46.3676
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - เพิ่มศักยภาพสวนพฤกษศาสตร์ - อนุรักษ์ และบริหารจัดการทรัพยากรพันธุ์พืชหายาก <u>ตัวชี้วัด</u> - จำนวนชนิดพันธุ์ไม้สำคัญของประเทศที่ได้รับการรวบรวม อนุรักษ์ และจัดเก็บในรูปแบบตัวอย่างพันธุ์ไม้มีชีวิตอย่างเป็นระบบ : 5,700 ชนิด - จำนวนพันธุ์พืชใกล้สูญพันธุ์หรืออยู่ในภาวะคุกคามได้รับการอนุรักษ์และคุ้มครอง ไม่ต่ำกว่า : 865 ชนิด	<u>รายการสำคัญ (น.496)</u> - ชุดวิเคราะห์สารประกอบอินทรีย์ระดับโมเลกุลสำหรับกลั่นรสพร้อมชุดนำเข้าตัวอย่างหลายรูปแบบ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ตำบลแม่แรม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 1 ชุด - ค่าก่อสร้างอื่น ๆ ที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 10 ล้านบาท รวม 7 รายการ (รวม 15 หน่วย)	14.0000 9.9120

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
- สวนพฤกษศาสตร์ได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งอนุรักษ์นอกถิ่นกำเนิดและแหล่งเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน : 6 แห่ง	- ค่าปรับปรุงสิ่งก่อสร้างอื่นที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 10 ล้านบาท รวม 5 รายการ (รวม 5 หน่วย)	5.9198
- ร้อยละของข้อมูลตัวอย่างพันธุ์ไม้มีชีวิตที่สวนพฤกษศาสตร์รวบรวมไว้ได้รับการจัดเก็บในฐานข้อมูล : ร้อยละ 85	- ค่าปรับปรุงทางและสะพานที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 10 ล้านบาท รวม 1 รายการ (รวม 1 หน่วย)	5.0000

3. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
หน่วยงานควรปรับปรุงสวนพฤกษศาสตร์ให้มีความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้น	✓	

ข้อสังเกต PBO

- ควรยกระดับสวนพฤกษศาสตร์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิทยาศาสตร์ระดับสากล โดยสนับสนุนให้สวนพฤกษศาสตร์ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและบริการ รวมถึงเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยวใกล้เคียง เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เข้าชมทั้งในและต่างประเทศ
- ควรพัฒนาฐานข้อมูลพืชและพันธุกรรมระดับประเทศ โดยส่งเสริมการสร้างฐานข้อมูลดิจิทัลที่มีความเชื่อมโยงกับคลังพันธุกรรมของหน่วยงานอื่น รวมถึงบูรณาการกับระบบ Big Data และ AI สำหรับวิเคราะห์การอนุรักษ์พันธุ์พืชหายาก
- ควรส่งเสริมการสร้างรายได้ด้วยผลิตภัณฑ์จากองค์ความรู้ โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพืชอนุรักษ์ เช่น สินค้าพื้นถิ่นที่มีเรื่องราวเล่า (Storytelling) เช่น ชาสมุนไพร กลิ่นหอมธรรมชาติ และน้ำมันหอมระเหย รวมถึงเปิดหลักสูตรระยะสั้น เช่น มัคคุเทศก์พฤกษศาสตร์ ครูพืชป่า เพื่อสร้างรายได้ใหม่จากการอบรมเชิงวิชาชีพ
- ควรส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากพืชใกล้สูญพันธุ์ โดยนำข้อมูลการอนุรักษ์พันธุ์พืชไปพัฒนาเป็นพืชเศรษฐกิจใหม่ในรูปแบบ Carbon Farming หรือ Agrobiodiversity เพื่อให้ชุมชนได้ประโยชน์ร่วม
- การเพิ่มประสิทธิภาพทางการเงิน โดยการใช้ประโยชน์จากสวนพฤกษศาสตร์อย่างเต็มศักยภาพ ลดค่าใช้จ่ายดำเนินงาน และพัฒนากิจกรรมเชิงธุรกิจที่สอดคล้องกับพันธกิจ
- การเสริมสร้างบทบาททางวิชาการ โดยสร้างอัตลักษณ์ด้านการวิจัยพฤกษศาสตร์ พัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ และดำเนินโครงการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน
- การเพิ่มประสิทธิภาพงบประมาณเพื่อผลสัมฤทธิ์ ควรปรับการวัดผลให้เน้นผลกระทบ (Impact) เช่น การเพิ่มรายได้ชุมชน หรือระดับการเรียนรู้ของผู้เข้าชม

- การบูรณาการกับภารกิจด้านคาร์บอนเครดิต การต่อยอดเป็น “ฐานข้อมูลพันธุ์ไม้กักเก็บคาร์บอน” สำหรับสนับสนุนระบบ T - VER หรือโครงการส่งเสริมไม้เศรษฐกิจ ควรมีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยในการศึกษา “พืชอนุรักษ์ที่มีศักยภาพด้านคาร์บอนเครดิต”

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 14 หน้า 517 - 538)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: เป็นแหล่งเรียนรู้ อนุรักษ์สัตว์ และท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ทันสมัย ชื่นนำในอาเซียน

- พันธกิจ:**
1. การอนุรักษ์ วิจัยสัตว์ ทั้งในถิ่น และนอกถิ่นอาศัย เพื่อนำไปต่อยอดอย่างยั่งยืน
 2. การพัฒนาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมของสวนสัตว์ทุกแห่งให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสัตว์ป่าและการท่องเที่ยวอย่างมีมาตรฐาน
 3. ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงอนุรักษ์ทั้งในรูปแบบออนไลน์ และออนไซต์
 4. แสวงหารายได้จากการดำเนินงานทางธุรกิจที่มีเกี่ยวข้องกับสวนสัตว์
 5. การบริหารจัดการองค์กรอย่างโปร่งใสและทันสมัย

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : แหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์และรวบรวมพันธุ์สัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์โดยการเพาะขยายพันธุ์ เพื่อป้องกันการสูญเสยทรัพยากรสัตว์ป่าที่สำคัญและการฟื้นฟู เพื่อเพิ่มประชากรสัตว์ป่าในถิ่นอาศัยตามธรรมชาติ			
- ตัวชี้วัด : จำนวนสัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ ได้รับการอนุรักษ์และขยายพันธุ์	ชนิด	10	10
(2) ผลสัมฤทธิ์ : เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีบริการ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย ที่เข้ามาเที่ยวชมโดยมีการยกระดับการให้บริการประชาชน และบริหารจัดการตามมาตรฐานในระดับสากลของสวนสัตว์ ระดับโลก (WAZA)			
- ตัวชี้วัด : จำนวนสวนสัตว์ที่ผ่านการประเมินคุณภาพ บริการและการบริหารจัดการสวนสัตว์	แห่ง	6	6
- ตัวชี้วัด : จำนวนผู้มาใช้บริการองค์ความรู้ด้านสัตว์ป่า และธรรมชาติทั้งในรูปแบบออนไซต์และออนไลน์ มีจำนวนไม่น้อยกว่า	คน	500,000	500,000
- ตัวชี้วัด : จำนวนสวนสัตว์ที่ผ่านการประเมินมาตรฐาน แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตประเภทสวนสัตว์	แห่ง	6	6

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 14 หน้า 518

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(3) ผลสัมฤทธิ์ : เป็นการสร้างแหล่งเรียนรู้ และแหล่งนันทนาการแห่งใหม่ในย่านจังหวัดปทุมธานี ที่เสริมสร้างทั้งคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม			
- ตัวชี้วัด : ดำเนินการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่แล้วเสร็จ ในระยะที่ 1	ร้อยละ	70	85
- ตัวชี้วัด : ดำเนินการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่แล้วเสร็จ ในระยะที่ 2	ร้อยละ	-	15

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 14 หน้า 518

2. สรุปภาพรวมงบประมาณ

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	1,542.2468	2,316.3310	2,589.5639
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	232.2372	246.1706	260.9409
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	1,310.0096	2,070.1604	2,328.6230
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม	113.6103	75.5603	69.5983
แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	1,097.1741	1,872.0296	2,120.2908
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ปันฟู และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	99.2252	122.5705	138.7339

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 14 หน้า 519

2.2 โครงการ/รายการสำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
ผลผลิตการส่งเสริมและพัฒนาสวนสัตว์เพื่อการท่องเที่ยว		63.1783
วัตถุประสงค์ (โดยย่อ) สร้างมูลค่าเพิ่มขององค์กร ตัวชี้วัด - การพัฒนาการบริการและการบริหารจัดการสวนสัตว์ ผ่านการรับรองมาตรฐานสวนสัตว์สากล (WAZA) : 6 แห่ง	รายการสำคัญ (น.525) - ค่าใช้จ่ายในการนำช้างคืนถิ่น โครงการคชอาณาจักร จังหวัดสุรินทร์ - ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน องค์การสวนสัตว์	25.9200 9.4050

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
- จำนวนสวนสัตว์ที่ผ่านการประเมินคุณภาพบริการและการบริหารจัดการสวนสัตว์ : 6 แห่ง	- ค่าใช้จ่ายดำเนินงานสวนสัตว์ขอนแก่น - ค่าใช้จ่ายดำเนินงานโครงการคชอาณาจักร จังหวัดสุรินทร์	8.0380 5.0000
โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวภายในสวนสัตว์		2,120.2908
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - พัฒนา และเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวภายในสวนสัตว์ <u>ตัวชี้วัด</u> - จำนวนสวนสัตว์ที่ผ่านการประเมินและรักษาระบบบริหารมาตรฐานด้านการท่องเที่ยว : 6 แห่ง - ดำเนินการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่แล้วเสร็จในระยยะที่ 1 : ร้อยละ 85 - เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีระบบบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับมาตรฐาน : ร้อยละ 90 - ดำเนินการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่แล้วเสร็จในระยยะที่ 2 : ร้อยละ 15	<u>รายการสำคัญ (น.529)</u> - ค่าก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ระยะที่ 2 คลองหก ตำบลรังสิต อำเภोधัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 1 รายการ (วงเงินทั้งสิ้น 4,340.1565 ลบ.) - ค่าใช้จ่ายในการจัดหาสัตว์โครงการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ ระยะที่ 1 ตำบลรังสิต อำเภोधัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 1 รายการ - ค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ โครงการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ ระยะที่ 1 ตำบลรังสิต อำเภोधัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 1 โครงการ	ผูกพันใหม่ 651.0235 102.4625 81.9216
ผลผลิตส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การอนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์		138.7339
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> - เป็นแหล่งศึกษารวบรวมถ่ายทอดองค์ความรู้ <u>ตัวชี้วัด</u> - จำนวนผู้มาใช้บริการองค์ความรู้ด้านสัตว์ป่าและธรรมชาติทั้งในรูปแบบออนไซต์และออนไลน์มีจำนวนไม่น้อยกว่า : 500,000 คน - จำนวนสวนสัตว์ที่ผ่านการประเมินมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ (WAZA) : 6 แห่ง	<u>รายการสำคัญ (น.535)</u> - ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสัตว์ (ค่าอาหารสัตว์) - โครงการปรับปรุงระบบบริหารจัดการสัตว์ป่าภายในสวนสัตว์ (Thai Zoo Arks) องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 1 รายการ	110.0278 7.4134

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนสวนสัตว์ที่ผ่านการประเมินมาตรฐานแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตประเภทสวนสัตว์ : 6 แห่ง - จำนวนสัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ได้รับการอนุรักษ์และขยายพันธุ์ : 10 ชนิด - สัตว์ที่ขยายพันธุ์ได้มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง : ร้อยละ 90 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์สู่สังคม 	5.9500

3. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
1. หน่วยงานควรพิจารณาเพิ่มสวนสัตว์สาธารณะ ที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองที่ระบบขนส่งสาธารณะเข้าถึง นอกจากนี้ หน่วยงานควรพิจารณาขยายบริหารจัดการสร้างแหล่งการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์และรวบรวมสัตว์ใกล้สูญพันธุ์	✓	
2. เนื่องจากองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยประสบภาวะขาดทุนสะสมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงควรมาตรการหรือแนวทางที่จะเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และลดการขาดทุนสะสมให้ได้ในระยะยาว		✓

ข้อสังเกต PBO

- ควรเพิ่มงบประมาณในการส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้สามารถแก้ปัญหาในระยะยาว ลดค่าใช้จ่ายในอนาคต และสร้างความยั่งยืนได้อย่างแท้จริง
- ควรพัฒนาด้านงานวิจัยให้มีความหลากหลาย ส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศเพิ่มขึ้น และยกระดับสวนสัตว์เข้าสู่มาตรฐานสากลและรักษามาตรฐานของสวนสัตว์ทุกแห่งอย่างต่อเนื่อง
- ควรจัดทำแผนการเปิดดำเนินการ และเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดสวนสัตว์แห่งใหม่ รวมถึงประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านคมนาคมเพื่อให้สะดวกในการเดินทางไปยังสวนสัตว์แห่งใหม่
- ควรบริหารจัดการการเงินและการลงทุนอย่างยั่งยืน โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการรายได้และค่าใช้จ่ายอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ เช่น การแยกบัญชีต้นทุนการเลี้ยงสัตว์ การบริหารสวนสัตว์ และโครงการพิเศษ เช่น โครงการคชอาณาจักร รวมถึงพิจารณาแนวทาง Public - Private Partnership (PPP) กับภาคเอกชนในโครงการท่องเที่ยวหรือจำหน่ายสินค้าที่ระลึกเพื่อเสริมรายได้ ปรับแผนการลงทุนก่อสร้างขนาดใหญ่ให้มีการประเมินผลตอบแทนทางสังคมและสิ่งแวดล้อม (SROI)
- ควรใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมประสบการณ์และลดภาระการดำเนินงาน โดยพัฒนาระบบจำหน่ายบัตรแบบออนไลน์พร้อมข้อมูลสัตว์และแผนที่สวนสัตว์แบบ Interactive รวมถึงใช้เทคโนโลยี Digital Zoo Passport และ AR/VR ช่วยในการเรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์ป่าและการอนุรักษ์ในรูปแบบทันสมัย

- ควรพัฒนาองค์ความรู้และระบบอนุรักษ์ โดยการวิจัยสัตว์ป่าหายากที่มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย และหน่วยงานต่างประเทศเพื่อวิจัย ขยายพันธุ์ และปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ รวมถึงพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ สำหรับโรงเรียนทั้งรูปแบบออนไลน์และออนไลน์ พร้อมสื่อการสอนฟรีบนเว็บไซต์ขององค์การ
- ควรเสริมสร้างความร่วมมือและภาพลักษณ์องค์กร โดยสร้างเครือข่ายกับองค์กรอนุรักษ์ระดับสากล เช่น WAZA และ ASEAN Zoo เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และสร้างความเชื่อมั่นจากนานาชาติ รวมถึงจัดทำแคมเปญ CSR เพื่อสร้างภาพลักษณ์องค์กรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการ “1 บัตร 1 ต้นไม้” หรือ “บริจาคอาหารสัตว์ผ่าน QR Code”
- ควรบริหารจัดการสัตว์อย่างมีมาตรฐานและเป็นธรรมชาติ โดยเพิ่มสัดส่วนพื้นที่เลี้ยงสัตว์แบบเปิด (Open Enclosure) ให้สัตว์มีพฤติกรรมใกล้เคียงธรรมชาติ และลดความเครียด ส่งเสริมแนวคิด “Animal Welfare Zoo” ให้มีการประเมินคุณภาพชีวิตสัตว์ตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ 5 ประการ (5 Freedoms) รวมถึงติดตามสุขภาพสัตว์เชิงรุก (Preventive Health) โดยใช้ระบบ IoT หรือ AI ในการเฝ้าระวังสุขภาพ สัตว์หายากและใกล้สูญพันธุ์
- ควรสร้าง Engagement กับเยาวชนและคนรุ่นใหม่ โดยพัฒนาแอปพลิเคชันเชื่อมโยงกิจกรรมในสวนสัตว์ กับเกมสะสมเหรียญ ปลูกฝังความรู้เชิงอนุรักษ์ในรูปแบบ Edutainment รวมถึงพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัคร เยาวชนอนุรักษ์ (Zoo Youth Ambassadors) เพื่อมีส่วนร่วมในการดูแลสัตว์และจัดกิจกรรมสาธารณะ
- ควรประเมินผลและรายงานผลตอบแทนทางสังคม (SROI) โดยจัดทำรายงานผลตอบแทนทางสังคม จากโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการคชอาณาจักร การอนุรักษ์สัตว์หายาก เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน เพิ่มเติมในอนาคต

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

(เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 เล่มที่ 14 หน้า 539 - 563)

1. วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์: สร้างสรรค์สวนป่าเศรษฐกิจเพื่อความยั่งยืน (Create forest plantations for sustainability)

พันธกิจ: 1. ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่ด้านสวนป่าเศรษฐกิจให้แก่ประชาชนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

2. ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ พัฒนารูปแบบอุตสาหกรรมไม้ และสร้างกลไกการตลาดไม้เศรษฐกิจอย่างเป็นธรรมให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการปลูกและใช้ประโยชน์ไม้เศรษฐกิจรวมถึงการใช้ประโยชน์ที่ดิน

3. พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอนุรักษ์ บริบาลช้างเลี้ยงของไทย

4. เพิ่มผลผลิตทั่วทั้งองค์กรและลดผลกระทบจากการดำเนินงานสู่สังคม

5. สร้างการรับรู้เชิงบวกสู่สังคมเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในบริบทเชิงพื้นที่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยใช้สวนป่าเศรษฐกิจเป็นฐาน และเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน และชุมชนเข้าด้วยกัน

6. บริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศอย่างมีธรรมาภิบาล พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรทุกระดับให้มีความเชี่ยวชาญ มีจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อส่วนรวม"

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(1) ผลสัมฤทธิ์ : ไม้จากการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจได้รับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ตลอดจนสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้ชุมชนท้องถิ่นจากศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอุตสาหกรรม			
- ตัวชี้วัด : ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงมาตรฐานการแปรรูปไม้ได้รับการพัฒนา	แห่ง	1	1
- ตัวชี้วัด : ตลาดซื้อขายไม้เศรษฐกิจได้รับการพัฒนา	แห่ง	1	1
- ตัวชี้วัด : ความสำเร็จในการพัฒนาศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงมาตรฐานการแปรรูปไม้	ร้อยละ	100	100
- ตัวชี้วัด : ความสำเร็จในการพัฒนาตลาดซื้อขายไม้เศรษฐกิจ	ร้อยละ	100	100

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 14 หน้า 540

ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี 2568	ปี 2569
(2) ผลสัมฤทธิ์ : พื้นที่สวนป่าเพื่อการอนุรักษ์ที่ได้รับ การปลูกสร้างและอนุรักษ์ฟื้นฟู และอนุรักษ์พันธุกรรมไม่ดั้งเดิม หายาก โดยปลูกให้มีความสมดุลและยั่งยืน			
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู	ไร่	10,740	9,865
- ตัวชี้วัด : พื้นที่สวนป่าได้รับการส่งเสริมปลูกหายากและไม้ เพื่อความหลากหลายทางชนิดพันธุ์	ไร่	900	900
- ตัวชี้วัด : พื้นที่สวนป่าได้รับการอนุรักษ์และบำรุงดูแล รักษาพันธุกรรมไม่ดั้งเดิมหายาก	ไร่	255	255
- ตัวชี้วัด : พื้นที่สวนป่าได้รับการอนุรักษ์และบำรุงดูแล รักษาพันธุกรรมไม่ดั้งเดิมหายาก มีอัตราการรอดตาย ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	90	90
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู มีอัตราการรอดตาย ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	90	90
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ปลูกหายากและไม้เพื่อความหลากหลาย ทางชนิดพันธุ์ มีอัตราการรอดตาย ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	90	90
(3) ผลสัมฤทธิ์ : ช้างสำคัญจากสำนักพระราชวัง และช้างเลี้ยง ได้รับการอนุรักษ์คุ้มครอง ดูแลรักษามีให้สูญพันธุ์			
- ตัวชี้วัด : ช้างสำคัญได้รับการอนุรักษ์และคุ้มครอง	ช้าง	13	13
- ตัวชี้วัด : ช้างที่อยู่ในความดูแล ได้รับการดูแลรักษา ให้มีสุขภาพดี ผ่านการรับรองความสมบูรณ์จากสัตวแพทย์	ร้อยละ	90	90
- ตัวชี้วัด : ช้างเลี้ยง อ.อ.ป. และเอกชนได้รับการดูแล และบริบาล	เชือก	1,000	1,000
(4) ผลสัมฤทธิ์ : เกษตรกรได้รับการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ทั้งไม้โตเร็วและโตช้า ในที่ดินกรรมสิทธิ์ - สิทธิครอบครองทั่วไป			
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ส่งเสริมเกษตรกรปลูกไม้เศรษฐกิจ ได้รับการปลูกบำรุงดูแลรักษา	ไร่	11,310	16,850
- ตัวชี้วัด : พื้นที่ส่งเสริมเกษตรกรปลูกไม้เศรษฐกิจ ได้รับการปลูกบำรุงดูแลรักษา มีอัตราการรอดตาย ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	90	90
(5) ผลสัมฤทธิ์ : ไม่มีค่าที่เป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน (ไม่พะยุงไม้สัก และไม่ได้รับมอบชนิดอื่น ๆ) ได้รับการแปรรูป ตรงตามขนาดคุณภาพเพื่อใช้ในการก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ ไม่มีค่า			
- ตัวชี้วัด : โรงงานแปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ สำหรับการแปรรูปไม้มีค่าเพื่อใช้ก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ ไม่มีค่าได้รับการพัฒนา	แห่ง	1	1
- ตัวชี้วัด : ความสำเร็จของการแปรรูปไม้เพื่อนำมา ได้รับมอบไม้มีค่าของกลางจากส่วนราชการ	ร้อยละ	90	90

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 14 หน้า 540 – 541

2. สรุปภาพรวมงบประมาณ

2.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทงบประมาณรายจ่าย - แผนงาน	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
รวมทั้งสิ้น	145.6350	158.1135	164.8227
1. งบประมาณรายจ่ายบุคลากร	29.1900	29.0663	30.2838
2. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ	116.4450	129.0472	134.5389
แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ พื้นฟู และป้องกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	112.8819	121.0695	125.9993
แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	3.5631	7.9777	8.5396

ที่มา: เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เล่มที่ 14 หน้า 542

2.2 โครงการ/รายการสำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด		งบประมาณ
โครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน		29.1750
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> เพิ่มพื้นที่ปลูกป่าเศรษฐกิจ สร้างแหล่งวัตถุดิบ <u>ตัวชี้วัด</u> - พื้นที่ส่งเสริมเกษตรกรปลูกไม้เศรษฐกิจได้รับการปลูก บำรุงดูแลรักษา : 16,850 ไร่ - พื้นที่ส่งเสริมเกษตรกรปลูกไม้เศรษฐกิจได้รับการปลูก บำรุงดูแลรักษา มีอัตราการรอดตาย ไม่น้อยกว่า : ร้อยละ 90	<u>รายการสำคัญ (น.548)</u> ค่าก่อสร้างอื่น ๆ ที่มีราคา ต่อกว่า 10 ล้านบาท รวม 34 รายการ (รวม 16,850 หน่วย)	29.1750
โครงการช้างเลี้ยงเพื่อการอนุรักษ์		66.1188
<u>วัตถุประสงค์ (โดยย่อ)</u> ดูแลช้างสำคัญ <u>ตัวชี้วัด</u> - ช้างเลี้ยง อ.อ.ป. และเอกชนได้รับการดูแลและบริหาร : 1,000 เชือก - ช้างสำคัญได้รับการอนุรักษ์และคุ้มครอง : 13 ช้าง	<u>รายการสำคัญ (น.553)</u> - เงินอุดหนุนค่าใช้จ่าย ในการเลี้ยงดูและบริหารช้างไทย - เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการดูแล ช้างสำคัญจากสำนักพระราชวัง	31.6647 8.6648

ผลผลิต/โครงการ/รายละเอียด	งบประมาณ
- ช้างที่อยู่ในความดูแล ได้รับการดูแลรักษา ให้มีสุขภาพดี ผ่านการรับรองความสมบูรณ์จากสัตวแพทย์ : ร้อยละ 90	

3. สรุปประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ พ.ศ. 2568 ที่สำคัญ

ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ส.ส.	ส.ว.
หน่วยงานควรพิจารณาการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับป่าเศรษฐกิจ ป่ากินได้ พื้นที่สีเขียว เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนได้ปลูกป่าเศรษฐกิจ และควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงต้นทุนและการเพิ่มมูลค่าของการปลูกป่าเศรษฐกิจ	✓	

ข้อสังเกต PBO

- ควรเสริมสร้างกลไกตลาดไม้เศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ โดยพัฒนา “ศูนย์กลางข้อมูลตลาดไม้เศรษฐกิจ” แบบออนไลน์ เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลด้านราคา มาตรฐานไม้ และความต้องการของตลาด รวมถึงเชื่อมโยงกับระบบคาร์บอนเครดิตของประเทศ เพื่อส่งเสริมมูลค่าเพิ่มของไม้เศรษฐกิจ รวมถึงสนับสนุนการจัดตั้ง “ตลาดไม้เศรษฐกิจชุมชน” ในพื้นที่นำร่อง โดยร่วมกับสหกรณ์และหน่วยงานท้องถิ่น

- ควรขยายการส่งเสริม “ป่ากินได้” และ “ป่าผสมผสาน” โดยออกแบบโครงการป่าเศรษฐกิจที่มีการผสมผสานพันธุ์ไม้ผล พืชสมุนไพร และพืชอาหาร เพื่อลดระยะคืนทุน เพิ่มรายได้รายปี และตอบโจทย์ความมั่นคงทางอาหารของชุมชน รวมถึงจัดทำคู่มือส่งเสริมการปลูกแบบผสมผสาน พร้อมจัดอบรมให้เกษตรกรรายใหม่

- ควรขับเคลื่อนโครงการข้างเลียงให้มีมิติของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยพัฒนา “ชุมชนท่องเที่ยวข้างเลียง” เชื่อมโยงกับวิสาหกิจชุมชน สร้างกิจกรรมให้ความรู้และรายได้จากการดูแลข้างเลียงอนุรักษ์ รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น โดยใช้โมเดล CSR และ Crowdfunding เพื่อดูแลข้างเลียงร่วมกัน

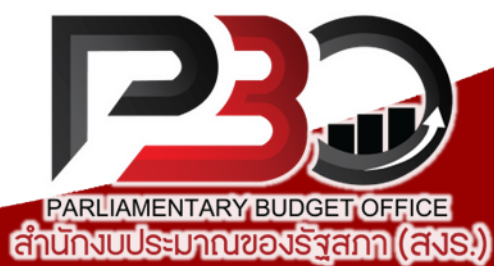
- ควรเชื่อมโยงภารกิจป่าไม้กับระบบคาร์บอนเครดิต โดยทำงานร่วมกับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) ในการขึ้นทะเบียนพื้นที่ป่าเศรษฐกิจที่ผ่านเกณฑ์ T - VER หรือ Premium T - VER เพื่อให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนเพิ่มเติมจากการลดคาร์บอน

- ควรปรับระบบติดตามผลการส่งเสริมสวนป่าแบบรายพื้นที่ โดยพัฒนา Dashboard กลาง สำหรับติดตามผลการปลูก การรอดตาย และผลผลิตไม้เศรษฐกิจแบบ Real-time โดยใช้ระบบ GIS และภาพถ่ายดาวเทียม เพื่อให้การกำกับดูแลงบประมาณเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

- ควรส่งเสริมการประกันรายได้สวนป่าเศรษฐกิจ โดยพัฒนารูปแบบ “ประกันภัยรายได้จากไม้เศรษฐกิจ” สำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปลูกไม้เศรษฐกิจ เพื่อสร้างแรงจูงใจ ลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติหรือราคาตกต่ำ รวมถึงดำเนินความร่วมมือกับกองทุนประกันรายได้เกษตรกรและบริษัทประกันเอกชน

- ควรส่งเสริมการวิจัยพัฒนาที่ดินสวนป่าให้เป็นสวนป่าเศรษฐกิจ และส่งเสริมกิจกรรมเชิงพาณิชย์ ตั้งแต่ต้นน้ำ ถึงปลายน้ำ เช่น ส่งเสริมการปลูกสวนป่าที่ยั่งยืน การผลิตสินค้าที่มีรูปแบบสวยงาม ทันสมัย
- ควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมป่าไม้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงประชาชนและชุมชนในพื้นที่ เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ป่าอย่างมีประสิทธิภาพในภาพรวม

สำนักงานงบประมาณของรัฐบาล
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
www.parliament.go.th/pbo
โทรศัพท์ 0 2242 5900 ต่อ 7420

PBO วิเคราะห์งบประมาณอย่างมืออาชีพ เป็นกลาง และสร้างสรรค์